

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2016

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.	Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία	1
1.1	Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων	2
1.1.1	Κέντρο Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία2	
1.1.2	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.....	2
1.2	Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας	3
1.2.1	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας	3
1.2.2	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες.....	3
1.3	Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών	3
1.4	Κλάδος Χημικών Ουσιών	4
1.5	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP).....	4
2.	Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών	4
3.	Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών	5
4.	Κλάδος Ποιότητας Αέρα	5
5.	Κλάδος Ακτινοπροστασίας (Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες).....	5
B.	ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016	7
1.	ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	7
1.1	Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας.....	7
1.1.1	Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων	8
1.1.2	Έκδοση Βεβαιώσεων σε Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια / Κλινικές	8
1.2.	Ποινικές Υποθέσεις	8
1.3.	Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων	9
1.3.1	Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας.....	9
1.3.1.1	Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα	10
1.3.1.2	Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων.....	10
1.3.1.2.1	Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2016.....	10
1.3.1.2.2	Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2015	11
1.3.2	Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.....	11
1.3.3	Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων	11
1.4.	Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών	12
1.5.	Παροχές Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία.....	13
1.6.	Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης	13
1.7.	Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών	14
1.7.1.	Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των κατασκευών	14
1.7.2.	Ενημερωτικές Δραστηριότητες για τις Κατασκευές.....	14
1.8.	Εργασίες με Αμίαντο.....	14
1.9.	Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης	14
1.10.	Λειτουργοί Ασφάλειας.....	15
1.11.	Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία	15
1.11.1.	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας	16
1.11.2.	Διαγωνισμός Αφίσας 2016	16
1.11.3.	Διαγωνισμός Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2016.....	17
1.11.4.	Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.....	17

1.11.5.	Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία	17
1.11.6.	Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2016	18
1.11.7.	Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων	18
1.11.8.	Εθνικός Εσιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU OSHA)	19
1.12.	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας	19
1.13.	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου	20
1.14.	Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας	21
1.14.1.	Ευρωπαϊκή εκπροσώπηση και Υποχρεώσεις	21
1.14.2.	Διεθνής Εκπροσώπηση και Υποχρεώσεις	22
1.15.	Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο	22
1.15.1.	Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας	22
1.15.2.	Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές	22
1.16.	Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία	22
1.17.	Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία	23
1.18.	Χημικές Ουσίες	23
1.18.1.	Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις	23
1.18.2.	Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων	24
1.18.3.	Ενημερωτικές Δραστηριότητες που αφορούν τις Χημικές Ουσίες	25
1.18.4.	Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο	25
1.18.5.	Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις	25
1.18.6.	Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων	27
1.18.7.	Συλλογή Πληροφοριών για Χημικές Ουσίες στην Κύπρο	27
1.18.8.	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE + (LIFE CHEREE)	27
1.18.9.	Αρχείο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων (Chemicals Registry)	28
1.18.10.	Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ)	28
1.18.11.	Επικαιροποίηση της Νομοθεσίας	28
2.	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	29
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ CE, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ		29
2.1.	Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων και Ανελκυστήρων	29
2.2.	Μονάδα Εξοπλισμών με Σήμανση CE	30
2.3.	Μονάδα Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου	32
2.4.	Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων	33
2.4.1	Νομοθετικό πλαίσιο και εφαρμογή του	33
2.4.2	Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2016	34
3.	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΕΡΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	36
3.1	Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών	36
3.1.1	Αδειοδότηση	36
3.1.2	Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις	36
3.1.3	Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)	37
3.1.4	Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο και νέα Νομοθεσία	38
3.2	Ασφάλεια Πετρελαιοειδών	39
4.	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ	40
4.1.	Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα	40
4.2.	Επεισόδια Σκόνης	40
4.3.	Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων	40

4.4.	Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων	41
4.5.	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα.....	42
4.6.	Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο.....	42
4.7	Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων	43
5.	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	44
5.1	Εφαρμογή και Εισαγωγή Νέας Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνική Ασφάλεια και για Προστασία από μη- Ιονίζουσες Ακτινοβολίες.....	44
5.2	Παρακολούθηση περιβαλλοντικής ραδιενέργειας	46
5.3	Αρχείο Πηγών Ιονιζουσών Ακτινοβολιών και Δοσιμετρίας.....	47
5.4	Ειδικό Εθνικό Σχέδιο «ΗΛΕΚΤΡΑ».....	47
5.5	Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς.....	48
5.6	Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2016		50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Συνεχείς και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων - Έτος 2016.....		52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία		53
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2016.....		54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2016 μέχρι 31.12.2016		55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.....		56
ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Αριθμός Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν στις 15 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη		56
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Νόμοι / Κανονισμοί με βάση τους οποίους συντάχθηκαν και προωθήθηκαν νέοι φάκελοι Ποινικών Υποθέσεων το 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας.....		57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII:.....		58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII.....		60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΕΤΟΣ 2016		60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2016, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Επαρχία όπου συνέβησαν (Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)		61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X.....		62
ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016		62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI.....		63
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2005 - 2016		63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII.....		64
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2005 - 2016		64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII.....		65
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2016 κατά αιτία.....		65
Παράρτημα XIV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2016 - Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας		66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV		67
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2016		67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI		68
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτούμενων για την Περίοδο 2005 – 2016		68

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2015. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας	69
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Στατιστικά Επιθεωρήσεων του Κλάδου Χημικών Ουσιών	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2016.....	72
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX: Καταχωρημένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2016.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXI: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών	74

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποστολή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζομένους, η προστασία του κοινού από δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία, η διατήρηση, όπου είναι καλή, και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας όπου απαιτείται καθώς η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος μέσω του αποτελεσματικού ελέγχου της αέριας βιομηχανικής ρύπανσης και ασφάλειας πετρελαιοειδών, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, των κινδύνων από τη χρήση χημικών ουσιών και ιονίζουσας ακτινοβολίας καθώς και των κινδύνων από τις υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Η επίτευξη της πιο πάνω αποστολής επιτυγχάνεται μέσω της ύπαρξης κατάλληλου και επαρκούς νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου, της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος επιθεώρησης, της συνεχούς ενημέρωσης και πληροφόρησης του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του Τμήματος, της συμμετοχής σε ευρωπαϊκούς ή και διεθνείς οργανισμούς καθώς και με τη συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και με άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελείται από οκτώ Κλάδους με τέσσερις Κλάδους να ανήκουν στον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, όπως παρατίθενται πιο κάτω:

- **Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία**
 - Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων
 - Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας
 - Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών
 - Κλάδος Χημικών Ουσιών
- **Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών**
- **Κλάδος Ελέγχου της Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών**
- **Κλάδος Ποιότητας Αέρα**
- **Κλάδος Ακτινοπροστασίας**

Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, στη Λεμεσό, στη Λάρνακα, στην Πάφο και στην Αμμόχωστο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2016 συνολικά 79 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 12 ήταν κενές. Στις οργανικές θέσεις δεν περιλαμβάνεται ο ιατρός εργασίας ούτε το προσωπικό διοικητικής, γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης.

Με το πιο πάνω προσωπικό το Τμήμα Επιθεώρησης προσπαθούσε να επιβάλει την εφαρμογή των 306 νομοθετημάτων για τα οποία είχε αρμοδιότητα κατά το έτος 2016.

Το Οργανόγραμμα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας παρουσιάζεται στο **Παράρτημα Ι**.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Ο Τομέας ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν την προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, καθώς και την προστασία άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν άμεσα από

τις δραστηριότητες στην εργασία. Το έργο του Τομέα διεκπεραιώνεται, όπως αναλύεται στη συνέχεια, από τους 4 Κλάδους που τον αποτελούν.

1.1 Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων

Ο Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων δημιουργήθηκε και λειτουργεί με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στα θέματα ενημέρωσης, κατάρτισης και πληροφόρησης.

Ο Κλάδος είναι υπεύθυνος, μεταξύ άλλων, για τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και την τήρηση των υποχρεώσεων του Τμήματος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, την έγκριση, παρακολούθηση της εκπαίδευσης και αξιολόγηση του έργου των Λειτουργών Ασφάλειας και τη λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας.

Ταυτόχρονα, ο Κλάδος επιλαμβάνεται των θεμάτων ασφάλειας και υγείας που αφορούν οριζόντια θέματα, όπως είναι οι εργονομικοί παράγοντες, π.χ. ανύψωση και μετακίνηση φορτίων με τα χέρια, η μονότονη εργασία, ο ρυθμός εκτέλεσης της εργασίας, καθώς και η προστασία της ασφάλειας και υγείας των παιδιών, των νεαρών προσώπων, καθώς και των εγκύων, των γαλουχουσών και των λεχώνων εργαζομένων.

Τέλος, ο Κλάδος χειρίζεται τα θέματα που αφορούν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα που παρέχουν Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) σε εργοδότες και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα και το δίκτυο KSS των Αρμοδίων Αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

1.1.1 Κέντρο Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το Κέντρο Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία ασχολείται, με τη συνεργασία, όπου χρειάζεται, των άλλων Κλάδων του Τμήματος, με την πληροφόρηση και διαφώτιση των εργοδοτών, των εργοδοτούμενων και του κοινού, γενικότερα, πάνω στα θέματα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, μέσω διοργάνωσης σεμιναρίων, ημερίδων και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης / ενημέρωσης, καθώς επίσης και με την ετοιμασία εγχειριδίων, οδηγών και ενημερωτικών φυλλαδίων. Επίσης, διοργανώνει Εκστρατείες Διαφώτισης στο πλαίσιο αντίστοιχων εκστρατειών Ευρωπαϊκών Σωμάτων.

Ταυτόχρονα, το Κέντρο εφαρμόζει προγράμματα εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης των νεοεισερχόμενων και υφιστάμενων υπαλλήλων του Τμήματος, υλοποιώντας το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης.

1.1.2 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εστιακό Πόλο της Κύπρου για τον πιο πάνω Οργανισμό, ο οποίος ιδρύθηκε με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αρ. 2062/94 και ασχολείται με την ενημέρωση και την πληροφόρηση στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ως Εστιακός Πόλος, το Τμήμα είναι αρμόδιο για την οργάνωση και τον συντονισμό του Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης και συμμετέχει στην κατάρτιση και υλοποίηση του προγράμματος εργασίας του Οργανισμού.

1.2 Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας

Ο Κλάδος επιτηρεί την εφαρμογή της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων στη χημική και φαρμακευτική βιομηχανία και στις αποθηκεύσεις χημικών ουσιών καθώς και στις υπηρεσίες, όπως στη δημόσια διοίκηση, στα ξενοδοχεία, στους χώρους εστίασης και ενημέρωσης, στις μεταφορές και στο εμπόριο.

Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεσή τους σε χημικούς, βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες καθώς και από την έκθεση σε φυσικούς παράγοντες, όπως είναι ο θόρυβος, οι κραδασμοί κ.ά.

1.2.1 Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Στον Κλάδο Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας υπάρχει ειδική μονάδα που ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας, τα οποία δύναται να προκληθούν σε εγκαταστάσεις λόγω της αποθήκευσης ή της χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών. Οι συνέπειες των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας μπορεί να είναι έντονα αισθητές σε μεγάλη γεωγραφική έκταση γύρω από τις εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται τέτοιες ουσίες. Ο Κλάδος, μεταξύ άλλων, έχει ως επιδίωξή του την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών ή/και τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

1.2.2 Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες

Στον Κλάδο Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας υπάρχει ειδική μονάδα που ασχολείται με την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Ο Κλάδος, μεταξύ άλλων, έχει ως σκοπό την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων κατά τη διάρκεια υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων περιστατικών.

1.3 Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών

Ο Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών ασχολείται με θέματα που αφορούν την οργάνωση, τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία, τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να πληρούν οι χώροι εργασίας καθώς και τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που αφορούν τον εξοπλισμό εργασίας. Επίσης, ασχολείται με τον συντονισμό και τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων για την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία στον κατασκευαστικό τομέα, στην εξορυκτική βιομηχανία, στη βιομηχανία μεταποίησης (βιομηχανία μετάλλου, κατασκευής μηχανημάτων, ανακύκλωσης υλικών, ξυλουργική βιομηχανία, εγκαταστάσεις βιομηχανίας τροφίμων και ποτών κ.λπ.) και στις γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις. Επίσης, ο Κλάδος συντονίζει τα θέματα που αφορούν τις εργασίες με αμίαντο και το θερμικό φόρτο.

Επιπρόσθετα, προωθεί οριζόντιες συνεργασίες με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, καθώς και άλλες ενέργειες και δράσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους επαγγελματικούς Φορείς για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας στα θέματα ασφάλειας και υγείας.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων για την έκδοση πολεοδομικών αδειών, αδειών οικοδομής και πιστοποιητικών έγκρισης, καθώς και στο πλαίσιο ανέγερσης ή/και ανακαίνισης κυβερνητικών κτηρίων και ενοικίασης ιδιωτικών κτηρίων για τη στέγαση Κυβερνητικών Υπηρεσιών, ο Κλάδος συντονίζει την διαβούλευση με τις εμπλεκόμενες Αρμόδιες Αρχές και χειρίζεται την υποβολή όρων για τα θέματα ασφάλειας και υγείας.

1.4 Κλάδος Χημικών Ουσιών

Ο Κλάδος Χημικών Ουσιών ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των χημικών προϊόντων που παράγονται, εισάγονται, εξάγονται, χρησιμοποιούνται και διατίθενται στην αγορά της Κύπρου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Κλάδος καλύπτει τις υποχρεώσεις της Κύπρου που απορρέουν από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1907/2006 (Κανονισμός REACH) για την καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών ουσιών και τους περιορισμούς τους, του Κανονισμού 1207/2008 (Κανονισμός CLP) για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία των χημικών ουσιών και των μειγμάτων τους και του Κανονισμού 649/2012 (Κανονισμός PIC) για τις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

Παράλληλα, λαμβάνει μέρος στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) και ειδικότερα των επί μέρους δράσεων των Επιτροπών του και του Διοικητικού του Συμβουλίου που έχουν ως στόχο την εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για χημικές ουσίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν την αξιολόγηση δεδομένων καταχώρισης χημικών ουσιών και προτάσεις για περαιτέρω μελέτη τους, εναρμονισμένες εκστρατείες στοχευμένων επιθεωρήσεων, προώθηση της συνεργασίας με άλλους Οργανισμούς και Φορείς, ετοιμασία και αξιολόγηση προτάσεων για εισαγωγή νέων περιορισμών στη χρήση χημικών ουσιών, εξέταση αιτήσεων αδειοδότησης της χρήσης ορισμένων πολύ επικίνδυνων χημικών ουσιών κ.ά. Κύριος στόχος της προσπάθειας αυτής είναι η προστασία της ασφάλειας και υγείας όσων διαθέτουν ή χρησιμοποιούν χημικές ουσίες και χημικά παρασκευάσματα (μείγματα) στους χώρους εργασίας, στο οικιακό περιβάλλον ή γενικότερα σε χώρους κατανάλωσης, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

1.5 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο της Κύπρου στο πιο πάνω Δίκτυο, το οποίο ιδρύθηκε το 1996 μετά από πρωτοβουλία του Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου για την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία της Γερμανίας (BAuA). Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από Ινστιτούτα / Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων και στον τομέα της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας διαφόρων κρατών μελών και ασχολείται με την ενημέρωση, πληροφόρηση και διάδοση καλών μεθόδων πρακτικής στον τομέα της Προαγωγής της Υγείας στους εργασιακούς χώρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως Εθνικός Εστιακός Πόλος, συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα και εκστρατείες του Ευρωπαϊκού αυτού Δικτύου.

2. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών

Ο Κλάδος ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Την επιθεώρηση και πιστοποίηση των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης όπως των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων.
- (β) Την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον περιοδικό έλεγχο των ανελκυστήρων.
- (γ) Την επιτήρηση της αγοράς ώστε να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που ικανοποιούν τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τις

προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας προϊόντων με σήμανση CE. Τέτοιες κατηγορίες προϊόντων είναι:

- (i) ο Εξοπλισμός υπό Πίεση,
 - (ii) τα Απλά Δοχεία Πίεσης,
 - (iii) τα Μηχανήματα,
 - (iv) οι Ανελκυστήρες,
 - (v) τα Μέσα Ατομικής Προστασίας,
 - (vi) ο Εξοπλισμός και τα Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες, και
 - (vii) ο Εξοπλισμός προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους από την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον,
- (δ) Την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αδειοδότηση των αποθηκεύσεων και εγκαταστάσεων υγραερίου καθώς και των πρατηρίων υγραερίου κίνησης.
- (ε) Τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων.

3. Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών

Ο Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών ασχολείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διάφορων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και με θέματα αποθηκεύσεων των υγρών πετρελαιοειδών με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, του κοινού καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση και ενημέρωση για τα επίπεδα διάφορων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα καθώς και με την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας και ευημερίας των εργαζομένων και των πολιτών καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

5. Κλάδος Ακτινοπροστασίας (Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες)

Βασικός στόχος του Κλάδου Ακτινοπροστασίας που αποτελεί ουσιαστικά την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ) είναι η ασφάλεια και η προστασία της υγείας των εργαζομένων, των ασθενών και του κοινού από κινδύνους που πηγάζουν από έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, όπως στην ιατρική, στη βιομηχανία, στις κατασκευές, στη γεωργία και στην έρευνα καθώς και από κινδύνους στην υγεία του πληθυσμού, της περιουσίας και του περιβάλλοντος γενικά λόγω απελευθέρωσης ή διασποράς ραδιενεργών ουσιών ή ραδιενεργού μίανσεως στο περιβάλλον.

Η ΥΠΕΛ εφαρμόζει νομοθεσία για ακτινοπροστασία και πυρηνική ασφάλεια η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρεται στην διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, ετοιμότητα για αποφυγή και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών με ακτινοβολίες ή ραδιολογικών / πυρηνικών ατυχημάτων, καθώς και τον έλεγχο της διακίνησης ραδιενεργών υλικών.

Επίσης, στόχος της ΥΠΕΛ είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων από κινδύνους που είναι πιθανόν να προκύψουν από έκθεση σε μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες.

B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1 Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας

Μια από τις βασικές δραστηριότητες του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία είναι η διεξαγωγή επιθεωρήσεων για τον έλεγχο της τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους και την προστασία άλλων προσώπων που τυχόν επηρεάζονται.

Μέσω του ετήσιου προγραμματισμού και συντονισμού από τον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποιήθηκαν χιλιάδες επιθεωρήσεις σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθόλη τη διάρκεια του έτους καθώς και συγκεκριμένες στοχευμένες δραστηριότητες και εκστρατείες επιθεωρήσεων.

Οι επιθεωρήσεις, που διεξήχθησαν καθόλη τη διάρκεια του 2016, αφορούσαν κυρίως τον έλεγχο των κινδύνων στον κατασκευαστικό τομέα, σε νοσοκομεία και κλινικές, σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς και σε μονάδες αποθήκευσης / χρήσης επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα μεγάλης κλίμακας «εγκαταστάσεις Seveso». Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις για τον έλεγχο των κινδύνων σε εγκαταστάσεις υπεράκτιων γεωτρήσεων, σε εργασίες αφαίρεσης ή αποξήλωσης αμιαντούχων υλικών και στη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων καθώς και για τον έλεγχο της γραπτής εκτίμησης των κινδύνων και εφαρμογής κατάλληλου συστήματος διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας, των εργασιών που αναλαμβάνουν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα για παροχή Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης των Κινδύνων (ΕΞΥΠΠ). Επίσης έγιναν επιθεωρήσεις για την προώθηση της διαβούλευσης και συμμετοχής των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας καθώς και επιθεωρήσεις για την εξέταση αιτήσεων με σκοπό την έκδοση Πολεοδομικών Αδειών / Αδειών Οικοδομής / Πιστοποιητικών Έγκρισης και Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίου.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν, σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, στοχευμένες εκστρατείες σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων που περιελάμβαναν τις Βιομηχανίες Χημικών, Τροφίμων και Ποτών, τα Γεωργοκτηνοτροφικά υποστατικά, καθώς και τα Κουρεία, τα Κομμωτήρια, τις Υπεραγορές, τα Ξενοδοχεία, τα Εστιατόρια, τα Υποστατικά και τους Εξοπλισμούς Συλλογής και Αποκομιδής Σκυβάλων και τους Πυροσβεστικούς Σταθμούς Υπαίθρου. Επίσης πραγματοποιήθηκε στοχευμένη εκστρατεία για τον θερμικό φόρτο σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους εκτελούνταν υπαίθριες εργασίες καθώς και στοχευμένες επιθεωρήσεις για έλεγχο των μηχανημάτων ανυψωτικού εξοπλισμού και των φορητών κλιμάκων σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους εκτελούνταν εργασίες σε ύψος. Όλες οι εκστρατείες του Προγράμματος Επιθεωρήσεων που υλοποιήθηκαν φαίνονται στο **Παράρτημα II**. Για την καλύτερη διεξαγωγή των εκστρατειών αυτών ετοιμάστηκαν ειδικά ερωτηματολόγια, ενημερωτικό υλικό και οδηγίες που διαβιβάστηκαν στους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια του 2016, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν συνολικά 3824 επιθεωρήσεις σε 2835 διαφορετικά υποστατικά για θέματα ασφάλειας και υγείας σε χώρους εργασίας που υπόκεινται στις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας. Κατά το

2015 είχαν πραγματοποιηθεί συνολικά 4191 επιθεωρήσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος III** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2016. Επίσης κατά τη διάρκεια του 2016 στάλθηκαν μετά τις επιθεωρήσεις 461 επιστολές σε εργοδότες, αυτοεργοδοτούμενους και σ' άλλα πρόσωπα στα υποστατικά των οποίων εντοπίστηκαν σοβαρές παραβάσεις της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Σημειώνεται ότι κατά το 2015 είχαν σταλεί 590 τέτοιες επιστολές.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IV** φαίνονται τα στοιχεία 33058 υποστατικών (κατά επαρχία και κατά οικονομική δραστηριότητα) που χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίας, επιθεωρήθηκαν σε διάφορες χρονικές περιόδους και ήταν καταχωρημένα μέχρι τις 31.12.2016 στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος V** φαίνονται τα στοιχεία των νέων υποστατικών που καταχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2016, τα οποία ανέρχονται σε 2351. Κατά το 2015 είχαν καταχωρηθεί στο Μηχανογραφημένο Σύστημα 3187 νέα υποστατικά. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία των υποστατικών που βρίσκονται καταχωρημένα στο Μηχανογραφημένο Σύστημα διαφοροποιούνται συνέχεια επειδή διαγράφονται, από τη βάση δεδομένων, όσα υποστατικά διαπιστώνεται ότι έχουν διακόψει τις δραστηριότητές τους.

1.1.1 Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων

Κατά τη διάρκεια του 2016, μετά από την εξέταση σχετικών αιτήσεων και επιτόπια επιθεώρηση, εκδόθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 51 Πιστοποιητικά Εγγραφής Εργοστασίων, σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο, Κεφ. 134 και 14 σχετικές Βεβαιώσεις Καταλληλότητας. Τα Πιστοποιητικά Εγγραφής και οι Βεβαιώσεις Καταλληλότητας εκδίδονταν εφόσον κατά τη διάρκεια των σχετικών επιθεωρήσεων που διενεργούσαν οι Επιθεωρητές Εργασίας, διαπιστωνόταν ότι στους χώρους εργασίας τηρούνταν οι ελάχιστες απαιτήσεις της σχετικής Νομοθεσίας που αφορά σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Κατά το έτος 2015 εκδόθηκαν 65 Πιστοποιητικά Εγγραφής και 19 Βεβαιώσεις Καταλληλότητας.

1.1.2 Έκδοση Βεβαιώσεων σε Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια / Κλινικές

Κατά τη διάρκεια του 2016, εκδόθηκαν / ανανεώθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 5 Βεβαιώσεις σε Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια / Κλινικές. Οι Βεβαιώσεις εκδίδονται εφόσον κατά τη διάρκεια των σχετικών επιθεωρήσεων που διενεργούν οι Επιθεωρητές Εργασίας, διαπιστωνόταν ότι στα Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια / Κλινικές υπάρχει κατάλληλη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και εφαρμόζονται κατάλληλο και επαρκές Σύστημα Ασφάλειας και Υγείας. Οι Βεβαιώσεις εκδίδονται σύμφωνα με τον περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικό) Νόμο του 2011 (55(I)/2011) και είναι απαραίτητες για την έκδοση Άδειας Λειτουργίας των Νοσηλευτηρίων.

1.2. Ποινικές Υποθέσεις

Εντός του 2016 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 15 υποθέσεων για 69 παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και άλλων προσώπων που επηρεάστηκαν από την εκτέλεση εργασιών. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες το 2016 ανήλθαν συνολικά σε €85.950 σε σύγκριση με €220.800 για το 2015 που αφορούσαν την εκδίκαση 32 υποθέσεων.

Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες, με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2016 σε σύγκριση με τα έτη, 2013-2015 φαίνονται στον Πίνακα 1 του **Παραρτήματος VI**. Εντός του 2016 συντάχθηκαν, επίσης, συνολικά 13 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης, οι οποίοι

διαβιβάστηκαν στους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση της ποινικής δίωξης των κατηγορουμένων. Κατάλογος των Νόμων και Κανονισμών με βάση τους οποίους συντάχθηκαν οι φάκελοι ποινικής δίωξης που προωθήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία το 2016, φαίνονται στον Πίνακα 2 του **Παραρτήματος VI**.

Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε 9 Ανακοινώσεις, στις οποίες αναφέρονταν οι καταδίκες φυσικών ή νομικών προσώπων για παραβάσεις της Νομοθεσίας για την «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία» που επιβλήθηκαν από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Οι Ανακοινώσεις αυτές δημοσιοποιήθηκαν μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για ενημέρωση του κοινού. Επιπρόσθετα, τα στοιχεία των καταδικασθέντων με τις αποφάσεις των Δικαστηρίων στάλθηκαν και στην Αστυνομία για ενημέρωση των ποινικών μητρώων των προσώπων αυτών.

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων

1.3.1 Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας

Κατά το έτος 2016 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 1905 ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Στα **Παραρτήματα VII – XIV** παρουσιάζεται ανάλυση της πιο πάνω κατηγορίας εργατικών ατυχημάτων, ως ακολούθως:

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος VII** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος VIII** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2016 παρουσιάζεται στον τομέα των Ξενοδοχείων/Εστιατορίων με ποσοστό 27,19% και ακολουθούν οι τομείς της Μεταποίησης με ποσοστό 18,85% του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου με ποσοστό 15,01% και των Κατασκευών με ποσοστό 9,03%.
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IX** τα ατυχήματα αναλύονται ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και κατά επαρχία.
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος X** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους 2016 κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στο Παράρτημα αυτό παρουσιάζονται, τα ατυχήματα που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους καθώς επίσης κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία, όπως επίσης ατυχήματα που συνέβησαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλά προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Κατά το έτος 2016, σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, δεν έχουν συμβεί οποιαδήποτε θανατηφόρα ατυχήματα σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους, αλλά ούτε και σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας τα οποία να προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XI** παρουσιάζεται σε μορφή γραφικής παράστασης ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2005-2016.

- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XII** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2005-2016.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XIII** καταδεικνύονται τα εργατικά ατυχήματα του 2016, αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτήρια / εγκαταστάσεις, μηχανήματα/εξοπλισμός, μέσα μεταφοράς, υλικά/ουσίες και άλλα αίτια).
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολούμενων) x 100.000] για το 2016, καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για το 2016.

1.3.1.1 Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα

Κατά το έτος 2016 συνέβησαν 4 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους που είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο 5 προσώπων. Τα ατυχήματα αυτά αναλύονται στον Πίνακα του **Παραρτήματος X**. Σημειώνεται σχετικά ότι το 1 από τα 5 θανατηφόρα ατυχήματα που συνέβησαν κατά το έτος 2016 δεν γνωστοποιήθηκε στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μέχρι τη λήξη του υπό αναφορά έτους και γι' αυτό τον λόγο στον Πίνακα του Παραρτήματος VII και στο Διάγραμμα του Παραρτήματος XII, όπου αναλύονται μόνο τα ατυχήματα που έχουν γνωστοποιηθεί, φαίνονται 5 αντί 6 θανατηφόρα ατυχήματα (4 ατυχήματα – 5 θύματα).

Επιπρόσθετα, κατά το έτος 2016 συνέβησαν άλλα 3 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, ως ακολούθως:

(α)	Σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή	1
(β)	Σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας	1
(γ)	Σε πρόσωπα εκτός εργασίας	1

Τα πιο πάνω ατυχήματα αναλύονται επίσης στον Πίνακα του **Παραρτήματος X**.

1.3.1.2 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων

Ως «Δείκτης Συχνότητας», ορίζεται ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 απασχολούμενα πρόσωπα. Ο Δείκτης αυτός αποτελεί το πιο ασφαλές συγκρίσιμο στοιχείο για εξέταση και ανάλυση του θέματος που αφορά τα επίπεδα προόδου στον τομέα αυτό, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.3.1.2.1 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2016

Όπως φαίνεται στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV**, ο Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2016 ήταν 609,31. Σημειώνεται ότι πρόκειται για *προκαταρκτικό* και όχι τελικό αποτέλεσμα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο «Αριθμός των Εργοδοτούμενων Προσώπων», που χρησιμοποιείται για υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας, βασίζεται στον μέσο όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι στα συνολικά

αποτελέσματα (Μέσο Όρο) του έτους, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης.

Στο διάγραμμα του **Παραρτήματος XVI** παρουσιάζεται η Μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος έτους) κατά την περίοδο 2005-2016, καθώς επίσης και του αριθμού των ατυχημάτων και των εργοδοτούμενων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Από τα στοιχεία του διαγράμματος συμπεραίνεται ότι κατά την περίοδο 2005-2016 σημειώθηκε μείωση του δείκτη συχνότητας κατά 29,71% και του αριθμού των ατυχημάτων κατά 12,4%.

1.3.1.2.2 Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2015

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XVII** παρουσιάζονται οι διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων για το έτος 2015, οι οποίοι προέκυψαν μετά από τη χρήση των τελικών αποτελεσμάτων για το έτος 2015 (Μέσος όρος έτους) σε ό,τι αφορά τον αριθμό των εργοδοτούμενων προσώπων, σύμφωνα με την αντίστοιχη Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα, ο διορθωμένος Μέσος Όρος Δείκτη Συχνότητας για το έτος 2015 ήταν 519,07.

Σημειώνεται ότι στην αντίστοιχη Ετήσια Έκθεση για το έτος 2015, στο **Παράρτημα XIV**, παρουσιάσθηκαν προκαταρκτικά αποτελέσματα.

1.3.2 Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Επιπρόσθετα από τα 1905 ατυχήματα που αφορούσαν εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας, κατά το έτος 2016 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας ακόμη 212 ατυχήματα όπως αναλύεται πιο κάτω:

(α)	Ατυχήματα σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας	10 (0,5%) ^{Σημ.}
(β)	Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους	139 (6,6%)
(γ)	Ατυχήματα σε πρόσωπα εκτός εργασίας που προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία	63 (3,0%)

Σημ: Το ποσοστό αναφέρεται στο γενικό σύνολο των 2117 ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

1.3.3 Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2016 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, όπως αναφέρονται πιο κάτω, συνολικά 12 Επικίνδυνα Συμβάντα που σχετίζονταν με περιστατικά σε χώρους εργασίας.

Επαρχία	Κατηγορία Επικίνδυνου Συμβάντος	Αριθμός Επικίνδυνων Συμβάντων
Λευκωσία	Πυρκαγιά / έκρηξη	3
	Εναέριες ηλεκτρικές γραμμές	2
	Ηλεκτρικό βραχυκύκλωμα	2
	Έκρηξη / Διάρρηξη κλειστού δοχείου πίεσης	1
Λεμεσός	Διαρροή εύφλεκτων ουσιών ή παρασκευασμάτων	1
Λάρνακα	Πυρκαγιά / έκρηξη	1
Αμμόχωστος	Ηλεκτρικό βραχυκύκλωμα	1
	Πυρκαγιά / έκρηξη	1
ΣΥΝΟΛΟ		12

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Η Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών συνέχισε τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας σε χώρους εργασίας, όπου υπήρχε η πιθανότητα έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς για την υγεία παράγοντες. Οι διερευνήσεις έγιναν από τον Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τους Λειτουργούς και Επιθεωρητές του Τμήματος. Οι διερευνήσεις αυτές είχαν σκοπό τον έλεγχο των εκτιμήσεων του κινδύνου και των μέτρων προστασίας και πρόληψης που απαιτούνται, τόσο για σκοπούς συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία όσο και για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας και με απώτερο στόχο την πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών.

Μέσα από τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας που πραγματοποιήθηκαν το 2016 στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων στους χώρους εργασίας, εντοπίστηκαν και διερευνήθηκαν 6 νέες περιπτώσεις πιθανών επαγγελματικών ασθενειών. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν 1 περίπτωση καρκίνου του πνεύμονα, 1 περίπτωση ηπατίτιδας Β, 1 περίπτωση ρινίτιδας-αλλεργικού άσθματος, 1 περίπτωση δερματίτιδας χεριών αλλεργικού τύπου και 2 περιστατικά δυσκοπιάθειας. Με βάση τα στοιχεία που τηρούν το Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας και το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, κατά το 2016 δηλώθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως πιθανές επαγγελματικές ασθένειες, 8 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος από το Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας και 12 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος από το αρχείο του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εξασφαλίσει από τον Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων άδεια διασύνδεσης του αρχείου του με το αρχείο των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η διασύνδεση αυτή θα βοηθήσει τον εντοπισμό επαγγελματικών ασθενειών και περιπτώσεων ασθενειών που πιθανόν να σχετίζονται με την εργασία από τις αιτήσεις επιδομάτων σωματικής βλάβης και επιδομάτων ασθενείας που καταχωρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αρχικά η διασύνδεση ξεκίνησε να υλοποιείται για περιπτώσεις μυοσκελετικών παθήσεων άνω άκρων.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας υλοποιεί το Σχέδιο Δράσης που έχει ετοιμαστεί για την Εγκαθίδρυση και Λειτουργία Συστήματος Επιτήρησης της Υγείας των Εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο αυτό, πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2016 συνάντηση Διευρυμένης Τεχνικής Επιτροπής του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος στην οποία συζητήθηκαν οι πρόνοιες του Προσχεδίου Κανονισμών για την Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων και τα σχετικά προσχέδια Υπουργικών Διαταγμάτων για ιατρικές

εξετάσεις σε εργασίες με αμίαντο και σε λιμενεργάτες. Μετά από συνεδρία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2016, αποφασίστηκε όπως οι προτεινόμενοι Κανονισμοί Επιτήρησης της Υγείας των Εργαζομένων προωθηθούν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

1.5. Παροχές Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμών του 2009, κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής αριθμός πρώτων βοηθών στην εργασία ώστε να παρέχουν τις πρώτες βοήθειες στους εργοδοτούμενους που τραυματίζονται ή ασθενούν στην εργασία, καθώς και σε άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητες του και στα οποία μπορεί να προκύψει ανάγκη να παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες. Οι πρώτοι βοηθοί στην εργασία πρέπει να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι και να έχουν ισχύον πιστοποιητικό κατάρτισης από εγκεκριμένο πρόσωπο. Για σκοπούς εφαρμογής των υπό αναφορά Κανονισμών και την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης στις πρώτες βοήθειες στις εργασίες από εγκεκριμένα πρόσωπα, ο Αρχιεπιθεωρητής επανέγκρινε 23 υφιστάμενους και ένα νέο πρόσωπο ως Παροχείς Προγραμμάτων Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία. Οι εγκρίσεις ισχύουν για ένα χρόνο και ανανεώνονται ετησίως. Το ΤΕΕ τηρεί σχετικό μητρώο στην ιστοσελίδα του με όλους τους εγκεκριμένους Παροχείς.

1.6. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης

Σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002, ο κάθε εργοδότης ή το κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο οφείλει να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία, ανάλογα, των εργοδοτούμενων του ή άλλων προσώπων, που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες στην εργασία, του ιδίου και να λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα. Στην περίπτωση που η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί από τον ίδιο ή μέσω ενός ή περισσότερων εργοδοτούμενων του, ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να απευθυνθεί σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ). Οι παροχές των εν λόγω Υπηρεσιών, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, πρέπει να είναι πρόσωπα εγκεκριμένα από τον Αρχιεπιθεωρητή.

Κατά το 2016 συνεχίστηκε η εξέταση των αιτητών για έγκριση ή επανέγκριση προσώπων ως ΕΞΥΠΠ. Στο πλαίσιο εξέτασης της κάθε αίτησης ξεχωριστά, εξετάστηκε η επάρκεια του κάθε αιτητή σε γνώσεις, εκπαίδευση και εμπειρία σε θέματα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων καθώς και η γνώση του στην Κυπριακή νομοθεσία που αφορά την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία. Επίσης το 2016 συνεχίστηκε ο θεσμός της διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων για διαπίστωση της πολύ καλής γνώσης της νομοθεσίας αυτής από το ίδιο το Τμήμα. Σημειώνεται ότι η αποδεδειγμένη πολύ καλή γνώση της νομοθεσίας που διέπει τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία αποτελεί μέρος των Ελάχιστων Απαιτούμενων Προσόντων για έγκριση. Οι θεσμοθετημένες γραπτές εξετάσεις διεξήχθησαν τον Μάιο και τον Δεκέμβριο του 2016.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπό την ιδιότητα του ως Αρχιεπιθεωρητής, παραχώρησε 9 εγκρίσεις κατά τη διάρκεια του 2016, οι οποίες αφορούσαν αρχική έγκριση (2) ή επανέγκριση υφιστάμενων Εγκεκριμένων Προσώπων (6) ή ιεραρχική προσφυγή αιτητή με βάση τη Νομοθεσία (1). Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους, 1 αίτηση απορρίφθηκε επειδή δεν ικανοποιούσε τα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα ενώ στο τέλος του έτους 6 αιτήσεις βρίσκονταν σε εκκρεμότητα, αφού αναμένονταν επιπρόσθετα στοιχεία από τους αιτητές. Στις 31.12.2016, το σχετικό Μητρώο περιείχε συνολικά 82 Εγκεκριμένα Πρόσωπα για παροχή Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης.

Τέλος, κατά το 2016 συνεχίστηκε η ετήσια εκστρατεία επιθεώρησης Εγκεκριμένων Προσώπων. Η εκστρατεία αυτή επικεντρώθηκε στην ποιότητα των παραδοτέων εργασιών που αναλαμβάνουν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα για λογαριασμό εργοδοτών / αυτοεργοδοτούμενων προσώπων (όπως Γραπτές Εκτιμήσεις Κινδύνων σε υποστατικά και Σχέδια Ασφάλειας και Υγείας σε κατασκευαστικά έργα).

1.7. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών

1.7.1. Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των κατασκευών

Στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των εισηγήσεων των Ομάδων Εργασίας που άρχισε να υλοποιείται το 2013. Στο πλαίσιο του Σχεδίου αυτού, το ΤΕΕ συνεχίζει να προωθεί σχετικές ενέργειες, λαμβάνοντας υπ' όψη τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τις διάφορες Ομάδες Εργασίας:

Μέσα στα πλαίσια αυτά στις αρχές του 2016, τέθηκε σε εφαρμογή το κοινό Έντυπο Γνωστοποίησης των Εργοταξίων μεταξύ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών.

1.7.2. Ενημερωτικές Δραστηριότητες για τις Κατασκευές

Κατά τη διάρκεια του 2016 υλοποιήθηκαν συνολικά 15 ημερίδες / συναντήσεις / διαλέξεις τις οποίες παρακολούθησαν εκπρόσωποι του Δημόσιου Τομέα, Ημικρατικών Οργανισμών, Δήμων, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και Επαγγελματικών Συνδέσμων για σκοπούς επεξήγησης των προνοιών της νομοθεσίας για τα θέματα ασφάλειας και υγείας σχετικά με τους Κανονισμούς για τα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, τον εξοπλισμό ανύψωσης προσώπων και τον θερμικό φόρτο.

1.8. Εργασίες με Αμίαντο

Σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμούς του 2006 και 2015, εντός του 2016, εγκρίθηκαν 10 εταιρείες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με αφαίρεση μόνωσης ή επάλειψης αμιαντούχων υλικών. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια των εγκρίσεων αυτών με βάση τα σχετικά κριτήρια ελέγχεται η εκπαίδευση των εργοδοτούμενων που εμπλέκονται σ' αυτές τις εργασίες και η κατάσταση της υγείας τους.

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας, του σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμούς του 2006 και 2015, το Τμήμα εντός του 2016 ενέκρινε, πριν από την έναρξη των εργασιών με αμίαντο, συνολικά 65 ειδικά Σχέδια Εργασίας, τα οποία υποβλήθηκαν μαζί με τη γραπτή ειδοποίηση για εργασίες με αμίαντο.

1.9. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης

Κατά τη διάρκεια του 2016 εξετάστηκαν και τέθηκαν ειδικοί όροι για τα θέματα ασφαλείας και υγείας στην εργασία σε 1013 συνολικά αιτήσεις που αφορούσαν Πολεοδομικές Άδειες, Άδειες Οικοδομής και Πιστοποιητικά Έγκρισης υποστατικών, τα οποία προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίες ή/και ως οικιστικές μονάδες.

1.10. Λειτουργοί Ασφάλειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2015, κάθε εργοδότης, ο οποίος εργοδοτεί περισσότερα από διακόσια πρόσωπα, πρέπει να διορίσει Λειτουργό Ασφάλειας που να ασχολείται επί πλήρους απασχόλησης με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στις εγκαταστάσεις του συγκεκριμένου εργοδότη. Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει, μεταξύ άλλων, να επιθεωρεί τους χώρους εργασίας, να έχει τη δυνατότητα να εντοπίζει και αξιολογεί τους κινδύνους, να οργανώνει και να ελέγχει το Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων, να ετοιμάζει γραπτές εκτιμήσεις κινδύνων, να λαμβάνει μέρος στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας, να ετοιμάζει εκθέσεις και να εκπαιδεύει τους εργοδοτούμενους σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Το 2016 εγκρίθηκαν, αφού αξιολογήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις που υποβλήθηκαν, 25 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας. Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας, των οποίων έχει εγκριθεί ο διορισμός, ανερχόταν μέχρι το τέλος του 2016 σε 131.

Παράλληλα εντός του έτους συνεχίστηκε και συστηματικοποιήθηκε ο έλεγχος της εργασίας των Λειτουργών Ασφάλειας μέσω της εξέτασης των εκθέσεων που ετοιμάστηκαν για τις δραστηριότητες τους και επιτόπου επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν.

1.11. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το Κέντρο Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία με τη στήριξη των λειτουργών του Τμήματος έχει τις ακόλουθες κύριες δραστηριότητες:

- (α) Διοργάνωση εξ ολοκλήρου ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς προγραμμάτων επιμόρφωσης, σεμιναρίων και διαλέξεων καθώς και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης.
- (β) Υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό του Τμήματος με βάση το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης που καταρτίζεται ύστερα από τη Διάγνωση των Αναγκών Μάθησης.
- (γ) Εκπαίδευση υπηρετούντων ή νεοεισερχόμενων Επιθεωρητών και Λειτουργών του Τμήματος καθώς και δημόσιων υπαλλήλων ή ωρομίσθιων από άλλα Τμήματα / άλλες Υπηρεσίες της Δημόσιας Υπηρεσίας που αποσπώνται για εργασία στο Τμήμα.
- (δ) Διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και των Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης, που οργανώνονται από την Επιτροπή SLIC.
- (ε) Ανάπτυξη, εκτύπωση και διανομή διαφωτιστικού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που αποσκοπεί στη διαφώτιση των εργοδοτών, των εργαζομένων και του κοινού.
- (στ) Ενσωμάτωση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε άλλους Τομείς Πολιτικής, όπως είναι η Εκπαίδευση.
- (ζ) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση Διαγωνισμών για ευαισθητοποίηση σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία για το 2016 περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω:

1.11.1. Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης κατά το 2016 περιλάμβαναν:

(α) τη διοργάνωση, ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, προγραμμάτων κατάρτισης/σεμιναρίων/ενημερωτικών συναντήσεων που απευθύνονταν σε:

- μέλη Επιτροπών Ασφάλειας στη Δημόσια Υπηρεσία και στον Ιδιωτικό Τομέα,
- μέλη Επαγγελματικών Συνδέσμων,
- μαθητές σε όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης (Δημοτική και Μέση Τεχνική),
- φοιτητές Πανεπιστημίων,
- διευθυντές σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης,
- εργαζομένους στη Δημόσια Υπηρεσία, σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, σε Δήμους και σε ιδιωτικές εταιρείες,
- Λειτουργούς Ασφάλειας,
- Εγκεκριμένα Πρόσωπα Παροχής Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης
- μέλη Συνδικαλιστικών και Εργοδοτικών Οργανώσεων.

Συνολικά, κατά το 2016 λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν διαλέξεις διάρκειας 144 ωρών σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, σε 52 προγράμματα κατάρτισης / σεμινάρια / ενημερωτικές συναντήσεις στα οποία συμμετείχαν περίπου 2650 άτομα.

(β) Τη διοργάνωση άλλων εκδηλώσεων όπως:

- Την Τελετή Έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας 2016 και την απονομή Βραβείων διαφόρων διαγωνισμών σε θέματα ασφάλειας και υγείας.
- Τη Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων.

1.11.2. Διαγωνισμός Αφίσας 2016

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για δέκατη τέταρτη συνεχή χρονιά, διοργάνωσε τον Διαγωνισμό Αφίσας 2016 με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», μεταξύ των μαθητών της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών αναφορικά με την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων, των επαγγελματικών ασθενειών και των επικίνδυνων συμβάντων.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αθλοθέτησε, όπως κάθε χρόνο, βραβεία για τον Διαγωνισμό και η απονομή των εν λόγω βραβείων στις τρεις καλύτερες συμμετοχές έγινε κατά τη διάρκεια της Τελετής Έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας. Το πρώτο βραβείο του Διαγωνισμού Αφίσας χρηματικής αξίας €300 απονεμήθηκε σε μαθητή της Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα, το δεύτερο βραβείο χρηματικής αξίας €200 απονεμήθηκε σε μαθήτριά της Α΄ Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας και το τρίτο βραβείο χρηματικής αξίας €100, απονεμήθηκε σε μαθήτριά της Τεχνικής Σχολής Πάφου. Επιπρόσθετα, η αφίσα στην οποία απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο εκτυπώθηκε σε μέγεθος Α3, προκειμένου να αξιοποιηθεί για προβολή των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχολεία και χώρους εργασίας.

1.11.3. Διαγωνισμός Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2016

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για έβδομη χρονιά, διοργάνωσαν τον Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2016.

Το Τμήμα αθλοθέτησε, όπως κάθε χρόνο, βραβεία αξίας €400 το κάθε ένα για τον Διαγωνισμό και η απονομή των εν λόγω βραβείων στις τρεις καλύτερες συμμετοχές έγινε κατά τη διάρκεια της Τελετής Έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας. Στον Διαγωνισμό βραβεύτηκαν το Δημοτικό Σχολείο Μαμμάρων, το Περιφερειακό Γυμνάσιο Κοκκινότριμιθιάς και το Λύκειο Εθνομάρτυρα Κυπριανού – Στροβόλου.

1.11.4. Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

Στη διάρκεια του 2016 ανατυπώθηκε αριθμός εκδόσεων και εκδόθηκαν επίσης τα ακόλουθα νέα έντυπα:

1. Διαδικτυακό, Διαδραστικό Εργαλείο Εκτίμησης Κινδύνων (OiRA).
2. Κώδικας Πρακτικής για Έλεγχο και Συντήρηση των Πυροσβεστήρων.
3. Μηχανικός Εξοπλισμός Ανύψωσης Προσώπων.
4. Ασφάλεια και Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα - Βασικές Πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015.
5. Περιορισμοί στη χρήση χημικών ουσιών από εργαζόμενους.
6. Αφίσα για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία των χημικών ουσιών και μειγμάτων.

Επίσης, έγινε ψηφιακή επεξεργασία και καταχωρήθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ τα ακόλουθα έντυπα:

1. Κώδικας Πρακτικής για Πρατήρια και άλλους χώρους Διανομής Υγραερίου Κίνησης.
2. Έκθεση του πληθυσμού σε ιονίζουσα ακτινοβολία από το ραδόνιο και άλλες φυσικές πηγές ακτινοβολίας
3. Μετρήσεις Ραδιενέργειας στο Περιβάλλον της Κύπρου για τα έτη 2010-2015.

Σημειώνεται ότι, μέχρι το τέλος του 2016, το ΤΕΕ είχε εκδώσει συνολικά 140 ενημερωτικά έντυπα σε έντυπη μορφή τα οποία είναι και καταχωρημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος και διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

1.11.5. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 2016 – 2017 οργανώθηκε, από 17 έως 21 Οκτωβρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2016, με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις Ηλικίες».

Στις 17.10.2016 πραγματοποιήθηκε η τελετή έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2016. Στη διάρκεια της τελετής έναρξης έγινε η απονομή των Βραβείων Καλής Πρακτικής για το 2016, των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2016 και των Βραβείων για το Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2016. Επίσης, κατά τη διάρκεια της τελετής έναρξης, έγιναν τρεις παρουσιάσεις που αφορούσαν την προαγωγή μιας βιώσιμης εργασίας στους εργαζόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής τους ζωής.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία οι Λειτουργοί και οι Επιθεωρητές του Τμήματος ετοίμασαν και υλοποίησαν ειδικό πρόγραμμα που περιλάμβανε επισκέψεις σε χώρους εργασίας, συμμετοχή σε συνεδρίες Επιτροπών Ασφάλειας, συζήτηση με τους εργαζόμενους και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνονται κατά επαρχία στοιχεία που αφορούν τις επισκέψεις σε χώρους εργασίας που έγιναν κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ασφάλειας 2016.

Επισκέψεις σε Χώρους Εργασίας

Επαρχία	Αριθμός επισκέψεων	Άτομα που συμμετείχαν
Λευκωσία	35	1040
Λεμεσός	21	1019
Λάρνακα	16	168
Πάφος	16	652
Αμμόχωστος	8	231
ΣΥΝΟΛΟ	96	3110

Επίσης, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 2016 - 2017, μεταδόθηκαν ειδικά ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μηνύματα. Επιπρόσθετα, οι Λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν συνεντεύξεις και συμμετείχαν σε ενημερωτικά προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τέλος, οι Εργοδοτικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις δημοσίευαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στα ενημερωτικά τους έντυπα, άρθρα και άλλο διαφωτιστικό υλικό για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών στο πλαίσιο ειδικής διευθέτησης με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

1.11.6. Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2016

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διοργάνωσε τον Εθνικό Διαγωνισμό Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής για επιχειρήσεις στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Το κάθε παράδειγμα καλής πρακτικής που υποβλήθηκε, έπρεπε, κατά το δυνατόν, να καταδεικνύει μια πραγματική αναγνωρίσιμη παρέμβαση για την πρόληψη των κινδύνων σε ένα χώρο εργασίας. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού υποβλήθηκαν 14 παραδείγματα. Το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στην εταιρεία ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ για το παράδειγμά της που αφορούσε την «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης γηρασκόντων εργαζομένων μέσα από τη λήψη οργανωτικών, εκπαιδευτικών και τεχνικών μέτρων».

1.11.7. Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων

Η Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων πραγματοποιήθηκε στις 12.5.2016 στη Λευκωσία.

Σκοπός της Συνάντησης ήταν:

- Η ενημέρωση σχετικά με την νέα Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2016-2017 με θέμα **«Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες – Προαγωγή μιας Βιώσιμης Επαγγελματικής Ζωής»** και
- Ο καθορισμός των δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από τους ίδιους τους Εταίρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2016-2017.

1.11.8. Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU OSHA)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρεί Εθνικό Δίκτυο Πληροφόρησης, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων και άλλων Οργανισμών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του, το Τμήμα εκπροσωπήθηκε σε συνεδρίες των Εστιακών Πόλων του EU OSHA.

Στο πλαίσιο του προγράμματος OiRA, το Τμήμα, μετά από συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία και σε συνεργασία με ιδιωτική εταιρεία θα ετοιμάσει 4 νέα διαδραστικά εργαλεία εκτίμησης των κινδύνων για τους πιο κάτω κλάδους οικονομικής δραστηριότητας:

- Μικρά τουριστικά καταλύματα,
- Καφεστιατόρια,
- Συνεργεία επιδιόρθωσης και βαφής αυτοκινήτων,
- Μικρά εμπορικά καταστήματα.

1.12. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας από επικίνδυνες χημικές ουσίες αποτελούν σοβαρότατη μορφή ατυχημάτων, λόγω των καταστροφικών συνεπειών που μπορεί να έχουν, όχι μόνο πάνω στον άνθρωπο, αλλά και στο περιβάλλον. Γι' αυτό και έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία για την πρόληψη και αντιμετώπισή τους σε παγκόσμια κλίμακα.

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας επιτηρεί την εφαρμογή των περί Ασφάλειας και Υγείας (Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 347/2015). Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί εναρμονίζουν την Κυπριακή νομοθεσία με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου, εκτός από τις πρόνοιες που σχετίζονται με τη χρήση γης και τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, για τα οποία αρμοδιότητα έχουν, αντίστοιχα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Δύναμη Πολιτικής Άμυνας.

Οι Κανονισμοί στοχεύουν στην πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και στον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια του 2016, η Μονάδα πραγματοποίησε επιθεωρήσεις στις 26 εγκαταστάσεις που καλύπτονται από τους Κανονισμούς και συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης, καθώς και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες εγκαταστάσεις.

Η Μονάδα παρέλαβε εντός του έτους και αξιολόγησε 5 νέες Γνωστοποιήσεις εγκαταστάσεων.

Επιπρόσθετα, η Μονάδα παρέλαβε και αξιολόγησε 1 Έγγραφο Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας για μία νέα μονάδα. Παράλληλα παρέλαβε και αξιολόγησε 3

αναθεωρημένα Έγγραφα Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας από 3 υφιστάμενες μονάδες.

Τέλος, η Μονάδα παρέλαβε το 2016 8 Εκθέσεις Ασφαλείας. Οι 7 ήταν αναθεωρήσεις υφιστάμενων εγκαταστάσεων και η μία νέα Έκθεση. Η Μονάδα αξιολόγησε δύο Εκθέσεις και σε συνεργασία με ειδικό σύμβουλο, αξιολόγησε άλλες τρεις.

Η Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας συμμετείχε εντός του 2016 σε μια επιθεώρηση εγκαταστάσεων SEVESO. Στο πλαίσιο της επιθεώρησης αυτής συγκεντρώνονται και αξιολογούνται πληροφορίες για την καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας τόσο στην Κύπρο όσο και σ' όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και αξιοποιείται το δίκτυο ανταλλαγής εμπειριών.

1.13. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Τα ατυχήματα που σχετίζονται με υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους εργαζομένους, στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον καθώς και στις εγκαταστάσεις. Την 11^η Δεκεμβρίου 2015 δημοσιεύτηκαν οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ασφάλεια των Υπεράκτιων Δραστηριοτήτων Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου) Κανονισμοί του 2015 Κ.Δ.Π.424/2015 που εισήχθηκαν με βάση τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 (Αρ. 2) 2015. Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί εναρμονίζουν μερικώς την Κυπριακή νομοθεσία με την Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Οι Κανονισμοί θεσπίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων κατά τη διάρκεια υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων περιστατικών.

Με βάση τους Κανονισμούς εγκαθιδρύθηκε το 2016 Τεχνική Επιτροπή με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Τμημάτων / Υπηρεσιών, με σκοπό να συμβουλευεί την Αρμόδια Αρχή (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας) για ζητήματα ασφάλειας στις υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου. Επίσης, εγκαθιδρύθηκε Συμβουλευτική Επιτροπή με τη συμμετοχή των ασκούντων την εκμετάλλευση των υπεράκτιων εργασιών, των εργαζομένων στις υπεράκτιες αυτές εργασίες και της Αρμόδιας Αρχής.

Κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της Κυπριακής Αρμόδιας Αρχής από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την Αρμόδια Αρχή της Ιρλανδίας.

Κατά τη διάρκεια του 2016 η Μονάδα που επιτηρεί την εφαρμογή της νομοθεσίας για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου είχε διάφορες συναντήσεις με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε υπεράκτιες δραστηριότητες αναζήτησης υδρογονανθράκων στην Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) και συζήτησε τις υποχρεώσεις τους με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Επίσης, η Μονάδα ασχολήθηκε με την αξιολόγηση των μερών των αιτήσεων, για τον τρίτο γύρο αδειοδότησης για εργασίες στην Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, που αφορούσαν ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον και ποιότητα.

Η Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου συμμετείχε εντός του 2016 σε συναντήσεις της ομάδας European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group (EUOAG) και της ομάδας εμπειρογνομώνων της ομάδας EUOAG καθώς και σε εργαστήρι που οργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αξιολόγηση

των εκθέσεων μεγάλων ατυχημάτων και των άλλων εγγράφων που υποβάλλουν οι εταιρίες στην Αρμόδια Αρχή.

1.14. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας

1.14.1. Ευρωπαϊκή εκπροσώπηση και Υποχρεώσεις

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στις εργασίες (α) της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (ACSHW), (β) της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC) και (γ) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA).

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας και αποτελείται από 3 Ομάδες. Την Κυβερνητική Ομάδα (Government Interest Group), την Εργοδοτική Ομάδα (Employers Group) και την Ομάδα των Εργαζομένων (Workers Group). Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετέχει στις εργασίες της Κυβερνητικής Ομάδας.

Η Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή SLIC) είναι αρμόδια για τον καθορισμό των κοινών αρχών (common principles) για την Επιθεώρηση Εργασίας στον τομέα της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία καθώς και για την ανάπτυξη μεθόδων για αξιολόγηση των Συστημάτων Επιθεώρησης των Κρατών Μελών. Περαιτέρω, η Επιτροπή SLIC προωθεί ενέργειες που αφορούν την πρακτική συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Αρχών Επιθεώρησης των Κρατών Μελών. Επίσης, το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στις εργασίες της Ομάδας Εργασίας MACHEx του SLIC, η οποία εξετάζει θέματα που αφορούν τη χρήση μηχανημάτων, εξοπλισμών εργασίας και μέσω αντομικής προστασίας στους χώρους εργασίας που σχετίζονται με την εφαρμογή των Οδηγιών των Μηχανημάτων 2006/42/ΕΚ, του Εξοπλισμού Εργασίας (89/655/ΕΟΚ, 2009/104/ΕΚ) και των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) (89/686/ΕΟΚ, 89/656/ΕΟΚ).

Επιπρόσθετα, το Τμήμα συμμετέχει και στην Ομάδα Εργασίας CHEMEX του SLIC που ασχολείται με την προστασία των εργαζομένων από χημικές ουσίες.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) προωθεί τη διαφώτιση στα θέματα Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας. Διαθέτει ένα εστιακό πόλο σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες προς ένταξη χώρες. Οι εστιακοί πόλοι αποτελούν τυπικά την Αρμόδια Εθνική Αρχή για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και συμβάλλουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων εργασίας του EU-OSHA. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον εθνικό εστιακό πόλο για την Κύπρο. Ως εστιακός πόλος, το Τμήμα οργανώνει το εθνικό δίκτυο πληροφόρησης και συμμετέχει στην κατάρτιση και την υλοποίηση του προγράμματος του Οργανισμού.

Στα πλαίσια των υποχρεώσεων της η Κύπρος στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία υπόβαλε στη Συμβουλευτική Επιτροπή ACSHW, στην Επιτροπή SLIC και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό EU-OSHA ετήσιες εκθέσεις, απαντήσεις σε ερωτήματα και συνεισφορές με πληροφορίες.

1.14.2. Διεθνής Εκπροσώπηση και Υποχρεώσεις

Το Τμήμα επίσης ετοιμάζει εκθέσεις για την εφαρμογή στην Κύπρο των Συμβάσεων της **Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ)** που σχετίζονται με τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Οι πιο βασικές από τις Συμβάσεις που έχει κυρώσει η Κύπρος και οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι οι ακόλουθες:

- C.81 Labour Inspection Convention, 1947 (and its Protocol P.81, 1995)
- C.119 Guarding of Machinery Convention, 1963
- C.152 Occupational Safety and Health (Dock Work) Convention, 1979
- C.155 Occupational Safety and Health Convention, 1981
- C. 162 Asbestos Convention, 1986
- C.170 Safety in the Use of Chemicals at Work Convention, 1990
- C.187 Promotional Framework of Occupational Safety and Health Convention, 2006

1.15. Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο

1.15.1. Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Το Συμβούλιο αυτό συστάθηκε για πρώτη φορά στις 9 Μαρτίου 1965 και από το 1996 αποτελεί θεσμοθετημένο Σώμα με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους. Το Συμβούλιο τελεί υπό την προεδρία του Αρχιεπιθεωρητή και τα μέλη του καθώς και η περίοδος θητείας τους ορίζονται από αυτόν. Η θητεία του τρέχοντος Συμβουλίου λήγει στις 31/5/2017. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν εκπρόσωποι Δημόσιων Υπηρεσιών, Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και άλλων Φορέων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας. Σκοπός του Συμβουλίου είναι να υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εισηγήσεις για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται για την εξασφάλιση της επαγγελματικής ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και να τον συμβουλεύει για ζητήματα προλήψεως ατυχημάτων καθώς και για τη σύνταξη ή αναθεώρηση νομοθεσίας.

Κατά το 2016 έγιναν δύο συνεδριάσεις του Συμβουλίου και σε αυτές συζητήθηκαν θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

1.15.2. Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές

Οι Επιτροπές αυτές συγκλήθηκαν δύο φορές κατά τη διάρκεια του έτους σ' όλες τις επαρχίες. Σε αυτές συμμετείχαν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων σε τοπικό επίπεδο και συζητήθηκαν θέματα διαφώτισης / ενημέρωσης καθώς και θέματα σχετικά με την εφαρμογή της Στρατηγικής και της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

1.16. Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Κατά το 2016 για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία αφού ετοιμάστηκαν και προωθήθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εκδόθηκαν οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία) Κανονισμοί του 2016 (Κ.Δ.Π. 288/2016).

Στο τέλος του 2016 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας είχε υπό την αρμοδιότητά του την επιτήρηση της εφαρμογής 156 νομοθετημάτων που αφορούσαν τα θέματα ασφάλειας και υγεία στην εργασία.

1.17. Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Στη διάρκεια του 2016 εκδόθηκαν οι ακόλουθες Ανακοινώσεις, οι οποίες διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

1. Εννιά (9) ανακοινώσεις για Καταδίκες.
2. Τέσσερεις (4) Ανακοινώσεις για την Προστασία των εργαζομένων από το Θερμικό Φόρτο.
3. Οκτώ (8) Ανακοινώσεις για στοχευόμενες εκστρατείες επιθεώρησης.
4. Μία (1) Ανακοίνωση για το Κοινό Έντυπο Γνωστοποίησης Εργοταξίων.
5. Μία (1) Ανακοίνωση για την τροποποίηση του περί Εργοστασίου Νόμου και την ετοιμασία νέων Κανονισμών για την εγγραφή υποστατικών, Εγκαταστάσεων, Επιχειρήσεων και Χώρων Εργασίας.
6. Μία (1) Ανακοίνωση για τις Ημερίδες ενημέρωσης του προσωπικού Κυβερνητικών Υπηρεσιών, Ημικρατικών Οργανισμών και Δήμων για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.
7. Έξι Ανακοινώσεις προκήρυξης και αποτελεσμάτων Διαγωνισμών.

1.18. Χημικές Ουσίες

Κατά τη διάρκεια του 2016 βασική επιδίωξη του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ήταν η εφαρμογή του περί Χημικών Ουσιών Νόμου του 2010 και των σχετικών Κανονισμών, καθώς και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών με αρ. 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP) και 649/2012 (Εισαγωγές και Εξαγωγές Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων). Με τις πιο πάνω νομοθεσίες καθώς και με την εφαρμογή των προνοιών των Συμβάσεων του Ρότερνταμ, που αφορά στις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων (Σύμβαση PIC) και της Στοκχόλμης, που αφορά στους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Σύμβαση POPs), επιδιώκεται ο πλήρης έλεγχος των χημικών ουσιών, μειγμάτων και προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες και παράγονται, εισάγονται, εξάγονται ή κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά. Μια ακόμα αρμοδιότητα του Κλάδου Χημικών Ουσιών είναι η επιτήρηση της αγοράς για εφαρμογή της νομοθεσίας που καθορίζει την επιτρεπόμενη συνολική περιεκτικότητα Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (Π.Ο.Ε.) σε ορισμένα χρώματα, βερνίκια και προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων.

1.18.1. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις

Κατά τη διάρκεια του 2016, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλαβε ενεργά μέρος, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, στις συναντήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) και των Αρμόδιων Αρχών των Κρατών Μελών για τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς REACH και CLP, ώστε, να είναι σε θέση να ενημερώνει με τη σειρά του τον Κύπριο εισαγωγέα, παραγωγό και χρήστη για όλες τις νέες εξελίξεις και να εφαρμόζει συντονισμένα και σε συνεργασία με άλλα Κράτη Μέλη την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για τα Χημικά Προϊόντα. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας παρακολούθησε τις διεθνείς προσπάθειες που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο και διαχείριση των χημικών προϊόντων (Strategic Approach to International Chemicals Management - SAICM).

Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε τον Ιούνιο του 2016 η έκθεση τριετίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά

τον έλεγχο περιεκτικότητας σε Π.Ο.Ε χρωμάτων, βερνικιών και προϊόντων φανοποιίας αυτοκινήτων.

Επιπρόσθετα, τον Ιούλιο του 2016, ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ePIC η ετήσια έκθεση για τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 649/2012 που αφορά τις εισαγωγές/εξαγωγές ορισμένων πολύ επικίνδυνων χημικών ουσιών.

Επιπρόσθετα οι λειτουργοί του Τμήματος συμμετείχαν ενεργά σε Ομάδες Εργασίας του FORUM του ECHA που κάλυψαν διάφορα θέματα παρακολούθησης της εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Κανονισμών REACH και CLP όπως:

- στην Ομάδα Εργασίας για την εναρμονισμένη εκστρατεία (REF4) για έλεγχο περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων χημικών ουσιών,
- στην Ομάδα Εργασίας για προτεραιοποίηση των εκστρατειών του FORUM,
- στην Ομάδα Εργασίας για την εναρμονισμένη εκστρατεία REF-5 για τον έλεγχο των διευρυμένων ΔΔΑ και των μέτρων διαχείρισης του κινδύνου,
- στην Ομάδα Εργασίας για εφαρμοσιμότητα νέων περιορισμών στη χρήση χημικών ουσιών,
- στην Ομάδα Εργασίας για εκπαίδευση Επιθεωρητών «Train the trainers 2016»,
- στην Ομάδα Εργασίας με θέμα το έλεγχο του διαδικτυακού εμπορίου χημικών προϊόντων (Control of Internet Sales).

1.18.2. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Κανονισμών REACH και CLP συνεχίστηκε και το 2016 η λειτουργία των δύο αντίστοιχων Καθοδηγητικών Γραφείων για παροχή πληροφόρησης στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Στη διάρκεια του 2016 η ενημέρωση των επιχειρήσεων εστιάστηκε στα ακόλουθα:

- Υποχρεώσεις καταχώρισης χημικών ουσιών και ειδικότερα αυτών που εισάγονται / παράγονται σε ποσότητα μεγαλύτερη των 100 τόνων ετησίως,
- Υποχρεώσεις προκαταχώρισης χημικών ουσιών που εισάγονται για πρώτη φορά σε ποσότητες πέραν του 1 τόνου ετησίως,
- Στη λήξη της μεταβατικής περιόδου και την υποχρεωτική ταξινόμησης και επισήμανση των χημικών μειγμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP (1.6.2015),
- Διάθεση, δομή και περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας,
- Ουσίες για την χρήση των οποίων απαιτείται αδειοδότηση από τον ECHA,
- Ουσίες για τις οποίες ισχύουν περιορισμοί /απαγορεύσεις στη διάθεση στην αγορά και χρήση,
- Ενημέρωση για τις υποχρεώσεις για υποβολή πληροφοριών στο Εθνικό Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων (άρθρο 45, CLP).

Κατά το 2016 απαντήθηκαν μέσω των Καθοδηγητικών Γραφείων του Τμήματος 196 ερωτήματα που αφορούσαν τον Κανονισμό REACH και 274 ερωτήματα τον Κανονισμό CLP.

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Κανονισμών REACH και CLP υποβλήθηκε στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών η ετήσια έκθεση των καθοδηγητικών γραφείων.

1.18.3. Ενημερωτικές Δραστηριότητες που αφορούν τις Χημικές Ουσίες

Για ενημέρωση των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων για νέες εξελίξεις σχετικά με τα πιο πάνω θέματα, ετοιμάστηκαν δύο νέες εκδόσεις μια για τον Κανονισμό REACH και μια για τον Κανονισμό CLP.

Εκδόθηκαν συνολικά 58 Ανακοινώσεις ενημέρωσης των εργαζομένων και του κοινού για θέματα που αφορούσαν επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μη συμμορφούμενα προϊόντα που περιείχαν επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Διοργανώθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ή υπήρξε συμμετοχή Λειτουργών με παρουσιάσεις, σε συνολικά 11 εκδηλώσεις στις οποίες έγινε ενημέρωση για θέματα χημικών ουσιών.

1.18.4. Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με άλλα Υπουργεία / Τμήματα σε θέματα που αφορούν τις χημικές ουσίες, λειτουργοί του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συμμετέχουν ενεργά στις πιο κάτω Επιτροπές:

(1) Επιτροπές αξιολόγησης προσφορών (α) του Υπουργείου Οικονομικών και (β) του Υπουργείου Υγείας. Στις Επιτροπές αυτές λειτουργοί του Τμήματος συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των φακέλων τεχνικών προσφορών που αφορούν χημικά προϊόντα.

(2) Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων (Τμήμα Γεωργίας, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος) που αποφασίζει για θέματα εφαρμογής των νομοθεσιών για φυτοπροστατευτικά και βιοκτόνα προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό Λειτουργοί του Τμήματος συμμετέχουν στην αξιολόγηση φακέλων βιοκτόνων προϊόντων (έλεγχος σήμανσης και Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας Βιοκτόνων προϊόντων).

(3) Συμβουλευτική Επιτροπή για την απονομή του Ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος Ecolabel (Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος). Λειτουργός του Τμήματος συμμετέχει στην Επιτροπή και στην αξιολόγηση των φακέλων των προϊόντων με επί τόπου επιθεωρήσεις, έλεγχο της σήμανσης των προϊόντων και των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας.

(4) Εθνική Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Υγεία του Παιδιού, κάτω από την ομπρέλα του Υπουργείου Υγείας, που εξετάζει θέματα που επηρεάζουν την υγεία του παιδιού και κυρίως για όσα σχετίζονται με χημικές ουσίες. Λειτουργός του Τμήματος συμμετέχει τόσο με παρουσιάσεις σε σχετικές ημερίδες / σεμινάρια όσο και στη σύνταξη έντυπου ενημερωτικού υλικού.

1.18.5. Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις

Κατά το 2016, έγιναν συνολικά 283 επιθεωρήσεις σε υποστατικά όπου παρασκευάζονται, αποθηκεύονται και διατίθενται διάφορα χημικά προϊόντα όπως σε:

- καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου χημικών προϊόντων (δομικά υλικά π.χ. τσιμέντα, μπετόν, χρώματα, βερνίκια, κόλλες, διαλύτες, καθαριστικά, προϊόντα περιποίησης αυτοκινήτων, χημικά προϊόντα κολυμβητικών δεξαμενών, άλλα επικίνδυνα υγρά μείγματα,
- υπεραγορές,
- καταστήματα παιχνιδιών, κοσμημάτων, ρούχων, ειδών βιβλιοπωλείου,

- βιομηχανίες παραγωγής και αποθηκεύσεις χημικών προϊόντων και
- υποστατικά με άλλα χημικά προϊόντα που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό ή σε επαγγελματίες.

Στόχος των επιθεωρήσεων αυτών ήταν ο εντοπισμός χημικών προϊόντων που παράγονται, εισάγονται στην Κύπρο και διατίθενται στην αγορά και να διαπιστωθεί εάν συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και ειδικότερα εάν:

- έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP,
- έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία σύσταση ή το απαιτούμενο Δελτίο Δεδομένων Ασφάλειας,
- έχουν προκαταχωρισθεί / καταχωρισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH,
- δεν περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες για τις οποίες ισχύουν περιορισμοί ή απαγορεύσεις,
- πληρούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τις Πτητικές Οργανικές Ενώσεις (Volatile Organic Compounds - VOCs) σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/42 που αφορά ορισμένα χρώματα, βερνίκια και προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων.
- δεν περιέχουν πολύ επικίνδυνες χημικές ουσίες οι οποίες υπόκεινται σε Αδειοδότηση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH.

Για έλεγχο των νομοθετικών περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών σε καταναλωτικά και επαγγελματικά προϊόντα λήφθηκαν από την Κυπριακή αγορά τα ακόλουθα δείγματα για χημικές αναλύσεις.

- 35 κόλλες άμεσης δράσης «superglue» και επαγγελματικές κόλλες για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο),
- 17 ψεύτικα κοσμήματα για έλεγχο της περιεκτικότητας σε Νικέλιο, Κάδμιο και Μόλυβδο,
- 51 παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας, για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε φθαλικούς εστέρες (τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες),
- 22 μαρκαδόρους για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο),
- 10 δοχεία/θέρμους για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε αμίαντο,
- 20 προϊόντα χλωρίνης και άλλα καθαριστικά με ακραίο pH για έλεγχο της ταξινόμησης επισήμανσης και συσκευασίας τους,
- 15 προϊόντα χρωμάτων και βερνικιών για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs),

Ο έλεγχος των ψευδοκοσμημάτων έγινε από τον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα και όλες οι υπόλοιπες αναλύσεις έγιναν από το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Όλα τα μη συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίστηκαν στην Κυπριακή αγορά αποσύρθηκαν άμεσα. Επιπρόσθετα, τα μη συμμορφούμενα προϊόντα καταχωρήθηκαν στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύτηκαν με σχετικές Ανακοινώσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στον Κυπριακό Τύπο.

Στο Διάγραμμα και τους Πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος XVIII φαίνονται αναλυτικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επιθεωρήσεις για θέματα χημικών ουσιών και για τα δείγματα που λήφθηκαν.

Εντός του 2016 καταχωρήθηκαν στο δικαστήριο τρεις νέες ποινικές διώξεις εναντίον εταιρειών για παράβαση των διατάξεων της περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσίας και των προνοιών του Κανονισμού REACH. Οι δύο εταιρείες κρίθηκαν ένοχες γιατί διέθεταν στην αγορά παιχνίδια που περιείχαν φθαλικούς εστέρες σε συγκεντρώσεις πέραν των ορίων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και τους επιβλήθηκαν ποινές €8.000 και €5.000 αντίστοιχα. Η τρίτη εταιρεία κατηγορήθηκε και κρίθηκε ένοχη γιατί διέθετε στην αγορά προς πώληση στο ευρύ κοινό, επικίνδυνα προϊόντα χωρίς την προβλεπόμενη από τη Νομοθεσία επισήμανση στην Ελληνική γλώσσα και της επιβλήθηκε ποινή €4.000.

Παράλληλα κατά τη διάρκεια του 2016 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση μιας υπόθεσης που εκκρεμούσε από το 2015. Η εταιρεία κρίθηκε ένοχη και της επιβλήθηκε ποινή €6.750 γιατί διέθετε στην αγορά παιχνίδια που περιείχαν φθαλικούς εστέρες.

1.18.6. Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τμήματος με το Τμήμα Τελωνείων έχουν απαντηθεί ή/και διερευνηθεί με επιθεωρήσεις για συμμόρφωση με την περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσία 263 υποθέσεις που αφορούσαν εισαγωγές χημικών προϊόντων το 2016.

1.18.7. Συλλογή Πληροφοριών για Χημικές Ουσίες στην Κύπρο

Στο πλαίσιο της συλλογής πληροφοριών για τις χημικές ουσίες που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά και για κάλυψη των υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης συλλέχθηκαν στοιχεία για τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Για συγκεκριμένες χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες και για τις οποίες ζητήθηκαν σχετικές πληροφορίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ECHA.
- Για χημικές ουσίες που εισάγονται στην Κύπρο από τρίτες χώρες και οι οποίες πιθανόν να μην έχουν προκαταχωρισθεί / καταχωρισθεί με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού REACH.
- Για επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα, για τα οποία ισχύουν περιορισμοί στη χρήση και έχουν εισαχθεί ή χρησιμοποιηθεί στην Κύπρο κατά το 2016 (εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 649/2012/EK).

1.18.8. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE + (LIFE CHEREE)

Το 2016 εγκρίθηκε και υπογράφηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+ (LIFE CHEREE: Chemicals Regulations Enforcement & Inspections Building Authority Capacity for REACH/CLP and SEVESO III Compliance) με συντονιστή το Πολυτεχνείο Κρήτης και ειδικότερα την Ομάδα του Καθηγητή κου Γεώργιου Παπαδάκη και συμμετέχοντες φορείς το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ), εκ μέρους του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου, αρμόδιας αρχής για εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών REACH και CLP και της Οδηγίας SEVESO III καθώς και την αντίστοιχη αρμόδια αρχή της Ελλάδος, το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ). Βασικός στόχος του προγράμματος θα είναι η προώθηση της εναρμονισμένης εφαρμογής της νομοθεσίας στις δύο χώρες, η εκπαίδευση των Επιθεωρητών των συμμετεχόντων φορέων και η τεχνική υποστήριξη τους στην επιτυχή εφαρμογή των Κανονισμών REACH/CLP και της Οδηγίας SEVESO III. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 3,5 χρόνια.

1.18.9. Αρχείο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων (Chemicals Registry)

Σύμφωνα με την περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσία, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει οριστεί ως η Αρμόδια Αρχή επιφορτισμένη με τη συγκέντρωση των πληροφοριών, περιλαμβανομένης της χημικής σύνθεσης, για τα μείγματα που διατίθενται στην Κυπριακή αγορά και θεωρούνται επικίνδυνα, λόγω των επιπτώσεων τους στην υγεία ή λόγω των φυσικοχημικών τους επιπτώσεων. Στο πλαίσιο αυτά και σύμφωνα με το άρθρο 45 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1272/2008 (Κανονισμός CLP), συλλέγονται πληροφορίες για τη σύσταση των επικίνδυνων προϊόντων (χημικών μειγμάτων) που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά με σκοπό την τήρηση αρχείου και τη δημιουργία βάσης δεδομένων. Η συλλογή και διαχείριση των πληροφοριών αυτών γίνεται σε συνεχή βάση.

Παράλληλα στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα συντονίζεται με τις προσπάθειες που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ECHA για δημιουργία σχετικού εργαλείου και κοινού μορφότυπου για την υποβολή των πληροφοριών με εναρμονισμένο τρόπο σε όλα τα Κράτη Μέλη (τροποποίηση Κανονισμού CLP και προσθήκη νέου Παραρτήματος VIII).

1.18.10. Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ)

Το Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών αποτελεί θεσμοθετημένο Σώμα, με βάση τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2010, που συμβουλεύει την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πάνω σε θέματα καλύτερου ελέγχου και διαχείρισης των χημικών ουσιών. Το Συμβούλιο αποτελείται από εκπροσώπους των Δημοσίων Υπηρεσιών, με εμπλοκή σε θέματα διαχείρισης χημικών ουσιών και εκπροσώπους διαφόρων Φορέων και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, Επαγγελματικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και Συνδέσμων Καταναλωτών).

Η 6^η Συνεδρία του ΠΣΧΟ πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2016 και σε αυτήν αναλύθηκαν και συζητήθηκαν οι τρέχουσες εξελίξεις στα θέματα διαχείρισης και ελέγχου χημικών ουσιών, δόθηκαν πληροφορίες για τις διάφορες επιμέρους εκστρατείες που πραγματοποιήθηκαν για την επίτευξη των στόχων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και παρουσιάστηκαν οι μελλοντικοί στόχοι και προκλήσεις.

Της Συνεδρίας ακολούθησε Ενημερωτική Ημερίδα στη διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκαν από άλλους εμπλεκόμενους Κυβερνητικούς Φορείς σύντομες παρουσιάσεις σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος με στόχο τη συνέργεια και τον καλύτερο συντονισμό δράσεων στα θέματα της εποπτείας της αγοράς και της καλύτερης εφαρμογής των νομοθεσιών που αφορούν τα χημικά προϊόντα.

1.18.11. Επικαιροποίηση της Νομοθεσίας

Κατά το 2016 ξεκίνησαν οι απαιτούμενες διαδικασίες για τροποποίηση των Κυρωτικών Νόμων της Σύμβασης της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Σύμβαση POPs) και της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Σύμβαση PIC). Οι τροποποιήσεις κρίθηκαν απαραίτητες αφού κατά τη διάρκεια της 7^{ης} Συνάντησης των Μερών της Σύμβασης, που έγινε στη Γενεύη μεταξύ 4 και 15 Μαΐου 2015, αποφασίσθηκε η εισαγωγή τριών νέων χημικών ουσιών στα Παραρτήματα της Σύμβασης POPs και μιας νέας στο Παράρτημα II της Σύμβασης PIC.

2. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ CE, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

2.1. Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων και Ανελκυστήρων

Η Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος. Η Μονάδα εφαρμόζει εξειδικευμένα άρθρα της εργατικής νομοθεσίας, τα οποία αφορούν καθορισμένα είδη μηχανημάτων και δοχείων πίεσης, καλούμενα «Επιθεωρητέα Μηχανήματα». Κύρια δραστηριότητα της Μονάδας είναι η επιθεώρηση των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων. Άλλες δραστηριότητες της Μονάδας αφορούν κυρίως στη σύνταξη εκθέσεων και πιστοποιητικών επιθεώρησης, την τήρηση και παρακολούθηση της είσπραξης των καθορισμένων τελών επιθεώρησης, τη σύνταξη, παρακολούθηση και διεκπεραίωση των ποινικών υποθέσεων που αφορούν τα επιθεωρητέα μηχανήματα, τη διερεύνηση των ατυχημάτων και των επικίνδυνων συμβάντων, στα οποία εμπλέκονται επιθεωρητέα μηχανήματα, την ετοιμασία νέων νομοθεσιών, κ.λπ.

Η νομοθεσία, της οποίας την εφαρμογή για τα Επιθεωρητέα Μηχανήματα έχει η Μονάδα, περιλαμβάνει συγκεκριμένα άρθρα / Κανονισμούς των ακόλουθων νομοθεσιών:

- Του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου (Ν. 89(Ι)/1996), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Ν. 158(Ι)/2001, Ν. 25(Ι)/2002, Ν. 41(Ι)/2003, Ν. 99(Ι)/2003, Ν. 33(Ι)/2011, Ν. 170(Ι)/2015 και Ν. 178(Ι)/2015).
- Του περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Ν. 43/64, Ν. 32/72, Ν. 22/82, Ν. 25/89, Ν. 20/90, Ν. 220/91, Ν. 90(Ι)/96 και Ν. 113(Ι)/2013.
- Των περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών του 1973 και 2015 (Κ.Δ.Π. 161/73 και Κ.Δ.Π. 409/2015).
- Των περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις Εργασίες Λιμένων Κανονισμών του 1991 (Κ.Δ.Π. 349/91).

Επίσης, η Μονάδα αυτή εφαρμόζει τα ακόλουθα Διατάγματα:

- Το περί Εργοστασίων (Τρόπος Ετοιμασίας Ατμολέβητα σε Κρύα Κατάσταση) Διάταγμα.
- Το περί Εργοστασίων (Έντυπα) Διάταγμα του 1992 (Κ.Δ.Π. 94/92).
- Το περί Εργοστασίων (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2010 (Κ.Δ.Π. 260/2010, 18.6.2010).
- Το περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις Εργασίες Λιμένων (Αναγνώριση Αρμόδιων Προσώπων και Οργανώσεων) Διάταγμα του 2013 (Κ.Δ.Π. 352/2013, 11.10.2013).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της πιο πάνω νομοθεσίας, η Μονάδα προσφέρει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, ανάλογα με τον τύπο του Επιθεωρητέου Μηχανήματος. Κάθε Επιθεωρητέο Μηχάνημα πιστοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και τις προτεραιότητες που θέτει το Τμήμα. Ο Επιθεωρητής εκδίδει στον ιδιοκτήτη του μηχανήματος Έκθεση Ελέγχου ή Πιστοποιητικό Δοκιμής και Εξέτασης, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIX** φαίνεται ανάλυση των 1064 επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2016.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XX** φαίνεται ανάλυση των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, που ήταν καταχωρημένα στις 31.12.2016 στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος.

Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα σχετικά άρθρα του περί Εργοστασίων Νόμου που τυγχάνουν εφαρμογής στα Επιθεωρητέα Μηχανήματα, η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και ο αριθμός των επιθεωρήσεων που έγιναν το 2016 κατά κατηγορία μηχανήματος σε σύγκριση με το 2015.

Είδος Μηχανήματος	Αριθμός Επιθεωρήσεων		Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ επιθεωρήσεων	Άρθρο του περί Εργοστασίων Νόμου αναφορικά με τη συχνότητα των επιθεωρήσεων
	2016	2015		
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	459	509	14 μήνες	35(2)
Ατμολέβητες	387	449	14 - 18 μήνες	40(7)
Ατμοδέκτες	23	6	26 μήνες	41(4)
Αεροθάλαμοι	195	139	26 μήνες	42(5)
Περιλάβεια	0	0	6 μήνες	34
ΟΛΙΚΟ	1064	1103		

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών του 2012 (Κ.Δ.Π. 533/2012, 28.12.2012), το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ασκώντας τον εποπτικό του ρόλο ως αρμόδια αρχή, διεξήγαγε συνολικά 65 ειδικές επιθεωρήσεις. Συγκεκριμένα έγιναν επιθεωρήσεις 8 Συντηρητών Ανελκυστήρων και 1 Εξουσιοδοτημένου Ελεγκτή Ανελκυστήρων στα υποστατικά τους και σε ανελκυστήρες που συντηρούνται ή/και ελέγχθηκαν το 2016 και 56 επιθεωρήσεις για ισάριθμα αιτήματα ιδιοκτητών ανελκυστήρων για παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένης τεχνικής πρόνοιας των Κανονισμών. Επίσης, το Τμήμα εξέτασε 2 αιτήσεις για έγκριση προσώπων ως Συντηρητές Ανελκυστήρων. Το Τμήμα διατηρεί στην ιστοσελίδα του επικαιροποιημένα το Μητρώο Εξουσιοδοτημένων Ελεγκτών Ανελκυστήρων και το Μητρώο Συντηρητών Ανελκυστήρων.

2.2. Μονάδα Εξοπλισμών με Σήμανση CE

Η Μονάδα Ελέγχου προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας Εξοπλισμών με Σήμανση CE εφαρμόζει το μέρος της Κυπριακής νομοθεσίας που εναρμονίζει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες Νέας Προσέγγισης για τις ακόλουθες επτά κατηγορίες προϊόντων:

- Μηχανήματα,
- Ανελκυστήρες,
- Εξοπλισμός υπό Πίεση,
- Απλά Δοχεία Πίεσης,
- Μέσα Ατομικής Προστασίας,
- Εξοπλισμός και Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες, και
- Εξοπλισμός προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους από την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον.

Με την εποπτεία της αγοράς διασφαλίζεται στο μέτρο του δυνατού ότι, μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τη σήμανση CE διατίθενται στην Κυπριακή αγορά. Αυτό επιτυγχάνεται με επιθεωρήσεις χώρων όπου κατασκευάζονται, εισάγονται, εκτίθενται προς πώληση ή εγκαθίστανται τα προϊόντα για τα οποία απαιτείται η σήμανση CE. Η εποπτεία της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς, αλλά και μετά από πληροφορίες για μη συμμορφούμενα προϊόντα. Η εποπτεία διενεργείται από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του Τμήματος στα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας. Οι πληροφορίες συνήθως προέρχονται από το Τμήμα Τελωνείων, από καταγγελίες άλλων αρχών του δημοσίου ή από παράπονα καταναλωτών, εργοδοτούμενων ή/και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων. Περιοδικά διενεργούνται και τυχαίοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων εποπτείας της Κυπριακής αγοράς. Ειδικότερα, κατά το 2016 έχουν πραγματοποιηθεί 89 δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς με επιθεωρήσεις σε υποστατικά και διερευνήσεις παραπόνων μετά από καταγγελίες, καθώς και ελέγχους κατά τον εκτελωνισμό προϊόντων.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, η Μονάδα ετοίμασε σχετικό Πρόγραμμα Εποπτείας της Αγοράς για το 2016, το οποίο αποτέλεσε μέρος του Εθνικού Προγράμματος το οποίο κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλάμβανε ανελκυστήρες, μηχανήματα, μέσα ατομικής προστασίας, εξοπλισμό υπό πίεση και αεροθάλαμους.

Επίσης, σε συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές κατά το στάδιο της εισαγωγής προϊόντων στη Δημοκρατία, εντοπίστηκε μη συμμορφούμενος εξοπλισμός και λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση απαγορεύοντας τον εκτελωνισμό και τη διάθεση στην αγορά των προβληματικών προϊόντων.

Επίσης, στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας των Αρμόδιων Αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, εντοπίστηκαν μη συμμορφούμενες στολές νεοπρενίου για προστασία από το ψύχος και εκδόθηκε Ειδοποίηση Απόσυρσης από την Αγορά, η οποία επιδόθηκε στον εισαγωγέα των προϊόντων.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διεξήγαγε δειγματοληπτικά εργαστηριακό έλεγχο σε τρεις τύπους εξοπλισμού απομάκρυνσης φύλλων (φυσητήρες / leaf blower) που διατίθενται στην Κυπριακή Αγορά για να διαπιστωθεί η καταλληλότητά τους με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τον Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους από την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον, χωρίς να εντοπιστούν παραβάσεις της νομοθεσίας.

Επίσης, το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με 25 Ανακοινώσεις του Τμήματος για 53 επικίνδυνα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης που έχουν κυκλοφορήσει σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα οποία έγινε σχετική καταχώριση στο Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το κερτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκρίθηκαν από την Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας 3 νέοι εναρμονιστικοί Κανονισμοί για

- τις Συσκευές και τα Συστήματα Προστασίας που Προορίζονται για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες,
- τα Απλά Δοχεία Πίεσης και
- τους Ανελκυστήρες και τα Κατασκευαστικά Στοιχεία Ασφάλειας για Ανελκυστήρες.

Τέταρτη σειρά εναρμονιστικών Κανονισμών για τον Εξοπλισμό υπό Πίεση ετοιμάστηκε και μετά από νομοτεχνικό έλεγχο υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

2.3. Μονάδα Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε τις δραστηριότητες του στο θέμα του υγραερίου με επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων αποθήκευσης / φύλαξης υγραερίου, έλεγχο εγκαταστάσεων υγραερίου πάνω σε οχήματα, ετοιμασία αναθεώρησης του σχετικού Κώδικα Πρακτικής, ετοιμασία προσχεδίου νέας εθνικής νομοθεσίας για το υγραέριο, απαντήσεις σε ερωτήματα των επαγγελματιών του τομέα, κ.λπ.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης / Φύλαξης Υγραερίου, οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διεκπεραίωσαν 1334 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύεται υγραέριο. Σημειώνεται ότι γενικότερα οι Επιθεωρητές του Τμήματος διεκπεραίωσαν συνολικά 1700 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύονται πετρελαιοειδή (υγραέριο και υγρά πετρελαιοειδή). Οι Επιθεωρητές εξέτασαν μεταξύ άλλων παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου. Ακόμη, έγινε έλεγχος σε οχήματα τύπου καντίνας, τα οποία χρησιμοποιούν υγραέριο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνεται σχετική ανάλυση των επιθεωρήσεων κατά επαρχία.

Λόγος Επιθεώρησης	ΕΠΑΡΧΙΑ					Σύνολο
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος	
	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
Έκθεση εξέτασης εγκατάστασης υγραερίου σε όχημα	4	0	0	4	0	8
Διερεύνηση παραπόνου	17	14	3	1	3	38
Αδειοδότηση αποθήκευσης υγραερίου	327	210	444	79	228	1288
Σύνολο Επιθεωρήσεων	348	224	447	84	231	1334

Πίνακας: Ανάλυση των επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία για το 2016

Επίσης, στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για το υγραέριο, το Τμήμα ετοίμασε αναθεωρημένο προσχέδιο Κανονισμών για το σχεδιασμό, τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων υγραερίου, υιοθετώντας μετά από αξιολόγηση σχόλια και παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης. Το προσχέδιο των Κανονισμών προωθήθηκε, επίσης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της διαδικασίας TRIS που αφορά τη γνωστοποίηση τεχνικών κανόνων για σκοπούς ενημέρωσης της Επιτροπής και των Κρατών Μελών και τη λήψη τυχόν σχολίων και παρατηρήσεων. Σκοπός των Κανονισμών είναι η διασφάλιση ασφαλών εγκαταστάσεων και αποθηκεύσεων υγραερίου, ο καθορισμός του περιοδικού ελέγχου, η διασφάλιση της ικανοποιητικής συντήρησης των εγκαταστάσεων υγραερίου, κ.λπ. Το αναθεωρημένο προσχέδιο Κανονισμών αφού συζητηθεί σε επίπεδο τεχνικής επιτροπής θα τεθεί υπόψη του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και θα προωθηθεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο εντός του 2017.

Από 8.4.2016 επιτράπηκε στην Κύπρο η χρήση του υγραερίου για την κίνηση των οχημάτων. Κατά την ίδια περίοδο μετακινήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δύο και αποσπάστηκε τρίτος Λειτουργός από άλλα Τμήματα / άλλες Υπηρεσίες του Δημοσίου.

Αμέσως μετά τη συμπλήρωση εξειδικευμένης εκπαίδευσης των εν λόγω Λειτουργών συμπληρώθηκε και η ανάπτυξη του Συστήματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Συμμόρφωσης των πρατηρίων υγραερίου κίνησης και των χώρων στους οποίους θα μετατρέπονται, συντηρούνται, επιδιορθώνονται και ελέγχονται τα οχήματα που θα κινούνται με υγραέριο κίνησης.

2.4. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Η κούραση των οδηγών λόγω του χρόνου οδήγησης σε συνδυασμό με την παράλειψη των απαιτούμενων διαλειμμάτων και αναπαύσεων αποτελούν παράγοντες πρόκλησης οδικών ατυχημάτων. Με την εφαρμογή της νομοθεσίας και τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων τόσο στο δρόμο όσο και στις επιχειρήσεις, οι παράγοντες αυτοί μπορούν να σταθμιστούν ώστε να βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας των οδηγών και να προλαμβάνονται τα οδικά ατυχήματα, στα οποία εμπλέκονται οι εν λόγω οδηγοί. Επίσης, με την εφαρμογή της νομοθεσίας προσεγγίζονται οι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

Για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης τέτοιων οδηγών λειτουργεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εξειδικευμένη Μονάδα, η οποία ασχολείται εξειδικευμένα με την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και στελεχώνεται με ένα Λειτουργό, ένα Επιθεωρητή και τέσσερεις ωρομίσθιους Τεχνικούς, οι οποίοι μετακινήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων το Μάρτιο του 2014, οι οποίοι αφού έτυχαν εντατικής εκπαίδευσης υλοποιούν πρόγραμμα επιθεωρήσεων τόσο στο δρόμο όσο και στα υποστατικά των επιχειρήσεων.

2.4.1 Νομοθετικό πλαίσιο και εφαρμογή του

Η νομοθεσία της Κύπρου είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/22/EK και οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί με αρ. 561/2006 και αρ. 3821/85 εφαρμόζονται μέσω του περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμου του 2007 (Ν. 86(I)/2007).

Στις 28.2.2014 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 165/2014. Με την πλήρη εφαρμογή του στις 2.3.2016, ο Κανονισμός αυτός αντικατέστησε τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΟΚ) 3821/85. Στις 25.7.2016 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο Νόμος 87(I) του 2016, οποίος τροποποιεί τον Νόμο 86(I) του 2007 με τη συμπερίληψη σ' αυτόν προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 165/2014.

Με βάση το άρθρο 9 της Οδηγίας 2006/22/EK και το άρθρο 20 του Νόμου 86(I)/2007, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εφαρμόζει τους περί Συστήματος Αποτίμησης της Επικινδυνότητας των Επιχειρήσεων Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 140/2011, 21.4.2011). Με την εφαρμογή του εν λόγω Συστήματος, οι επιχειρήσεις ψηλότερου κινδύνου επιθεωρούνται συχνότερα από τις υπόλοιπες.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αξιοποιεί, επίσης, ειδικό λογισμικό που ανέπτυξε το 2013 το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής για καταχώρηση των αποτελεσμάτων των επιθεωρήσεων και τον υπολογισμό του βαθμού επικινδυνότητας των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών για τη διενέργεια ελέγχων στο δρόμο προγραμματίζεται αναβάθμιση του εν λόγω λογισμικού ώστε να γίνει κατορθωτή και η καταχώρηση των επιθεωρήσεων που πραγματοποιούν τα εν λόγω Τμήματα.

Επίσης, η Κυπριακή νομοθεσία είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/15/ΕΚ μέσω του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου του 2005 (Ν. 47(Ι)/2005).

Αρμόδιος Υπουργός για σκοπούς διοίκησης και εφαρμογής των πιο πάνω Νόμων είναι, δυνάμει του άρθρου 2(1) του Νόμου 86(Ι)/2007 και του άρθρου 2(1) του Νόμου 47(Ι)/2005, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία εξουσιοδότησε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να εφαρμόζει τις διατάξεις των πιο πάνω Νόμων. Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του νομοθετικού πλαισίου είναι το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις γίνονται αποκλειστικά από τη Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και οι έλεγχοι στους δρόμους γίνονται από την εν λόγω Μονάδα σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Κατά το 2016, 12 Επόπτες Οδικών Μεταφορών του Τμήματος Οδικών Μεταφορών έτυχαν σχετικής εκπαίδευσης από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

2.4.2 Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2016

Με βάση το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/ΕΚ, ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που έπρεπε να πραγματοποιηθεί κατά το 2016, ανέρχεται σε 107973 εργάσιμες ημέρες. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στο δρόμο είναι 30% και στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων 50%. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ανέλαβε την υποχρέωση της κάλυψης του 50% του πιο πάνω συνολικού στόχου (107973) με ελέγχους κυρίως στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων και ελέγχους στον δρόμο, ενώ η Αστυνομία Κύπρου ανέλαβε την υποχρέωση να καλύψει το 35% και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών το 15% του στόχου με ελέγχους στον δρόμο μόνο. Μέχρι τις 31.12.2016 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλεγξε συνολικά 56318 εργάσιμες ημέρες, από τις οποίες 50808 ημέρες στις επιχειρήσεις και 5510 ημέρες στον δρόμο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται οι έλεγχοι που έγιναν κατά το 2016 και τα ποσοστά κάλυψης του στόχου, κατά περίπτωση.

	Ελάχιστη απαίτηση από ΕΕ	Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2016	Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της ΕΕ (σε %)
Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών	107973 (3% των εργάσιμων ημερών)	56318	52,2
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	32391 (30% του 107973)	5510	17,0
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	53987 (50% του 107973)	50808	94,1

Πίνακας: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2016

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στο δρόμο περιλαμβάνονται οι έλεγχοι που έγιναν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν μαζί με την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας (TISPOL) καθώς

και με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2016.

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΕΡΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ

3.1 Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών

3.1.1 Αδειοδότηση

Κατά τη διάρκεια του 2016, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 έως (Αρ.2) του 2013, και των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016, που αφορούν την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι αρμόδιες Τεχνικές Επιτροπές (για την Προστασία της Ατμόσφαιρας και για την Προστασία του Περιβάλλοντος αντίστοιχα), οι οποίες προεδρεύονται από εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εξέτασαν 68 αιτήσεις για Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και 9 αιτήσεις για Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών και έθεσαν συγκεκριμένους όρους λειτουργίας και οριακές τιμές εκπομπής με στόχο την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία της Ατμόσφαιρας στην οποία, εκτός από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετέχουν άλλα πέντε συναρμόδια Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, χορηγήθηκαν 25 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Επιπλέον, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τροποποίησε 30 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων πρατηρίων πετρελαιοειδών λόγω εγκατάστασης σε αυτά εξοπλισμού ανάκτησης ατμών βενζίνης φάσης ΙΙ (ανάκτηση ατμών βενζίνης κατά τη διάρκεια του ανεφοδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων) .

Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία απαρτίζεται από τα ίδια μέλη όπως η Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία της Ατμόσφαιρας, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων χορήγησε μια Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις χρήσης οργανικών διαλυτών για τις οποίες είναι η μόνη Αρμόδια Αρχή με βάση τους περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμους. Επιπλέον, χορήγησε 6 Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών σε στεγνοκαθαριστήρια, στα οποία γίνεται επίσης χρήση οργανικών διαλυτών.

Με βάση τους ίδιους Νόμους, Αρμόδια Αρχή για τις υπόλοιπες κατηγορίες εγκαταστάσεων είναι η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μαζί με τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XXI** φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων, στις οποίες χορηγήθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών εντός του 2016.

3.1.2 Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις

Στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο της τήρησης από τις βιομηχανίες των όρων λειτουργίας και των ορίων εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Για τον σκοπό αυτό συνεχίστηκε και το 2016 το πρόγραμμα επιθεωρήσεων. Προτεραιότητα δόθηκε στην παρακολούθηση σε συστηματική βάση, των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες, λόγω της φύσης των διεργασιών τους και της χωροθέτησής τους, ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Με βάση τους όρους λειτουργίας που έχουν καθορισθεί στις σχετικές

Άδειες (Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Βιομηχανικών Εκπομπών) , οι μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων περιορισμού της ρύπανσης (φίλτρα) στις πηγές εκπομπής και ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κατά τη διάρκεια του 2016 διενεργήθηκαν 49 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες Άδειες (Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Βιομηχανικών Εκπομπών) και 22 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος, κ.λπ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Επιπλέον, διενεργήθηκαν 20 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων που γειτνιάζουν με κατοικημένες περιοχές (6 σε Αδειοδοτούμενες, 13 σε Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις και 1 επιθεώρηση σε εγκατάσταση που εμπίπτει στον Νόμο περί Βιομηχανικών Εκπομπών). Απαντήθηκαν, επίσης, 3 ερωτήματα βουλευτών, 8 ερωτήματα που τέθηκαν από το κοινό και 4 ερωτήματα της Επιτρόπου Διοίκησης.

Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν, επίσης, από αρμόδιους Επιθεωρητές μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών. Η υποχρέωση για συνεχείς μετρήσεις εκπομπής σε συγκεκριμένες μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνεται στους όρους λειτουργίας που καθορίζονται στις σχετικές Άδειες (Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Βιομηχανικών Εκπομπών). Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας έχουν ελεύθερη πρόσβαση στις περιβαλλοντικές μετρήσεις, οι οποίες διεξάγονται από τις βιομηχανίες με βάση τις υποχρεώσεις τους για αυτοπαρακολούθηση (self monitoring) των αερίων εκπομπών των εγκαταστάσεών τους και υποβολή ετήσιων εκθέσεων. Εξετάστηκαν συνολικά 116 ετήσιες εκθέσεις που υποβλήθηκαν από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων.

Κατά το 2016 στάλθηκαν 28 Προειδοποιητικές Επιστολές σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων για τη λήψη μέτρων για άρση παραβάσεων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων. Επιπλέον, καταχωρήθηκε 1 νέα ποινική υπόθεση για παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας και εκδικάστηκαν 3 ποινικές υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του Δικαστηρίου για διάφορες παραβάσεις. Το Δικαστήριο επέβαλε πρόστιμο €2200 στην πρώτη υπόθεση, €250 στη δεύτερη και €450 στην τρίτη.

3.1.3 Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)

Με βάση τις υποχρεώσεις της Κύπρου για υποβολή περιβαλλοντικών στοιχείων, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR), το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, τον Μάρτιο του 2016, την όγδοη έκθεση με τα στοιχεία που αφορούσαν την Κύπρο.

Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων περιλαμβάνει συγκρίσιμα δεδομένα για τα στοιχεία έκλυσης στον αέρα, στα νερά και στο έδαφος, όπως επίσης και μεταφοράς αποβλήτων από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Αποσκοπεί, επίσης, στην παρουσίαση της βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Κανονισμού E-PRTR και την αξιολόγηση της προόδου αναφορικά με την τήρηση περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί από κάθε κράτος με βάση Διεθνείς Συμφωνίες και Συμβάσεις.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει προχωρήσει στην αποστολή με επιγραμμική διαδικασία (on line), μέσω ειδικής βάσης δεδομένων που έχει δημιουργήσει, στοιχείων έκλυσης ρύπων ατμοσφαιρικού αέρα για σειρά από εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων διάφορες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, σφαγεία, λατομεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων και κτηνοτροφικά υποστατικά.

Το Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων της Κύπρου που έχει δημιουργηθεί αποτελείται από ιστοσελίδα (<http://www.prtr.dli.mlsi.gov.cy>) και εξειδικευμένη βάση δεδομένων στην οποία καταχωρούνται με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο περιβαλλοντικά δεδομένα από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 166/2006/EK (Κανονισμός E-PRTR).

Με την ολοκλήρωση του έργου παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση. Έτσι το σύστημα αυτό συμβάλλει στη διαφάνεια και στην ενημέρωση του κοινού για πιο ενεργή συμμετοχή του στη λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων. Παράλληλα έχει επιτευχθεί και ο στόχος για μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού κόστους, αφού οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων έχουν τη δυνατότητα υποβολής με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο μίας μόνο έκθεσης με περιβαλλοντικά δεδομένα ταυτόχρονα και στα δύο αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

3.1.4 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο και νέα Νομοθεσία

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 έως (Αρ. 2) του 2013 εκδόθηκαν οι πιο κάτω Κανονισμοί:

Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Φάση II της Ανάκτησης Ατμών Βενζίνης κατά τη Διάρκεια του Ανεφοδιασμού Μηχανοκίνητων Οχημάτων σε Πρατήρια Καυσίμων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2016 (Κ.Δ.Π. 47/2016)

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων που έγιναν για εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών, εκδόθηκε ο πιο κάτω Νόμος και τα πιο κάτω Διατάγματα:

1. Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016 (Ν. 131(I)/2016),
2. Το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Καθορισμός Τελών για εξέταση αίτησης και έκδοση Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 197/2016),
3. Το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 278/2016),
4. Το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Καθορισμός απαιτήσεων αναφορικά με τις μεθόδους και τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διενέργεια δειγματοληψιών, αναλύσεων και μετρήσεων) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 279/2016).

Έχουν επίσης αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο τα ακόλουθα προσχέδια:

1. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017
2. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017

3. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2017
4. Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποίηση του Παραρτήματος II του Νόμου) Διάταγμα του 2017

3.2 Ασφάλεια Πετρελαιοειδών

Στις 24.10.2014 τέθηκαν σε ισχύ ο περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 (Ν. 152(I)/2014) και οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014 (Κ.Δ.Π. 469/2014). Με βάση τον Νόμο Ν. 152(I)/2014, αρμοδιότητα για θέματα ασφαλούς αποθήκευσης πετρελαιοειδών έχει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Ο όρος «πετρελαιοειδή» περιλαμβάνει τις ακόλουθες κλάσεις:

- (α) «πετρελαιοειδές Κλάσης Α», περιλαμβάνει τα προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως υγραέρια, βενζίνη αεροπλάνων, βενζίνη για κινητήρες, αργό πετρέλαιο και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης κάτω από 37,8 βαθμούς Κελσίου,
- (β) «πετρελαιοειδές Κλάσης Β», περιλαμβάνει τα προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως καύσιμο αεριωθουμένων τύπου κηροζίνης, φωτιστικό πετρέλαιο, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης / ντίζελ και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης όχι κάτω από 37,8 βαθμούς αλλά κάτω από 60 βαθμούς Κελσίου,
- (γ) «πετρελαιοειδές Κλάσης Γ», περιλαμβάνει τα προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως πετρέλαιο θέρμανσης, ελαφρύ Μαζούτ, βαρύ Μαζούτ, καύσιμο ορυκτέλαιο και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης όχι κάτω από 60 βαθμούς Κελσίου.

Ο Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών έχει αρμοδιότητα για τα πιο πάνω είδη πετρελαιοειδών πλην του υγραερίου.

Για σκοπούς εφαρμογής του Νόμου Ν. 152(I)/2014 έχει ετοιμαστεί σχετικό έντυπο αίτησης για την έκδοση άδειας αποθήκευσης πετρελαιοειδών.

Κατά τη διάρκεια του 2016, Λειτουργοί του Κλάδου συμμετείχαν μαζί με Επιθεωρητές Εργασίας σε 11 ειδικές επιθεωρήσεις σε μεγάλες κυρίως εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών για σκοπούς ελέγχου και έκδοσης Πιστοποιητικού, μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού της περί πετρελαιοειδών νομοθεσίας ολοκληρώθηκε το πρώτο προσχέδιο Κώδικα Πρακτικής για την ασφαλή αποθήκευση πετρελαιοειδών κλάσης Β και Γ το οποίο τέθηκε σε εσωτερική διαβούλευση.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

4.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Ο Κλάδος Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε και κατά το 2016 τις μετρήσεις παρακολούθησης της ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορα σημεία στην Κύπρο, όπως φαίνεται στο χάρτη στο Σχήμα 1, **Παράρτημα XXII**. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη βοήθεια δεκατριών Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ακόλουθων ρύπων: Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου (NO , NO_2 , NO_x), Όζοντος (O_3), Διοξειδίου του Θείου (SO_2), Μονοξειδίου του Άνθρακα (CO), Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ ή PM-Particulate Matter) (σκόνης) και Βενζολίου (C_6H_6).

Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως η κατεύθυνση του ανέμου, η ταχύτητα του ανέμου, η θερμοκρασία περιβάλλοντος, η σχετική υγρασία, η ατμοσφαιρική πίεση και η ηλιακή ακτινοβολία.

Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στο Σχήμα 2 του **Παραρτήματος XXII**.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμματικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy καθώς και μιας εξωτερικής γιγαντοοθόνης, η οποία είναι εγκατεστημένη στον περίβολο της Αστυνομίας Λυκαβητού στη Λευκωσία. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν τρία Δημαρχεία καθώς και μέσω τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών παγκύπριας εμβέλειας μετά από το κεντρικό δελτίο ειδήσεων. Επίσης, το δελτίο ποιότητας αέρα δημοσιεύει, στην αγγλική γλώσσα, η ημερήσια εφημερίδα *Cyprus Mail*.

Σημειώνεται επίσης ότι, εντός του 2016, το ΤΕΕ προχώρησε στην ετοιμασία “εφαρμογής” για κινητά τηλέφωνα, με λειτουργικό “android” με σκοπό την άμεση ενημέρωση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων. Μέσω της εφαρμογής αυτής, ο επισκέπτης έχει πρόσβαση στην ενημέρωση για την ποιότητα του αέρα, σε πραγματικό χρόνο, με τα χρώματα του επιπέδου ρύπανσης σε χάρτη της Κύπρου, καθώς και με συγκεντρώσεις των ρύπων για κάθε σταθμό μέτρησης.

4.2. Επεισόδια Σκόνης

Κατά το 2016 παρατηρήθηκαν επεισόδια μεταφοράς σκόνης από την έρημο της Σαχάρας και τις άλλες περιοχές Βορείου Αφρικής καθώς και από περιοχές της Δυτικής Ασίας. Για τον λόγο αυτό εκδόθηκαν συνολικά 21 ανακοινώσεις για προειδοποίηση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού όπως είναι τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και οι ασθενείς, και για την προστασία των εργαζομένων που απασχολούνται σε ανοικτούς χώρους.

4.3. Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων

Οι μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ) συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2016 με ειδικά φίλτρα σε δειγματοληπτικές συσκευές σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Από τις εν λόγω δειγματοληψίες, που γίνονται σύμφωνα με τη σταθμική μέθοδο αναφοράς, αρχικά υπολογίζονται οι συγκεντρώσεις AS_{10} και $\text{AS}_{2.5}$ και στη συνέχεια πραγματοποιούνται χημικές αναλύσεις των εν λόγω φίλτρων σε εξειδικευμένα αναλυτικά εργαστήρια για προσδιορισμό συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων (As, Cd, Ni, Hg, Pd) και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (PAHs) που περιέχονται στη σκόνη.

4.4. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων, στις περιοχές που πραγματοποιούνται μετρήσεις, δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσότερων ρύπων, όπως του διοξειδίου του θείου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου και των οξειδίων του αζώτου, του βενζολίου, των βαρέων μετάλλων και του βενζο(α)πυρενίου, ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές που καθορίζονται στην Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις του Όζοντος όπου παρατηρείται υπέρβαση της τιμής στόχου και των Αιωρούμενων Σωματιδίων όπου παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάζονται στα Σχήματα 3 έως 7 του **Παραρτήματος XXII**.

Συγκεκριμένα, στο Σχήμα 3 παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές διάφορων ρύπων στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας, από το 2000 μέχρι και το 2015, όπου παρατηρείται μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των ρύπων NO, NO₂, CO και SO₂. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, στην εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη και στην περιοδική επιθεώρηση των οχημάτων.

Στο Σχήμα 4 του **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε τρεις αντιπροσωπευτικές περιοχές (υποβάθρου, κατοικημένη περιοχή και περιοχή αυξημένης κυκλοφοριακής κίνησης). Οι σχετικές υπερβάσεις της τιμής στόχου οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, όπου οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ηλιακή ακτινοβολία συμβάλλουν στη δημιουργία του, καθώς και στη διασυννοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του Όζοντος και των πρόδρομων ουσιών του από την Ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη.

Στο Σχήμα 5 του **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ₁₀) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (EMEP) για τα έτη 2005 έως 2015. Οι ετήσιες μέσες τιμές σε όλες τις πόλεις συνεχίζουν να υπερβαίνουν την ετήσια οριακή τιμή (40μg/m³) εκτός από τον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου και τον Κυκλοφοριακό Σταθμό Πάφου. Παρά τις υπερβάσεις, τα τρία τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή μείωση στην συγκέντρωση ΑΣ₁₀.

Οι υπερβάσεις της οριακής τιμής Αιωρούμενων Σωματιδίων που παρατηρήθηκαν οφείλονται σε ανθρωπογενείς και σε φυσικές πηγές. Οι ανθρωπογενείς πηγές είναι οι εκπομπές από καύσεις (οχήματα, βιομηχανία και θέρμανση) και οι φυσικές πηγές είναι η αερομεταφερόμενη σκόνη από τις ερήμους της Βορείου Αφρικής, της Δυτικής Ασίας και το θαλάσσιο άλας.

Στο Σχήμα 6 παρουσιάζεται ο αριθμός των υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής των ΑΣ₁₀ (50 μg/m³) στους ίδιους σταθμούς. Εκτός από τον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (EMEP), στους υπόλοιπους σταθμούς ο αριθμός των υπερβάσεων υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των 35 υπερβάσεων ανά έτος. Σημειώνεται ότι μετά από την αφαίρεση του αριθμού των υπερβάσεων που εντοπίζεται ότι οφείλονται σε φυσικές πηγές (άλας, σκόνη από Σαχάρα και Ασία) ο τελικός αριθμός των υπερβάσεων είναι μικρότερος των 35.

Στο Σχήμα 7 παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}) στους Οικιστικούς Σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Παραλιμνίου καθώς και του Σταθμού Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (EMEP). Οι μετρήσεις στους πιο πάνω Οικιστικούς Σταθμούς των τεσσάρων πόλεων για τα τρία προηγούμενα χρόνια

(2013-2015) χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του Δείκτη Μείωσης της Έκθεσης (ΔΜΕ) όπως καθορίζει η νομοθεσία. Ο ΔΜΕ που προκύπτει είναι $17,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ο Εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης σε σωματίδια $\text{AS}_{2,5}$ για την προστασία της ανθρώπινης υγείας καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία στα $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$ το έτος 2020. Οι ετήσιες μέσες συγκεντρώσεις για το 2015 των $\text{AS}_{2,5}$ παρέμειναν στα επίπεδα του 2014 σε ορισμένους σταθμούς, ενώ για κάποιους άλλους υπήρχε μικρή αύξηση της συγκέντρωσης $\text{AS}_{2,5}$ που μετρήθηκε.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερβάσεων, ειδικά για τα AS_{10} , αλλά και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά και τους άλλους ρύπους, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για τη Βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Αρμόδια Αρχή, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι Φορείς. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης βρίσκεται αναρτημένο στην πιο πάνω αναφερθείσα ιστοσελίδα ποιότητας αέρα.

Παράλληλα, εντός του 2016 συνεχίστηκε η έρευνα για τον εντοπισμό των πηγών προέλευσης των AS_{10} με χημικές αναλύσεις, για να καθοριστεί το ποσοστό συνεισφοράς των φυσικών πηγών, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά μέτρα για την μείωση των ανθρωπογενών πηγών.

4.5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα

Το ΕΕΑ διαπιστεύτηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025 από τις 6.6.2013 και για τέσσερα έτη. Η επιτήρηση για τη συμμόρφωση σύμφωνα με το πρότυπο γίνεται ετησίως. Η καθιερωμένη ετήσια επιτήρηση του συστήματος ποιότητας από τον ΚΟΠΠ πραγματοποιήθηκε μεταξύ 7-8.7.2016.

Το ΕΕΑ για την Ποιότητα του Αέρα έλαβε μέρος στο διεργαστηριακό έλεγχο στο Κοινό Ερευνητικό Κέντρο (Ισπρα – Ιταλία) από 19-22.9.2016. Η συμμετοχή είναι υποχρεωτική τουλάχιστον μια φορά ανά τριετία όπως καθορίζεται νομοθετικά και αφορούσε τη μέθοδο μέτρησης των οργανικών ενώσεων βενζόλιο, τολουόλιο, αιθυλοβενζόλιο και ξυλόλια (ΒΤΕΧ).

4.6. Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

Το 2016, στο πλαίσιο εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας που αφορά την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1480 της Επιτροπής της 28ης Αυγούστου 2015 για την τροποποίηση ορισμένων παραρτημάτων των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/107/ΕΚ και 2008/50/ΕΚ, οι οποίες ορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις μεθόδους αναφοράς, την επικύρωση των δεδομένων και την τοποθεσία των σημείων δειγματοληψίας για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, ετοιμάστηκαν τα πιο κάτω προσχέδια τα οποία βρίσκονται στην Βουλή από τον Σεπτέμβριο του 2016 για ψήφιση:

1. Ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
2. Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Οριακές Τιμές Διοξειδίου του Θείου, Διοξειδίου του Αζώτου και Οξειδίων του Αζώτου, Σωματιδίων, Μολύβδου, Μονοξειδίου του Άνθρακα, Βενζολίου και Όζοντος στον Ατμοσφαιρικό Αέρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.

3. Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Αρσενικό, Κάδμιο, Υδράργυρος, Νικέλιο και Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες στον Ατμοσφαιρικό Αέρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.

4.7 Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2016 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτόκολλων της. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2016 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2014 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης.

Στον Πίνακα και στα Σχήματα 1 – 6 του **Παραρτήματος XXIII** φαίνονται αναλυτικότερα, κατά δραστηριότητα, οι συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2014.

5. ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ) ιδρύθηκε εντός του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με βάση τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμους του 2002 έως 2011.

Η ΥΠΕΛ, πέρα από την ευθύνη επιτήρησης της εφαρμογής της νομοθεσίας και την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα της Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας, αποτελεί κέντρο εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα ιονιζουσών ακτινοβολιών και το σημείο επαφής για τα θέματα αυτά με την ΕΥΡΑΤΟΜ, τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) και άλλους διεθνείς φορείς ή Αρμόδιες Αρχές Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.

Βασικοί στόχοι της ΥΠΕΛ είναι:

- Η διασφάλιση επαρκών επιπέδων προστασίας για τους εργαζόμενους, το κοινό, τους ασθενείς και το περιβάλλον από τους κινδύνους που εγκυμονεί η έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες ή η απελευθέρωση ή διασπορά ραδιενεργών υλικών ή η ραδιομίανση στο περιβάλλον. Η υλοποίηση του στόχου αυτού επιτυγχάνεται με τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ακτινοπροστασίας και πυρηνικής ασφάλειας, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αδειοδότηση και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, τον έλεγχο της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων, τον έλεγχο της διακίνησης ραδιενεργών υλικών και την ετοιμότητα για αποφυγή και αντιμετώπιση εκτάκτων ραδιολογικών ή πυρηνικών περιστατικών.
- Η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας για τους εργαζομένους και άλλα πρόσωπα, από τους κινδύνους που πιθανόν να προκύψουν από την έκθεση σε μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες.

5.1 Εφαρμογή και Εισαγωγή Νέας Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνική Ασφάλεια και για Προστασία από μη-Ιονίζουσες Ακτινοβολίες

Το 2016 συνεχίστηκε η προσπάθεια για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνική Ασφάλεια, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2002 και τροποποιήθηκε το 2009 και το 2011 (Ν.115(Ι)/2002, Ν.8(Ι)/2009, Ν.127(Ι)/2011 και σχετικοί Κανονισμοί που εκδόθηκαν κάτω από τους Νόμους αυτούς).

Η πιο πάνω νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, καθώς και με τα πρότυπα και τους Βασικούς Κανόνες Ακτινοπροστασίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και του ΔΟΑΕ, στον οποίο η Κύπρος είναι μέλος από το 1965.

Σημειώνεται ότι, η Συνθήκη ΕΥΡΑΤΟΜ και οι σχετικοί Κανονισμοί καθώς και οι Αποφάσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ για την Κύπρο εφαρμόζονται αυτόματα στην Κύπρο ως Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διάφορες άλλες σχετικές διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες, συμφωνίες και πρωτόκολλα που αφορούν τη μη εξάπλωση των πυρηνικών όπλων, την καταστολή πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας, την έγκαιρη

ειδοποίηση και βοήθεια σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος ή ραδιολογικής έκτακτης ανάγκης, τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και πυρηνικών εγκαταστάσεων, την απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών κ.λπ.

Στην πιο πάνω νομοθεσία καθορίζεται το γενικό πλαίσιο υποχρεώσεων και διαδικασιών για αδειοδότηση όλων των πηγών ιονίζουσών ακτινοβολιών και των δραστηριοτήτων στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και τα μέτρα προστασίας από κινδύνους που είναι πιθανόν να δημιουργούνται από ιονίζουσες ακτινοβολίες.

Μετά το πυρηνικό ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας το 2011, η ΥΠΕΛ, στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας, σε συνεργασία και με άλλες κυβερνητικές Υπηρεσίες, εντατικοποίησε το ειδικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων, δειγματοληψιών και μετρήσεων ραδιενέργειας που εφαρμόζει, αναφορικά με τα εισαγόμενα προϊόντα από την Ιαπωνία και τις γειτονικές περιοχές. Το ίδιο πρόγραμμα εφαρμόζεται στη Κύπρο και για προϊόντα/αγαθά που προέρχονται από γειτονικές περιοχές μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ το 1986.

Το 2016:

- Διενεργήθηκαν 143 επιθεωρήσεις, που περιλάμβαναν και μετρήσεις, σε χώρους εργασίας, ιατρικά κέντρα και άλλα υποστατικά όπου χρησιμοποιούνται ιονίζουσες ακτινοβολίες ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες, πραγματοποιήθηκαν 2 συνεδρίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αδειοδότησης, χορηγήθηκαν 23 άδειες κατοχής πηγών και άσκησης δραστηριοτήτων όπου γίνεται χρήση ιονίζουσών ακτινοβολιών, καθώς και 22 εγκρίσεις σε επιχειρήσεις εισαγωγής/εξαγωγής ραδιενεργών πηγών ή ραδιοϊσοτόπων, 1 έγκριση για παροχή υπηρεσιών δοσιμετρίας και 1 έγκριση για παροχή υπηρεσιών ειδικευμένου εμπειρογνώμονα. Αδειοδοτήθηκαν επίσης με γενικούς όρους 440 πρόσωπα για διεξαγωγή πρακτικών με ιονίζουσες ακτινοβολίες στην οδοντιατρική ακτινολογία. Παράλληλα, συνεχίστηκε η ετοιμασία των όρων για χορήγηση άδειας σε άλλες επιχειρήσεις στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες.
- Χορηγήθηκαν 343 πιστοποιητικά σχετικά με τα επίπεδα ραδιενέργειας σε ανακυκλώσιμα μέταλλα, πλαστικά, συσσωρευτές, ζωοτροφές, τρόφιμα και ποτά για σκοπούς εξαγωγής σε διάφορες χώρες.
- Πραγματοποιήθηκε αριθμός επιθεωρήσεων για ηλεκτρομαγνητικά πεδία και οπτική ακτινοβολία, η οποία χρησιμοποιείται για διάφορους σκοπούς, όπως στην ιατρική, την αισθητική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές και την έρευνα. Στο πλαίσιο της εκστρατείας αυτής έχουν γίνει 6 επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις και κέντρα όπου είναι πιθανό να συμβαίνει έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία ή σε οπτική ακτινοβολία.
- Ετοιμάστηκαν και εκδόθηκαν σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή διάφορα ενημερωτικά/καθοδηγητικά έντυπα.
- Ετοιμάστηκαν, εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι «περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας (Προστασία της Υγείας του Πληθυσμού από Ραδιενεργές Ουσίες που Περιέχονται στο Νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης) Κανονισμοί» που μεταφέρουν στο Κυπριακό Δίκαιο την Οδηγία 2013/51/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013 περί θεσπίσεως απαιτήσεων προστασίας της υγείας του

πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις πόσιμου νερού και γενικά νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση για το 2016 πραγματοποιήθηκαν με βάση τις απαιτήσεις των πιο πάνω Κανονισμών.

- Ολοκληρώθηκε η ετοιμασία των διαφόρων εγγράφων και η αυτό-αξιολόγηση της αρμόδιας αρχής στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την αξιολόγηση Ομοτίμων (peer review) της Αρμόδιας Αρχής της Κύπρου και του Συστήματος για Ακτινοπροστασία και Πυρηνική Ασφάλεια, που θα πραγματοποιηθεί το 2017, και τα σχετικά έγγραφα στάλθηκαν επίσημα στον ΔΟΑΕ τον Δεκέμβριο του 2016.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2016 προκαταρκτική συνάντηση με τον επικεφαλής της ομάδας των ομοτίμων και με εκπρόσωπο του ΔΟΑΕ.

- Συνεχίστηκαν οι εσωτερικές διαβουλεύσεις για ετοιμασία προσχεδίων νομοθεσίας για εναρμόνιση του εθνικού δίκαιου με την Οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουλίου 2014 για τροποποίηση της Οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων και την Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες.
- Ετοιμάστηκαν, εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία) Κανονισμοί» που μεταφέρουν στο Κυπριακό Δίκαιο την Οδηγία 2013/35/ΕΕ περί των ελαχίστων απαιτήσεων υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (ηλεκτρομαγνητικά πεδία).
- Συνεχίστηκε η ενημέρωση και κατάρτιση των διαφόρων εμπλεκόμενων ομάδων και φορέων σε θέματα Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.
- Η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορες συνεδρίες επιτροπών της Βουλής των Αντιπροσώπων και άλλων σχετικών επιτροπών, στις οποίες συζητήθηκαν θέματα της αρμοδιότητάς της.

5.2 Παρακολούθηση περιβαλλοντικής ραδιενέργειας

Το τηλεμετρικό δίκτυο παρακολούθησης της περιβαλλοντικής ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος, αναβαθμίστηκε το 2012 και διαθέτει επτά σταθερούς τοπικούς σταθμούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας που καλύπτουν όλη την ελεύθερη περιοχή της Κύπρου, έναν φορητό φασματοσκοπικό σταθμό μέτρησης γ-ραδιοϊσοτόπων, έναν σταθερό φασματοσκοπικό σταθμό (aerosol) μέτρησης ολικής α-ακτινοβολίας, ολικής β-ακτινοβολίας και γ-ραδιοϊσοτόπων, καθώς και τρία κέντρα ελέγχου. Το τηλεμετρικό δίκτυο είναι, επίσης, συνδεδεμένο με το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURDEP και αποστέλλει δεδομένα αυτόματα (σε ωριαία βάση) στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ίσπρα της Ιταλίας. Δεδομένα περιβαλλοντικών μετρήσεων ραδιενέργειας αποστέλλονται και στην τράπεζα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης REM (Radioactivity Environmental Monitoring) πάνω σε ετήσια βάση.

Το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στο περιβάλλον, πέρα από το τηλεμετρικό δίκτυο, περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην

ατμόσφαιρα και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων γ-ραδιοϊσοτόπων στην ατμόσφαιρα και ειδικά του ραδιοϊσοτόπου Cs-137.

Το 2016 συνεχίστηκε η παρακολούθηση, οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στον αέρα, στο έδαφος, στα νερά, στο θαλάσσιο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές, στην παραγόμενη λάσπη της βιομηχανίας ανεύρεσης και εξόρυξης υδρογονανθράκων, στα οικοδομικά υλικά και σε διάφορα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ). Η παρακολούθηση στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές πραγματοποιείται με πιο εντατικό ρυθμό μετά το ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει προχωρήσει το 2016 στη δημιουργία εξειδικευμένης ιστοσελίδας, στην οποία θα αναρτώνται άμεσα και οι μετρήσεις που αποστέλλονται σε πραγματικό χρόνο (online) στη βάση δεδομένων EURDEP της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τον Ιούνιο του 2016 στάλθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω κατάλληλου λογισμικού η έκθεση της Κύπρου με δεδομένα περιβαλλοντικής ραδιενέργειας για το 2015. Επίσης, τον Δεκέμβριο του 2016 υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με την υλοποίηση διαφόρων δράσεων για ικανοποίηση των παρατηρήσεων/ευρημάτων της 3^{ης} επιθεώρησης του συστήματος παρακολούθησης της περιβαλλοντικής ραδιενέργειας με βάση τα άρθρα 35/36 της Συνθήκης ΕΥΡΑΤΟΜ από Επιθεωρητές της ΕΥΡΑΤΟΜ που πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2015.

Ετοιμάστηκε επίσης, έκθεση με τα αποτελέσματα των μετρήσεων περιβαλλοντικής ραδιενέργειας για το διάστημα 2010-2016 η οποία θα εκδοθεί σύντομα.

5.3 Αρχείο Πηγών Ιονιζουσών Ακτινοβολιών και Δοσιμετρίας

Η ΥΠΕΛ συνέχισε το 2016 την ενημέρωση και αναβάθμιση του αρχείου πηγών και πρακτικών ιονιζουσών ακτινοβολιών που υπάρχουν στην Κύπρο, καθώς και του Εθνικού Αρχείου Ατομικής Δοσιμετρίας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ιονίζουσες ακτινοβολίες και του Αρχείου Ραδιενεργών Αποβλήτων και Πηγών για τις οποίες δεν προνοείται οποιαδήποτε περαιτέρω χρήση (disused sources). Τα πιο πάνω αρχεία τηρούνται τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή (βάση δεδομένων RAIS (Regulatory Authority Information System) που αναπτύχθηκε από τον ΔΟΑΕ.

5.4 Ειδικό Εθνικό Σχέδιο «ΗΛΕΚΤΡΑ»

Το Ειδικό Εθνικό Σχέδιο «ΗΛΕΚΤΡΑ» αποτελεί το ειδικό σχέδιο δράσης της Κυπριακής Δημοκρατίας (off-site) για ετοιμότητα και αντιμετώπιση έκτακτων ραδιολογικών ή πυρηνικών περιστατικών που μπορεί να επηρεάσουν μεγάλες ομάδες του πληθυσμού και έχει βασικό στόχο την προστασία των προσώπων από κινδύνους έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες μετά από τέτοια περιστατικά και την προετοιμασία των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών ώστε να ανταποκριθούν έγκαιρα και αποτελεσματικά στα περιστατικά αυτά.

Το Σχέδιο «ΗΛΕΚΤΡΑ» ετοιμάστηκε μετά από διαβουλεύσεις με όλες τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και εγκρίθηκε από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία είναι η Αρμόδια Αρχή στην Κύπρο για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνική Ασφάλεια. Το Σχέδιο «ΗΛΕΚΤΡΑ» προβλέπει για την απόκριση σε όλα τα αναμενόμενα σενάρια έκτακτων περιστατικών με την εμπλοκή ραδιενεργών υλικών/ιονίζουσας ακτινοβολίας. Για την ετοιμασία του Σχεδίου λήφθηκαν υπόψη η ισχύουσα νομοθεσία, το Βασικό Εθνικό Σχέδιο «ΖΗΝΩΝ», οι σχετικές υποχρεώσεις της Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής

Ενέργειας, καθώς και οι σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις στις οποίες η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο μέρος.

Πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ζητήθηκε όπως, όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες ετοιμάσουν τα εσωτερικά σχέδια δράσης τους, τα μνημόνια εκτελεστών ενεργειών και τις καρτέλες ατομικών καθηκόντων και μεριμνήσουν για τη διαθεσιμότητα κατάλληλου και επαρκούς αριθμού εκπαιδευμένου προσωπικού, εξοπλισμού, οικονομικών πόρων κ.λπ.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου ΗΛΕΚΤΡΑ αγοράστηκε νέος εξοπλισμός, μετά από προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού, με σκοπό την ετοιμότητα της αρμόδιας αρχής ακτινοπροστασίας και πυρηνικής ασφάλειας για απόκριση σε πυρηνικά/ραδιολογικά συμβάντα.

Επίσης, η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε δραστηριότητες / ασκήσεις ετοιμότητας των Δικτύων USIE του ΔΟΑΕ και ECURIE και EURDEP της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έγκαιρη πληροφόρηση και ανταλλαγή δεδομένων σε περίπτωση έκτακτων ραδιολογικών / πυρηνικών περιστατικών.

5.5 Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς

Η ΥΠΕΛ συμμετείχε στις εργασίες διαφόρων Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες συζητούνται όλα τα σχετικά θέματα της ΕΥΡΑΤΟΜ, περιλαμβανομένων και δραστηριοτήτων των Δικτύων ECURIE και EURDEP για έγκαιρη πληροφόρηση και ανταλλαγή δεδομένων σε περίπτωση έκτακτων ραδιολογικών / πυρηνικών περιστατικών. Συμμετείχε επίσης στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ στη Βιέννη και σε διάφορες άλλες συναντήσεις και δραστηριότητες του ΔΟΑΕ, καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας.

Το 2016 η ΥΠΕΛ εκπροσώπησε την Κύπρο στην 8^η Συνάντηση των Αρμοδίων Αρχών για τις Συμβάσεις για Έγκαιρη Ειδοποίηση σε περίπτωση Πυρηνικού Ατυχήματος και για Παροχή Βοήθειας σε περίπτωση Πυρηνικού Ατυχήματος ή Ραδιολογικής Έκτακτης Ανάγκης του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας, που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη στο διάστημα 6-10 Ιουνίου 2016.

Επίσης, η ΥΠΕΛ ετοίμασε και υπέβαλε την έκθεση της Κύπρου προς την 7^η Συνάντηση Ανασκόπησης της Σύμβασης για Πυρηνική Ασφάλεια, που θα διεξαχθεί το 2017 στη Βιέννη.

Η ΥΠΕΛ συνέχισε να τηρεί και να επικαιροποιεί το αρχείο ραδιενεργών πηγών και πυρηνικών υλικών που υπάρχουν στην Κύπρο και απέστειλε σχετικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον ΔΟΑΕ.

Συνεχίστηκε, επίσης, η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής της διμερούς μεταξύ τους συμφωνίας που υπεγράφη το 2008.

Τέλος, συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με το Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και με άλλους σχετικούς φορείς, η οποία αφορά τη διεξαγωγή μετρήσεων ραδονίου σε εσωτερικούς χώρους και μετρήσεις ραδιενέργειας σε τρόφιμα και οικοδομικά υλικά.

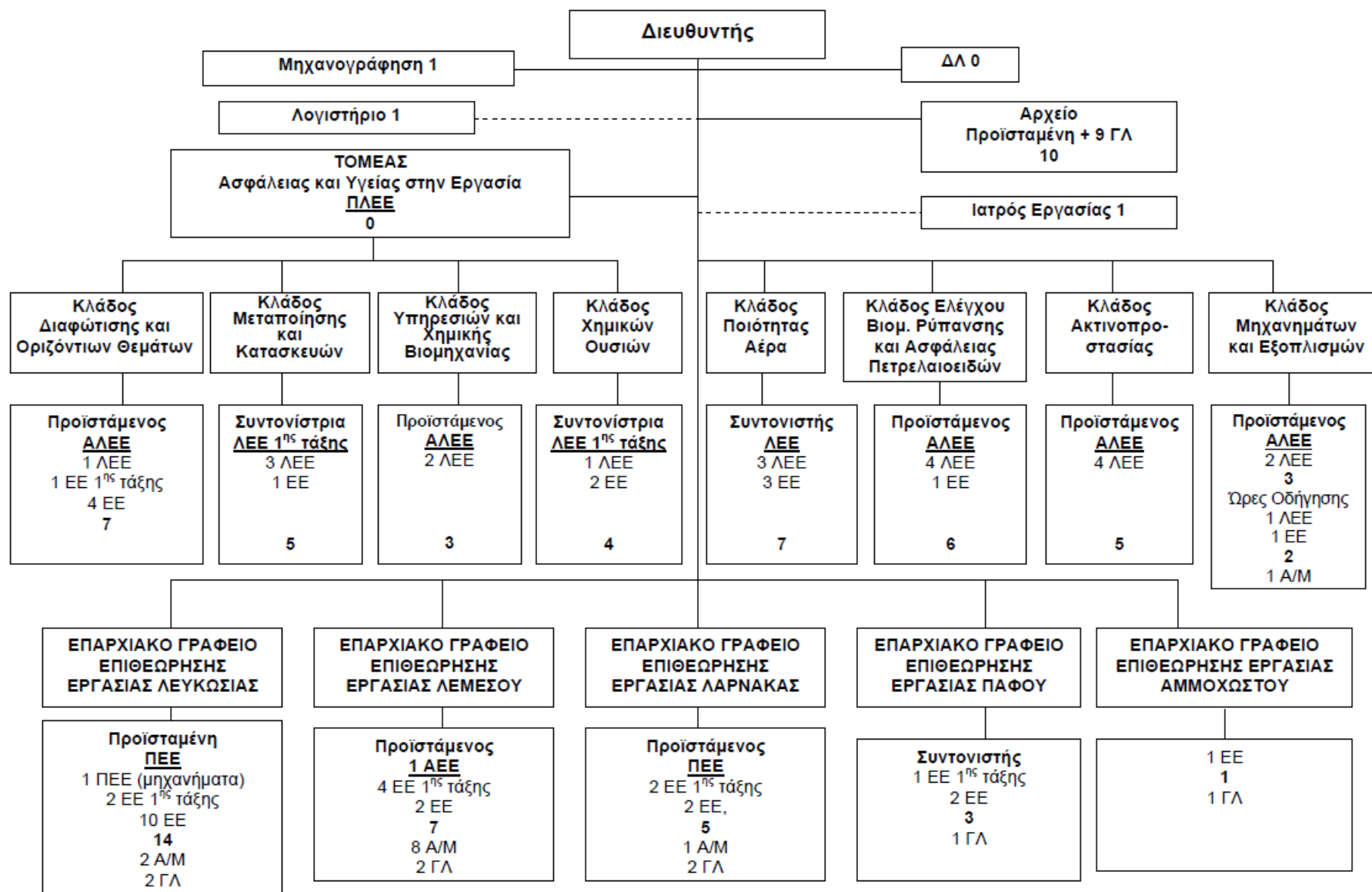
5.6 Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο

Η ΥΠΕΛ συμμετέχει σε διάφορα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος ακτινοπροστασίας, πυρηνικής ασφάλειας και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου στον τομέα αυτό.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων αριθμός Λειτουργών από την ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά και από άλλες Υπηρεσίες και φορείς, συμμετείχε σε σχετικές συναντήσεις του ΔΟΑΕ στο εξωτερικό και εκπαιδεύτηκε σε σχετικά θέματα.

Επίσης, σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ, διοργανώθηκε συνάντηση σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ακτινοπροστασία και Πυρηνική Ασφάλεια στο διάστημα 5-7 Οκτωβρίου 2016 στην οποία συμμετείχαν ειδικοί από διάφορες αρμόδιες αρχές χωρών μελών του ΔΟΑΕ της περιφέρειας της Ευρώπης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2016

ΠΛΕΕ : Πρώτος Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας
ΑΛΕΕ : Ανώτερος Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας
ΓΛ : Γραμματειακός Λειτουργός
ΔΛ : Διοικητικός Λειτουργός

ΛΕΕ : Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας
ΠΕΕ : Πρώτος Επιθεωρητής Εργασίας
Α/Μ : Αποσπασμένος / Μετακινημένος

ΑΕΕ : Ανώτερος Επιθεωρητής Εργασίας
ΕΕ : Επιθεωρητής Εργασίας

ΤΕΕ Θέσεις Μόνιμου προσωπικού βάση Προϋπολογισμού: 79, (Διορισμένοι 67, κενές θέσεις 12), Υποστηρικτικό προσωπικό: Γραμματειακό προσωπικό 19, Ιατρός Εργασίας 1, Μηχανογράφηση 1 (μερική απασχόληση), Λογιστήριο 1 (μερική απασχόληση), Καθαρίστριες 5 (ισοδύναμες), Κλητήρες 3, Έκτακτο επιπρόσθετο προσωπικό 5, Αποσπασμένοι / Μετακινημένοι από άλλες Υπηρεσίες 12.

Σύνολο υπηρετούντων στο ΤΕΕ: 114

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Συνεχείς και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων - Έτος 2016

A/A	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΗ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
ΜΕΡΟΣ Α - ΚΑΘΟΛΟ ΤΟ ΕΤΟΣ													
1	Επανεπιθεώρηση των χώρων εργασίας στους οποίους στάλθηκε επιστολή παραβάσεων ή εκδόθηκε Ειδοποίηση Βελτίωσης στο προηγούμενο ή στο τρέχον έτος.												
2	Έλεγχος διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας (Εκτιμήσεις Κινδύνου, Εξωτερικές και Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης, Λειτουργοί Ασφάλειας)												
3	Έλεγχος διαβούλευσης και συμμετοχής των Εργαζομένων (Επιτροπές Ασφάλειας, Αντιπρόσωποι Ασφάλειας)												
4	Εξέταση αιτήσεων για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας / Άδειας Οικοδομής / Πιστοποιητικού Έγκρισης												
5	Εξέταση αιτήσεων και επιθεώρηση για έκδοση Πιστοποιητικού Εγγραφής Εργοστασίου												
6	Επιθεωρήσεις στις Νοσηλευτικές Δραστηριότητες (Νοσοκομεία, Ιδιωτικές Κλινικές, Π8610)												
7	Έλεγχος της εφαρμογής της Νομοθεσίας για την Ασφάλιση Ευθύνης Εργοδότη												
8	Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Αποθήκευση Πετρελαιοειδών												
9	Έλεγχος του Καπνίσματος στους χώρους εργασίας												
10	Έλεγχος σε Χώρους όπου εργοδοτούνται Αλλοδαποί μετά από πληροφόρηση του Τμήματος Εργασίας												
11	Έλεγχος της Χειρωνακικής Διακίνησης Φορτίων												
12	Επιθεωρήσεις υποστατικών και εξοπλισμών συλλογής και αποκομιδής σκουβάλων (Ε38.11 & Ε38.12)												
13	Επιθεωρήσεις σε μονάδες αποθήκευσης / χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών «Seveso»												
14	Επιθεωρήσεις σε Ραδιοηλεκτρικούς Σταθμούς (Ι 60.1 & Ι 60.2)												
15	Επιθεωρήσεις σε Πυροσβεστικούς Σταθμούς Υπαιθρου												
16	Επιθεωρήσεις στον Κατασκευαστικό Τομέα												
17	Έλεγχος της εφαρμογής της Νομοθεσίας για τον Αμίαντο												
18	Επιθεωρήσεις για Εργαζόμενους Μερικής Απασχόλησης σ' άλλους εργοδότες (Εκστρατεία SLIC)												
ΜΕΡΟΣ Β - ΣΕ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ													
19	Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής												
20	Εργασίες σε Ύψος με έμφαση στον έλεγχο Μηχανημάτων Ανυψωτικού Εξοπλισμού και Φορητών Κλιμάκων												
21	Υπεραγορές (Ζ47.11.1) και Χονδρικό Εμπόριο (Ζ46)												
22	Χώρους Παρασκευής, Επεξεργασίας και Αποθήκευσης Χημικών Ουσιών [(φυτοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα, πλαστικά, καουτσούκ) (Γ19, Γ20, Γ21, Γ22) - Βαφεία (π.χ. οχημάτων) (Ζ45.20.3), Χονδρικό (Ζ46.12, Ζ46.71, Ζ46.75) και Λιανικό Εμπόριο και Αποθήκευση (Ζ47.76.2) χημικών προϊόντων και πετρελαιοειδών].												
23	Γεωργία, Κτηνοτροφία (Α01)												
24	Ξενοδοχεία, Εστιατόρια (Θ55, Θ56) και Υποστατικά Διανομής Έτοιμων Φαγητών (Θ56.10.2)												
25	Προστασία Εργαζομένων από Θερμικό Φορτίο (π.χ. Εργοτάξια (ΣΤ41- 43), Αποθηκευτικοί χώροι (Η521), Λιμάνια (Η522), Πλυντήρια ρούχων (Σ9601), Κουζίνες Εστιατορίων και Ξενοδοχείων (Θ)												
26	Εγκαταστάσεις Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών (αρτοποιία, ζαχαροπλαστική, οινοποίηση, ζυθοποιία κ.λπ) (Γ10,Γ11)												

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ:Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	46	2,7%	40,0%	14	1,5%	12,2%	5	2,4%	4,3%	34	6,6%	29,6%	16	3,8%	13,9%	115	3,0%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	4	0,2%	50,0%	1	0,1%	12,5%	0	0,0%	0,0%	2	0,4%	25,0%	1	0,2%	12,5%	8	0,2%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	310	18,0%	47,5%	155	16,5%	23,8%	36	17,4%	5,5%	109	21,2%	16,7%	42	9,9%	6,4%	652	17,1%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	5	0,3%	38,5%	3	0,3%	23,1%	0	0,0%	0,0%	5	1,0%	38,5%	0	0,0%	0,0%	13	0,3%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	19	1,1%	38,8%	11	1,2%	22,4%	1	0,5%	2,0%	16	3,1%	32,7%	2	0,5%	4,1%	49	1,3%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	536	31,1%	45,0%	318	33,9%	26,7%	30	14,5%	2,5%	106	20,7%	8,9%	201	47,4%	16,9%	1191	31,3%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	243	14,1%	42,8%	149	15,9%	26,2%	30	14,5%	5,3%	81	15,8%	14,3%	65	15,3%	11,4%	568	14,9%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	31	1,8%	40,8%	13	1,4%	17,1%	12	5,8%	15,8%	18	3,5%	23,7%	2	0,5%	2,6%	76	2,0%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	200	11,6%	39,4%	106	11,3%	20,9%	55	26,6%	10,8%	76	14,8%	15,0%	71	16,7%	14,0%	508	13,3%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	10	0,6%	71,4%	4	0,4%	28,6%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	14	0,4%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	16	0,9%	69,6%	4	0,4%	17,4%	0	0,0%	0,0%	3	0,6%	13,0%	0	0,0%	0,0%	23	0,6%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	0,1%	10,0%	18	1,9%	90,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	20	0,5%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	55	3,2%	82,1%	7	0,7%	10,4%	1	0,5%	1,5%	0	0,0%	0,0%	4	0,9%	6,0%	67	1,8%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	15	0,9%	44,1%	9	1,0%	26,5%	5	2,4%	14,7%	5	1,0%	14,7%	0	0,0%	0,0%	34	0,9%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	63	3,7%	41,2%	63	6,7%	41,2%	6	2,9%	3,9%	18	3,5%	11,8%	3	0,7%	2,0%	153	4,0%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	26	1,5%	53,1%	9	1,0%	18,4%	7	3,4%	14,3%	6	1,2%	12,2%	1	0,2%	2,0%	49	1,3%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	40	2,3%	61,5%	9	1,0%	13,8%	6	2,9%	9,2%	7	1,4%	10,8%	3	0,7%	4,6%	65	1,7%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	34	2,0%	44,7%	23	2,5%	30,3%	5	2,4%	6,6%	8	1,6%	10,5%	6	1,4%	7,9%	76	2,0%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	42	2,4%	51,9%	19	2,0%	23,5%	6	2,9%	7,4%	9	1,8%	11,1%	5	1,2%	6,2%	81	2,1%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	46	1,7%	64,4%	2	0,2%	4,4%	2	1,0%	4,4%	10	1,9%	22,2%	2	0,5%	4,4%	62	1,2%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ		1743	45,6%		937	24,5%		207	5,4%		513	13,4%		424	11,1%		3824	
			(%)4			(%)4			(%)4			(%)4			(%)4			

%1: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2016

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	736	5,52%	34,59%	469	5,65%	22,04%	200	7,32%	9,40%	546	9,30%	25,66%	177	6,26%	8,32%	2128	6,44%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	18	0,14%	21,43%	23	0,28%	27,38%	3	0,11%	3,57%	26	0,44%	30,95%	14	0,50%	16,67%	84	0,25%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3326	24,96%	45,07%	1899	22,87%	25,73%	409	14,97%	5,54%	1234	21,02%	16,72%	512	18,12%	6,94%	7380	22,32%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	0,14%	27,69%	11	0,13%	16,92%	1	0,04%	1,54%	18	0,31%	27,69%	17	0,60%	26,15%	65	0,20%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	104	0,78%	36,75%	65	0,78%	22,97%	11	0,40%	3,89%	65	1,11%	22,97%	38	1,34%	13,43%	283	0,86%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1837	13,79%	38,85%	1541	18,56%	32,59%	240	8,78%	5,08%	652	11,11%	13,79%	458	16,21%	9,69%	4728	14,30%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	2864	21,49%	41,76%	1666	20,07%	24,29%	541	19,80%	7,89%	1230	20,95%	17,93%	558	19,75%	8,14%	6859	20,75%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	533	4,00%	31,43%	527	6,35%	31,07%	97	3,55%	5,72%	380	6,47%	22,41%	159	5,63%	9,38%	1696	5,13%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	960	7,20%	27,29%	835	10,06%	23,74%	641	23,45%	18,22%	718	12,23%	20,41%	364	12,88%	10,35%	3518	10,64%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	96	0,72%	56,47%	44	0,53%	25,88%	7	0,26%	4,12%	13	0,22%	7,65%	10	0,35%	5,88%	170	0,51%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	180	1,35%	41,19%	108	1,30%	24,71%	35	1,28%	8,01%	66	1,12%	15,10%	48	1,70%	10,98%	437	1,32%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	40	0,30%	35,09%	42	0,51%	36,84%	5	0,18%	4,39%	19	0,32%	16,67%	8	0,28%	7,02%	114	0,34%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	266	2,00%	51,85%	113	1,36%	22,03%	19	0,70%	3,70%	65	1,11%	12,67%	50	1,77%	9,75%	513	1,55%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	165	1,24%	27,92%	97	1,17%	16,41%	187	6,84%	31,64%	100	1,70%	16,92%	42	1,49%	7,11%	591	1,79%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	359	2,69%	45,44%	162	1,95%	20,51%	44	1,61%	5,57%	153	2,61%	19,37%	72	2,55%	9,11%	790	2,39%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	298	2,24%	41,22%	186	2,24%	25,73%	52	1,90%	7,19%	104	1,77%	14,38%	83	2,94%	11,48%	723	2,19%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	396	2,97%	45,67%	158	1,90%	18,22%	69	2,52%	7,96%	177	3,02%	20,42%	67	2,37%	7,73%	867	2,62%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	214	1,61%	39,41%	92	1,11%	16,94%	72	2,63%	13,26%	110	1,87%	20,26%	55	1,95%	10,13%	543	1,64%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	411	3,08%	47,40%	197	2,37%	22,72%	81	2,96%	9,34%	124	2,11%	14,30%	54	1,91%	6,23%	867	2,62%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	499	3,74%	72,11%	64	0,77%	9,25%	19	0,70%	2,75%	70	1,19%	10,12%	40	1,42%	5,78%	692	2,09%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	6	0,05%	60,00%	4	0,05%	40,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	10	0,03%
ΣΥΝΟΛΟ		13326	40,31%		8303	25,12%		2733	8,27%		5870	17,76%		2826	8,55%		33058	

%(4)

%4

%4

%(4)

%(4)

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας

%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2016 μέχρι 31.12.2016

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	20	1,95%	43,48%	6	1,09%	13,04%	3	1,79%	6,52%	11	2,93%	23,91%	6	2,60%	13,04%	46	1,96%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	1	0,10%	25,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	0,53%	50,00%	1	0,43%	25,00%	4	0,17%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	80	7,79%	47,06%	39	7,10%	22,94%	10	5,95%	5,88%	31	8,24%	18,24%	10	4,33%	5,88%	170	7,23%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	6	0,58%	75,00%	1	0,18%	12,50%	0	0,00%	0,00%	1	0,27%	12,50%	0	0,00%	0,00%	8	0,34%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	16	1,56%	50,00%	4	0,73%	12,50%	0	0,00%	0,00%	8	2,13%	25,00%	4	1,73%	12,50%	32	1,36%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	335	32,62%	49,78%	181	32,97%	26,89%	22	13,10%	3,27%	79	21,01%	11,74%	56	24,24%	8,32%	673	28,63%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	154	15,00%	50,16%	78	14,21%	25,41%	19	11,31%	6,19%	36	9,57%	11,73%	20	8,66%	6,51%	307	13,06%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	43	4,19%	21,29%	51	9,29%	25,25%	11	6,55%	5,45%	57	15,16%	28,22%	40	17,32%	19,80%	202	8,59%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	109	10,61%	27,88%	92	16,76%	23,53%	66	39,29%	16,88%	73	19,41%	18,67%	51	22,08%	13,04%	391	16,63%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	2	0,19%	50,00%	2	0,36%	50,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	4	0,17%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18	1,75%	56,25%	4	0,73%	12,50%	2	1,19%	6,25%	4	1,06%	12,50%	4	1,73%	12,50%	32	1,36%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	0,29%	21,43%	10	1,82%	71,43%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,43%	7,14%	14	0,60%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	28	2,73%	70,00%	8	1,46%	20,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,27%	2,50%	3	1,30%	7,50%	40	1,70%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	19	1,85%	36,54%	11	2,00%	21,15%	13	7,74%	25,00%	7	1,86%	13,46%	2	0,87%	3,85%	52	2,21%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	26	2,53%	59,09%	9	1,64%	20,45%	1	0,60%	2,27%	4	1,06%	9,09%	4	1,73%	9,09%	44	1,87%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	30	2,92%	42,25%	10	1,82%	14,08%	3	1,79%	4,23%	10	2,66%	14,08%	18	7,79%	25,35%	71	3,02%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	18	1,75%	60,00%	1	0,18%	3,33%	6	3,57%	20,00%	2	0,53%	6,67%	3	1,30%	10,00%	30	1,28%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	17	1,66%	47,22%	7	1,28%	19,44%	2	1,19%	5,56%	7	1,86%	19,44%	3	1,30%	8,33%	36	1,53%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	23	2,24%	50,00%	12	2,19%	26,09%	6	3,57%	13,04%	5	1,33%	10,87%	0	0,00%	0,00%	46	1,96%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΪΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	79	7,69%	53,02%	23	4,19%	15,44%	4	2,38%	2,68%	38	10,11%	25,50%	5	2,16%	3,36%	149	6,34%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ		1027	43,68%		549	23,35%		168	7,15%		376	15,99%		231	9,83%		2351	

%(4)

%4

%4

%(4)

%(4)

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας

%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Αριθμός Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν στις 15 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων ¹				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	16	14	28	12	19600	37200	62400	21800
2	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	1	0	0	0	700	0	0	0
3	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	2	5	6	0	1800	3500	8900	0
4	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002 και 2015	44 ²	6	37	24	52350	29500	66850	29750
5	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	9	8	30	12	5950	13000	44250	18800
6	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	2	10	11	3	11000	20100	14350	2600
7	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	2	10	20	13	1100	14300	16400	9250
8	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	0	1	1	1	0	1500	150	750
9	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989 έως 2011	3 ³	2	3	0	1300	1100	1750	0
10	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμιάντο) Κανονισμοί του 2006 και 2015	6	0	4	2	3550	0	2500	1500
11	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	1	0	0	0	1000	0	0	0
12	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 έως 2012	0	0	2	0	0	0	3000	0
13	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	0	0	1	0	0	0	250	0
14	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) Κανονισμοί του 2003	0	0	0	2	0	0	0	1500
ΣΥΝΟΛΟ		86	56	143	69	98350	120200	220800	85950

¹ Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.

² Σε δύο περιπτώσεις επιβλήθηκαν ποινές φυλάκισης 2 και 3 μηνών αντίστοιχα.

³ Σε μια από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 2 μηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Νόμοι / Κανονισμοί με βάση τους οποίους συντάχθηκαν και προωθήθηκαν 13 νέοι φάκελοι Ποινικών Υποθέσεων το 2016 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας.

A/A	Νόμοι / Κανονισμοί	Αρ. Παραβάσεων ¹
1.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	15
2.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	1
3.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002 (καταργήθηκαν 4.12.2015)	17
4.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2015 (σε ισχύ από 4.12.2015)	13
5.	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	15
6.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	9
7.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	8
8.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμιάντο) Κανονισμών του 2006 και 2015.	4
9.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	1
10.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	1

¹ Ο Αριθμός αυτός δηλώνει τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν παραβάσεις του συγκεκριμένου Νομοθετήματος. Συντάχθηκαν συνολικά 13 φάκελοι ποινικής δίωξης για παραβάσεις διατάξεων ενός ή και περισσότερων Νομοθετημάτων (Νόμων ή Κανονισμών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII:

Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2016, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Στοιχεία για Εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

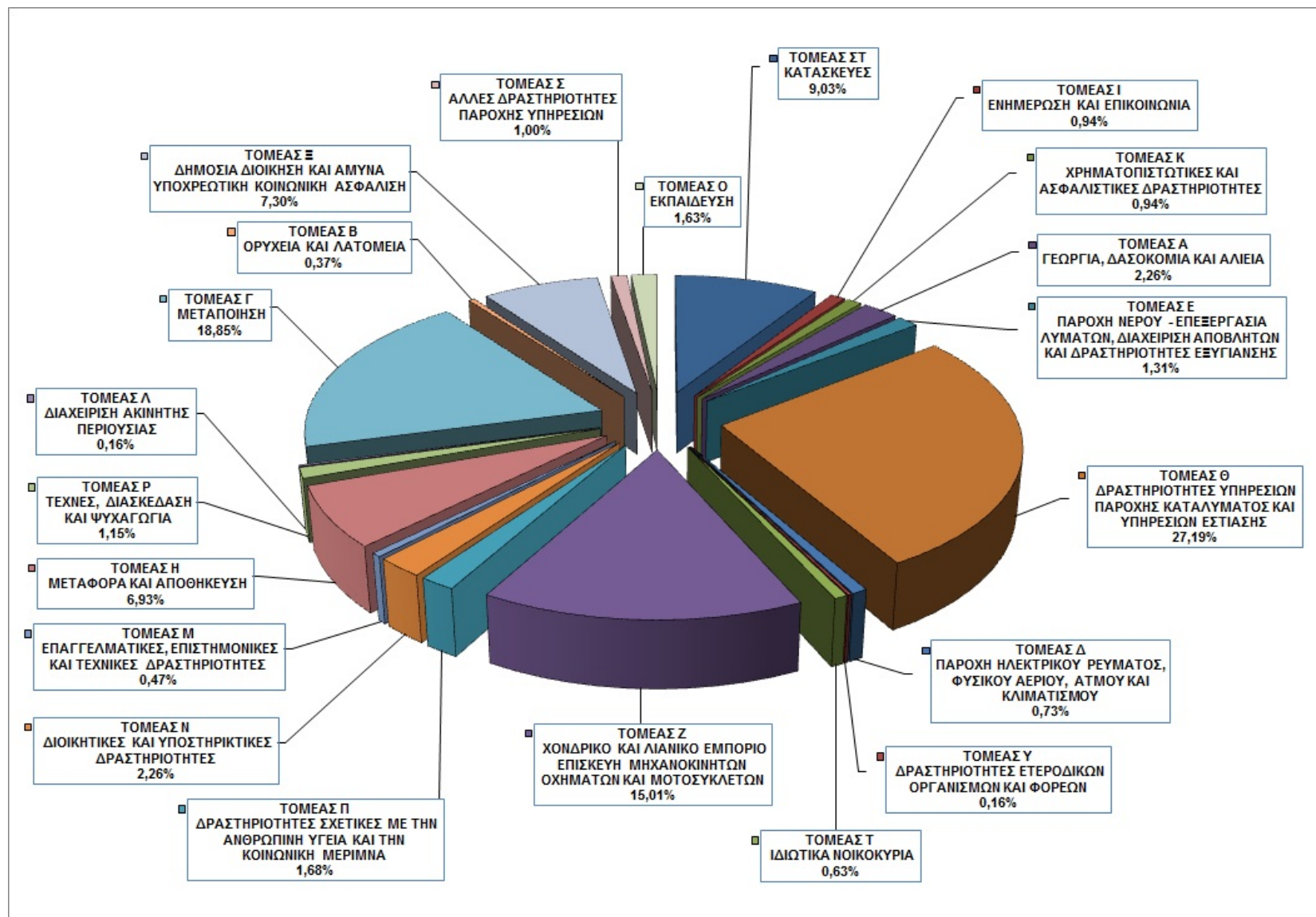
Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Ανδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτρίνα / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αιτία
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	43	2,26%											
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	31	1,63%	27	4	0	31	0	31	11	6	3	5	6
3	Δασοκομία και υλοτομία	10	0,52%	10	0	0	10	2	8	3	2	3	2	0
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	2	0,10%	1	1	0	2	0	2	2	0	0	0	0
5	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	0,37%											
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	3	0,16%	3	0	0	3	0	3	2	0	0	0	1
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	4	0,21%	4	0	0	4	0	4	1	1	0	2	0
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	359	18,85%											
12	Βιομηχανία τροφίμων	165	8,66%	117	48	0	165	0	165	40	61	18	40	6
13	Ποτοποιία	18	0,94%	15	3	0	18	0	18	3	3	4	5	3
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	2	0,10%	2	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαστοπλεκτικής	14	0,73%	14	0	0	14	0	14	3	7	0	3	1
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χαρτινων προϊόντων	5	0,26%	5	0	0	5	0	5	3	2	0	0	0
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	3	0,16%	3	0	0	3	0	3	0	2	0	1	0
21	Παραγωγή οπτιάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	4	0,21%	3	1	0	4	0	4	0	0	2	2	0
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών	16	0,84%	8	8	0	16	0	16	6	2	2	5	1
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	13	0,68%	9	4	0	13	0	13	3	5	1	4	0
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	27	1,42%	24	3	0	27	0	27	8	7	3	9	0
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	52	2,73%	52	0	0	52	0	52	11	11	2	24	4
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	2	0,10%	2	0	0	2	0	2	2	0	0	0	0
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	6	0,31%	6	0	0	6	0	6	1	3	0	2	0
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	8	0,42%	8	0	0	8	0	8	3	4	0	0	1
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
33	Κατασκευή επίπλων	8	0,42%	8	0	0	8	0	8	1	5	0	1	1
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	11	0,58%	11	0	0	11	0	11	4	3	1	3	0
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	2	0,10%	1	1	0	2	0	2	0	0	0	1	1
36	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	14	0,73%											
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	14	0,73%	14	0	0	14	0	14	5	3	1	4	1
38	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	25	1,31%											
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	4	0,21%	3	1	0	4	0	4	0	2	0	2	0
40	Επεξεργασία λυμάτων	3	0,16%	3	0	0	3	0	3	1	0	1	0	1
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ανάκτηση υλικών	15	0,79%	15	0	0	15	0	15	4	2	3	3	3
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	3	0,16%	3	0	0	3	0	3	0	0	1	2	0
43	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	172	9,03%											
44	Κατασκευές κτιρίων	86	4,51%	84	2	0	86	0	86	51	10	1	20	4
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	17	0,89%	17	0	0	17	0	17	5	4	1	7	0
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	69	3,62%	69	0	0	69	0	69	36	12	4	12	5
47	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	286	15,01%											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επίσκεψη μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	40	2,10%	39	1	0	40	0	40	8	5	11	14	2
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	53	2,78%	47	6	0	53	0	53	17	12	8	15	1
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	193	10,13%	97	96	0	193	1	192	58	84	12	30	9
51	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	132	6,93%											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	24	1,26%	17	7	0	24	1	23	10	0	12	2	0
53	Πλωτές μεταφορές	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	Αεροπορικές μεταφορές	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	90	4,72%	79	11	0	90	0	90	30	18	16	22	4
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	17	0,89%	12	5	0	17	0	17	4	3	9	0	1
57	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	518	27,19%											
58	Καταλύματα	258	13,54%	125	133	3	255	0	258	111	78	0	59	10
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	260	13,65%	194	66	4	256	1	259	77	43	87	43	10

60	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	18	0,94%											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
64	Τηλεπικοινωνίες	14	0,73%	10	4	0	14	0	14	8	0	3	2	1
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18	0,94%											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	14	0,73%	2	12	0	14	0	14	7	1	5	0	1
69	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	3	0,16%	1	2	0	3	0	3	0	0	3	0	0
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
71	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	0,16%											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	3	0,16%	1	2	0	3	0	3	2	0	1	0	0
73	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	0,47%											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων? δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	4	0,21%	4	0	0	4	0	4	0	0	4	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών? τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
78	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
81	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	43	2,26%											
82	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	18	0,94%	12	6	0	18	0	18	9	4	2	2	1
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματεϊακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	23	1,21%	21	2	0	23	0	23	8	3	6	5	1
88	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	139	7,30%											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα? υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	139	7,30%	116	23	0	139	0	139	52	24	29	18	16
90	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	31	1,63%											
91	Εκπαίδευση	31	1,63%	6	25	0	31	0	31	19	3	1	6	2
92	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	32	1,68%											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	21	1,10%	7	14	0	21	0	21	7	5	0	8	1
94	Δραστηριότητες βοήθειας κατ'οίκον	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	10	0,52%	2	8	0	10	0	10	6	0	1	1	2
96	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	22	1,15%											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	3	0,16%	2	1	0	3	0	3	3	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχαιοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
99	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	17	0,89%	13	4	0	17	0	17	4	7	1	1	4
101	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	19	1,00%											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	4	0,21%	4	0	0	4	0	4	1	2	0	1	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	14	0,73%	11	3	0	14	0	14	6	4	1	3	0
105	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	12	0,63%											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	12	0,63%	1	11	0	12	0	12	6	2	1	2	1
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
108	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	3	0,16%											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	3	0,16%	2	1	0	3	0	3	2	1	0	0	0
Σύνολο:		1905		1379	526	7	1898	5	1900	673	461	267	397	107

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΕΤΟΣ 2016

(Στοιχεία για Εργοδοτούμενα Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2016, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Επαρχία όπου συνέβησαν (Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΕΠΑΡΧΙΑ				
				Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	43	2,26%	9	9	12	11	2
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	0,37%	3	0	2	2	0
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	359	18,85%	147	125	48	27	12
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	14	0,73%	3	1	7	3	0
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	25	1,31%	6	7	7	5	0
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	172	9,03%	52	55	35	20	10
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	286	15,01%	103	95	44	35	9
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	132	6,93%	33	31	53	9	6
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	518	27,19%	99	150	66	101	102
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	18	0,94%	11	7	0	0	0
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18	0,94%	8	4	5	1	0
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	0,16%	1	1	0	1	0
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	0,47%	5	2	1	1	0
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	43	2,26%	19	5	5	7	7
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	139	7,30%	76	35	8	6	14
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	31	1,63%	15	6	6	4	0
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	32	1,68%	24	4	2	1	1
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	22	1,15%	8	3	4	1	6
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	19	1,00%	5	5	5	1	3
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ (97-98) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ	12	0,63%	5	1	3	1	2
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	3	0,16%	0	3	0	0	0
ΣΥΝΟΛΑ		1905		632	549	313	237	174

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016

(Γνωστοποιήσιμα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία)

Α. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 4 – θύματα: 5)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	2	Δημόσια Διοίκηση – Τμήμα Δασών	Ανατροπή πυροσβεστικού οχήματος και καταπλάκωση θυμάτων.
2.	Λευκωσία	1	Μεταφορές – Αστικές συγκοινωνίες	ΤΡΟΧΑΙΟ - Κτύπημα από όχημα
3.	Λευκωσία	1	Κατασκευές ηλιακών θερμοσιφώνων	ΤΡΟΧΑΙΟ - εγκλωβισμός θύματος μεταξύ δυο οχημάτων
4.	Αμμόχωστος	1	Διανομή Έτοιμου Φαγητού	ΤΡΟΧΑΙΟ - Κτύπημα από όχημα

Β. ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Πάφος	1	Γεωργικές εργασίες	Καταπλάκωση θύματος από γεωργικό ελκυστήρα

Γ. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ κατά τη διαδρομή (Σύνολο ατυχημάτων: 1)

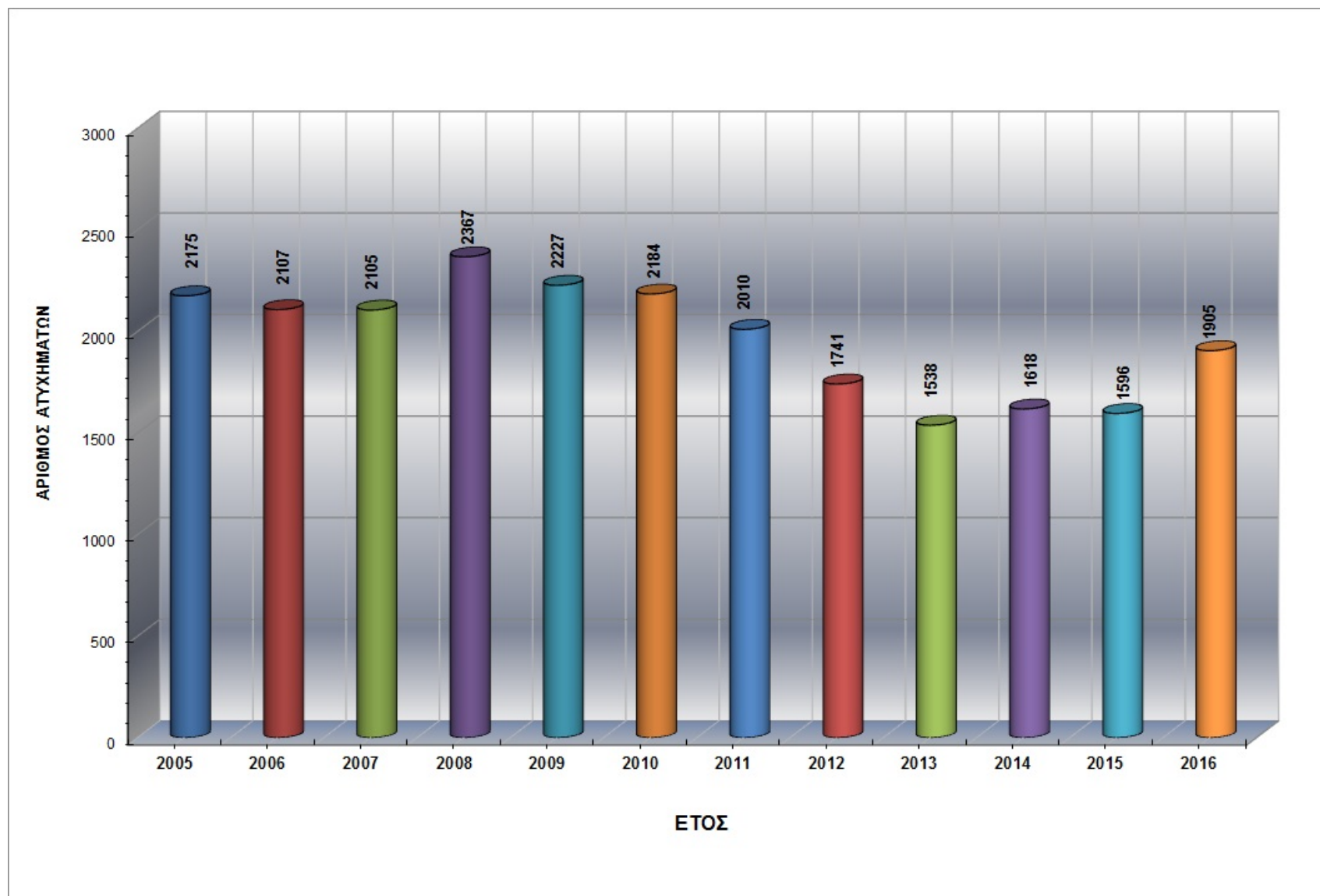
Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Λάρνακα	1	Δημόσια Διοίκηση – Υπουργείο Άμυνας	ΤΡΟΧΑΙΟ-Κτύπημα από όχημα

Δ. ΠΡΟΣΩΠΑ εκτός εργασίας (Σύνολο ατυχημάτων: 1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Λευκωσία	1	Γεωργικές εργασίες	ΤΡΟΧΑΙΟ-Κτύπημα θύματος από ρυμουλκόμενο ντεπόζιτο νερού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2005 - 2016
(Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

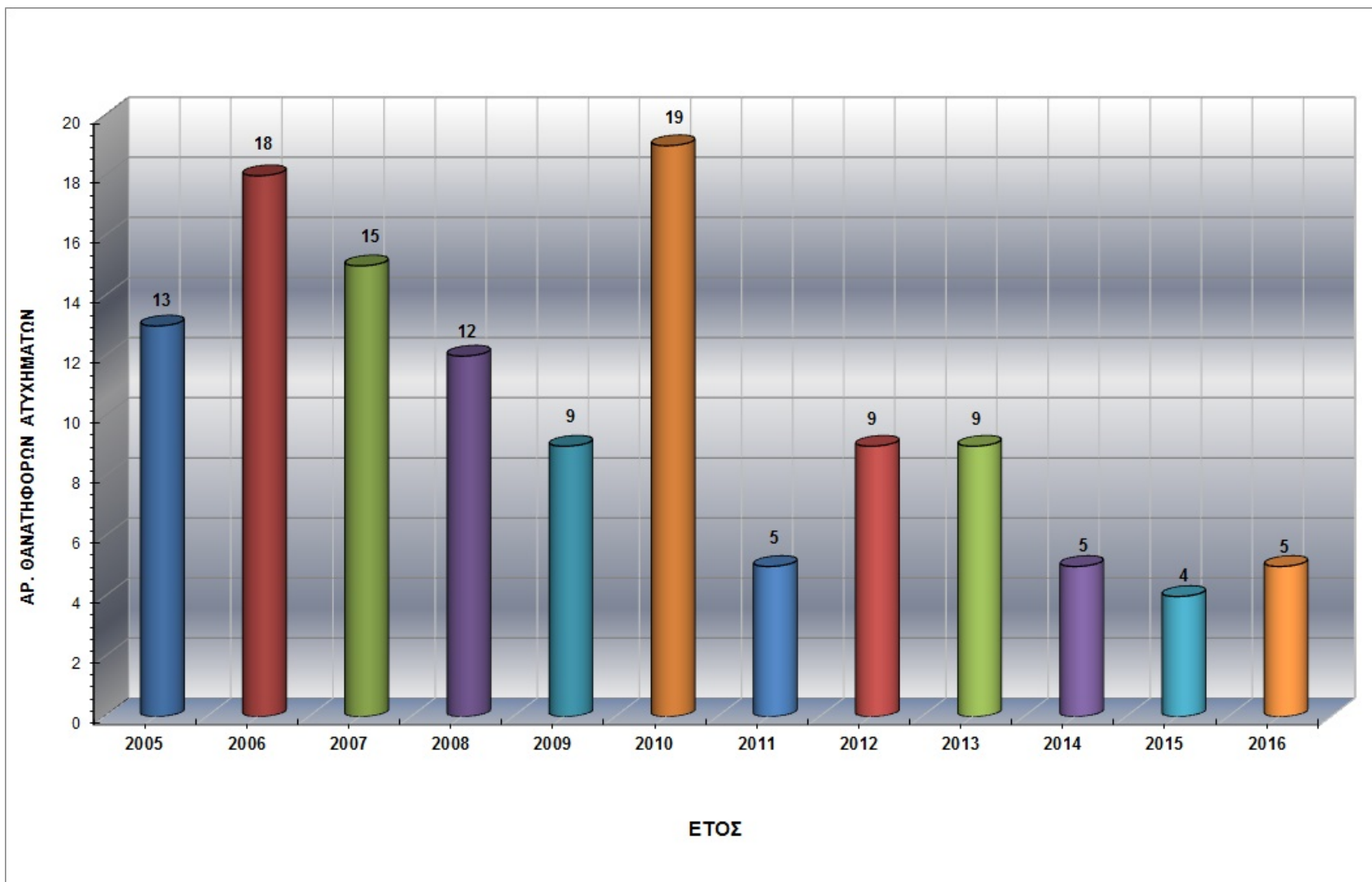

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:

Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2005 - 2016

(Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

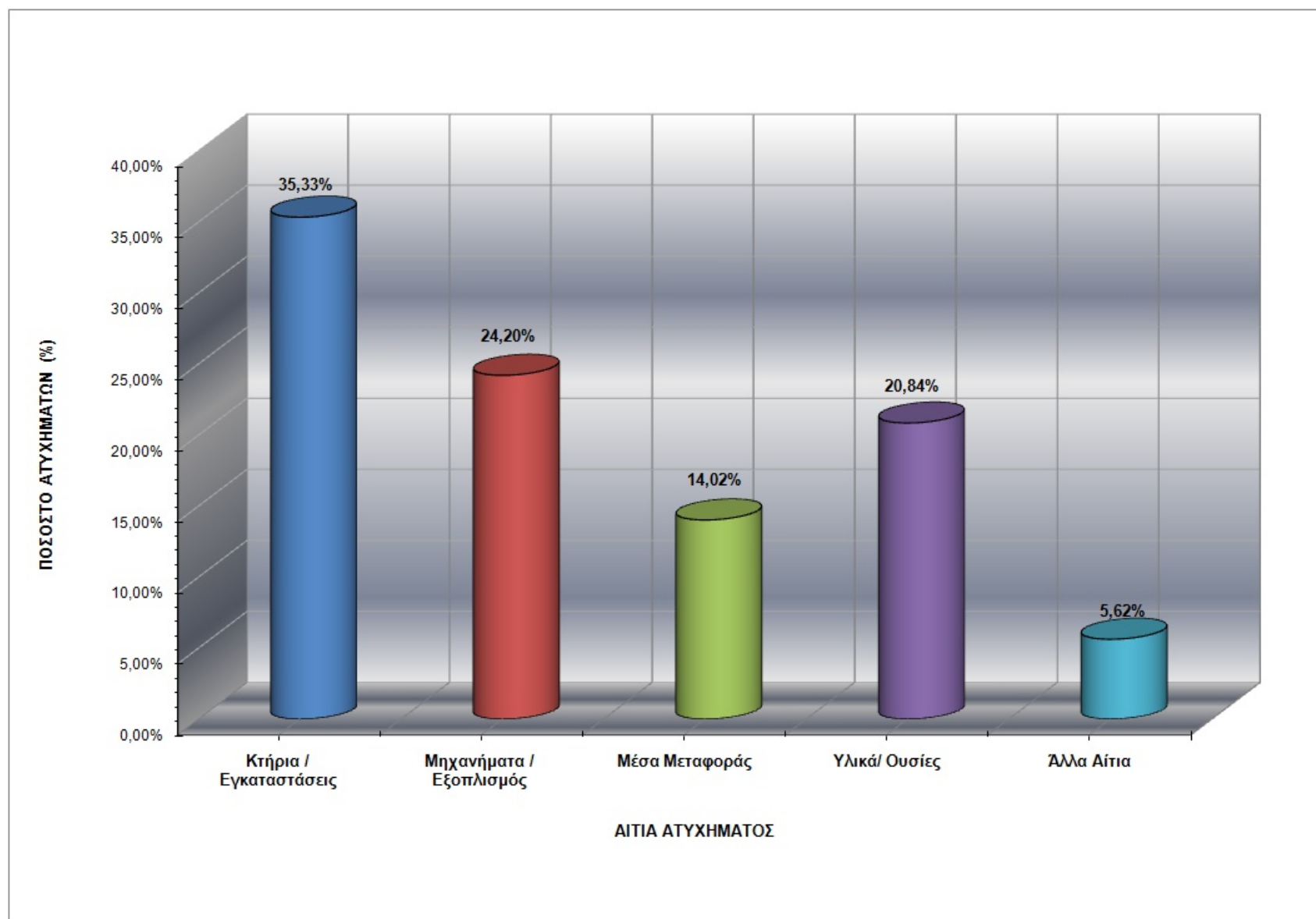

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:

Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2016 κατά αιτία

(Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

Παράρτημα XIV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2016 - Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας
(Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ. 1)

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	43	6485	663,07
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	702	997,15
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	359	23216	1546,35
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	14	1761	795,00
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	25	3349	746,49
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	172	23615	728,36
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	286	58100	492,25
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	132	13087	1008,63
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	518	30107	1720,55
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	18	9522	189,04
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18	17875	100,70
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	2290	130,99
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	20240	44,47
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	43	6791	633,19
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	139	29526	470,77
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	31	24429	126,90
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	32	17480	183,07
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	22	4553	483,16
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	19	5936	320,06
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	12	12455	96,34
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	3	1131	265,33
ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		1905	312650	609,31

Σημ.1: Τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2016 σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος. Τα τελικά αποτελέσματα θα ετοιμασθούν και θα εκδοθούν αργότερα (δημοσίευση στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος και συμπερίληψη τους στην Ετήσια Έκθεση του Τμήματος για το έτος 2017)

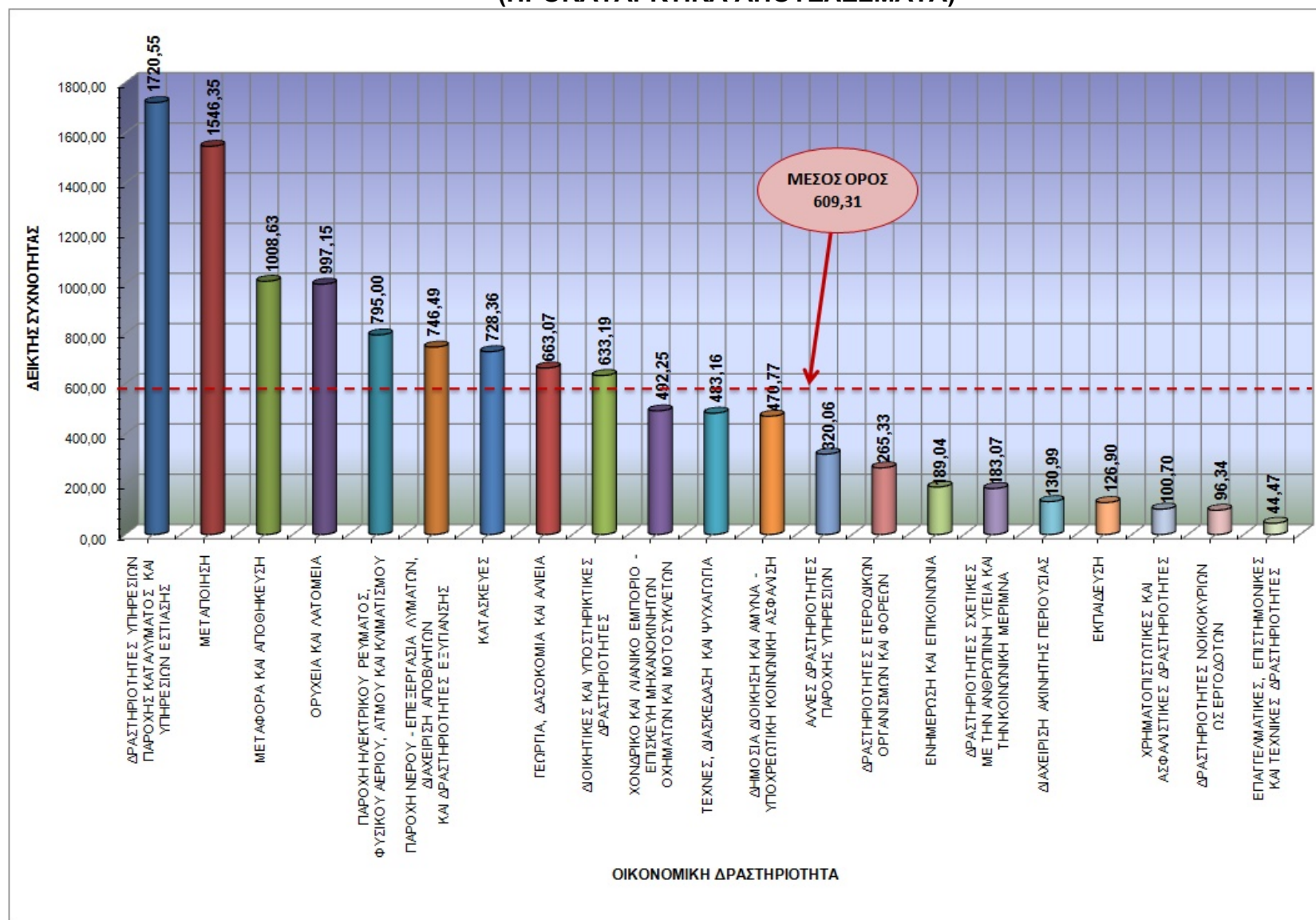
Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) χ 100.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:

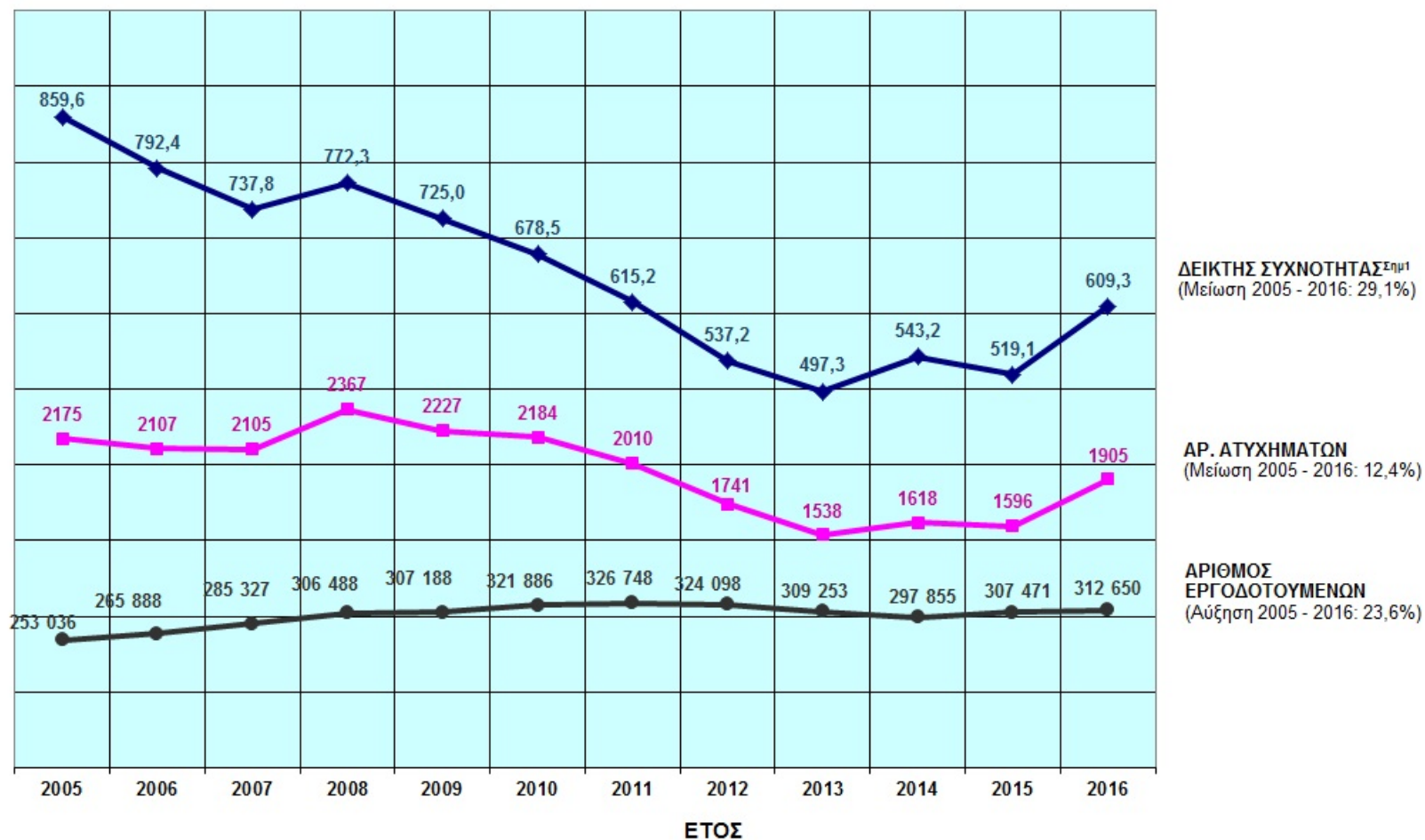
Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2016

(ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτούμενων για την Περίοδο 2005 – 2016

Σημ 1.: Ο αριθμός των ατυχημάτων αναφέρεται σε ατυχήματα που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2015. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας
(Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

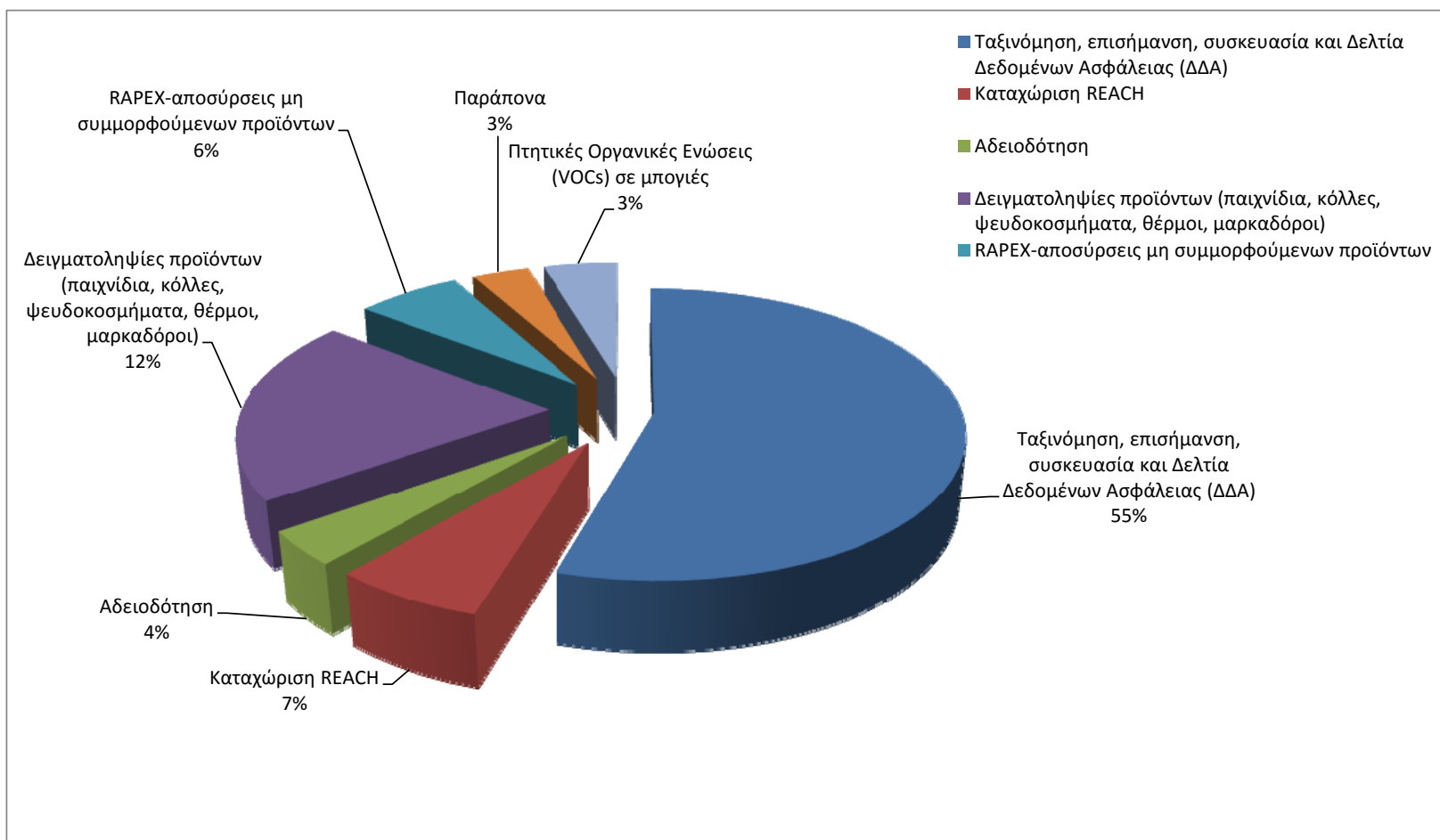
ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ.1)

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	26	6557	396,52
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	6	604	993,38
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	281	24874	1129,69
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	11	1937	567,89
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	2392	1254,18
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	156	19786	788,44
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	242	59143	409,18
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	122	12578	969,95
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	433	26062	1661,42
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	14	8847	158,25
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	12	16497	72,74
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	1278	234,74
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	21216	42,42
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	42	6124	685,83
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	99	28932	342,18
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	31	25452	121,80
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	25	15962	156,62
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	16	4210	380,05
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	21	5368	391,21
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	13	18353	70,83
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	4	1299	307,93
ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		1596	307471	519,07

Σημ.1: Τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι **τελικά**, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο για το έτος 2015, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας

Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) χ 100.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Στατιστικά Επιθεωρήσεων του Κλάδου Χημικών Ουσιών

Πίνακας 1: Επιθεωρήσεις για χημικές ουσίες το 2016

Θέμα	Αριθμός επιθεωρήσεων*
Έλεγχος επισήμανσης, συσκευασίας και Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ)	203
Έλεγχος καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	25
Έλεγχος για ουσίες που υπόκεινται σε αδειοδότηση	14
Δειγματοληψίες σε προϊόντα με χημικές ουσίες που υπόκεινται σε περιορισμούς	76
RAPEX-αποσύρσεις μη συμμορφούμενων προϊόντων	24
Διερεύνηση παραπόνων	13
Επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs) σε χρώματα-βερνίκια και προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων	17

* Κάποιες επιθεωρήσεις κάλυψαν πέραν του ενός θέματος

Πίνακας 2: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2016

Είδος Δειγμάτων που λήφθηκαν για ανάλυση	Αριθμός Συνολικών Δειγμάτων	Αριθμός Μη-Συμμορφούμενων Δειγμάτων
Κόλλες Superglue και επαγγελματικές κόλλες – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (Βενζόλιο, Χλωροφόρμιο, Τολουόλιο)	35	4
Παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας - Προσδιορισμός φθαλικών ενώσεων	51	17
Θέρμοι για προσδιορισμό αμιάντου	10	0
Μαρκαδόροι – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (Βενζόλιο, Χλωροφόρμιο, Τολουόλιο)	22	0
Προϊόντα χλωρίνης και άλλα καθαριστικά για έλεγχο της ταξινόμησης επισήμανσης και συσκευασίας	20	6
Ψευδοσκοπήματα για έλεγχο σε Νικέλιο, Κάδμιο και Μόλυβδο	17	10
Χρώματα και Βερνίκια για έλεγχο σε VOCs	15	0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΧ: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2016

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	46	14,38%	22,55%	58	22,39%	28,43%	88	25,96%	43,14%	7	8,43%	3,43%	5	7,94%	2,45%	204	19,17%
2	ΓΕΡΑΝΟΙ	81	25,31%	31,76%	78	30,12%	30,59%	68	20,06%	26,67%	22	26,51%	8,63%	6	9,52%	2,35%	255	23,97%
3	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
4	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	97	30,31%	25,06%	105	40,54%	27,13%	102	30,09%	26,36%	53	63,86%	13,70%	30	47,62%	7,75%	387	36,37%
5	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	22	6,88%	95,65%	1	0,39%	4,35%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	23	2,16%
6	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	74	23,13%	37,95%	17	6,56%	8,72%	81	23,89%	41,54%	1	1,20%	0,51%	22	34,92%	11,28%	195	18,33%
7	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
8	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
9	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
Σύνολο Επιθεωρήσεων:		320	30,08%		259	24,34%		339	31,86%		83	7,80%		63	5,92%		1064	
			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			

- %1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας
 %2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
 %3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια
 %4 Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX: Καταχωρημένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2016

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ/ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	593	20,48%	47,59%	319	26,58%	25,60%	252	20,31%	20,22%	68	18,43%	5,46%	14	5,43%	1,12%	1246	20,89%
2	ΓΕΡΑΝΟΙ	250	8,63%	38,34%	163	13,58%	25,00%	168	13,54%	25,77%	55	14,91%	8,44%	16	6,20%	2,45%	652	10,93%
3	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	4	0,14%	36,36%	6	0,50%	54,55%	0	0,00%	0,00%	1	0,27%	9,09%	0	0,00%	0,00%	11	0,18%
4	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	180	6,22%	38,54%	110	9,17%	23,55%	114	9,19%	24,41%	32	8,67%	6,85%	31	12,02%	6,64%	467	7,83%
5	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	119	4,11%	52,89%	55	4,58%	24,44%	39	3,14%	17,33%	4	1,08%	1,78%	8	3,10%	3,56%	225	3,77%
6	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	1749	60,39%	52,05%	547	45,58%	16,28%	668	53,83%	19,88%	207	56,10%	6,16%	189	73,26%	5,63%	3360	56,34%
7	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
8	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
9	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	1	0,03%	33,33%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	0,54%	66,67%	0	0,00%	0,00%	3	0,05%
Σύνολο Μηχανημάτων:		2896	48,56%		1200	20,12%		1241	20,81%		369	6,19%		258	4,33%		5964	

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Επαρχίας

%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια

%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

%4 Ποσοστιαία αναλογία μηχανημάτων Επαρχίας επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΧΙ: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών

Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκαν / ανανεώθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών εντός του 2016.

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής που χορηγήθηκαν εντός του 2016
- Πρατήρια Πετρελαιοειδών	15
- Αποθήκευση Πετρελαιοειδών	5
- Παραγωγή τροφίμων	1
- Ξυλουργεία	2
- Παραγωγή φαρμάκων / φυτοφαρμάκων	2
Σύνολο	25

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν εντός του 2016
- Στεγνοκαθαριστήρια	6
- Τυπογραφεία	1
Σύνολο	7

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν εντός του 2016
Σύνολο	0

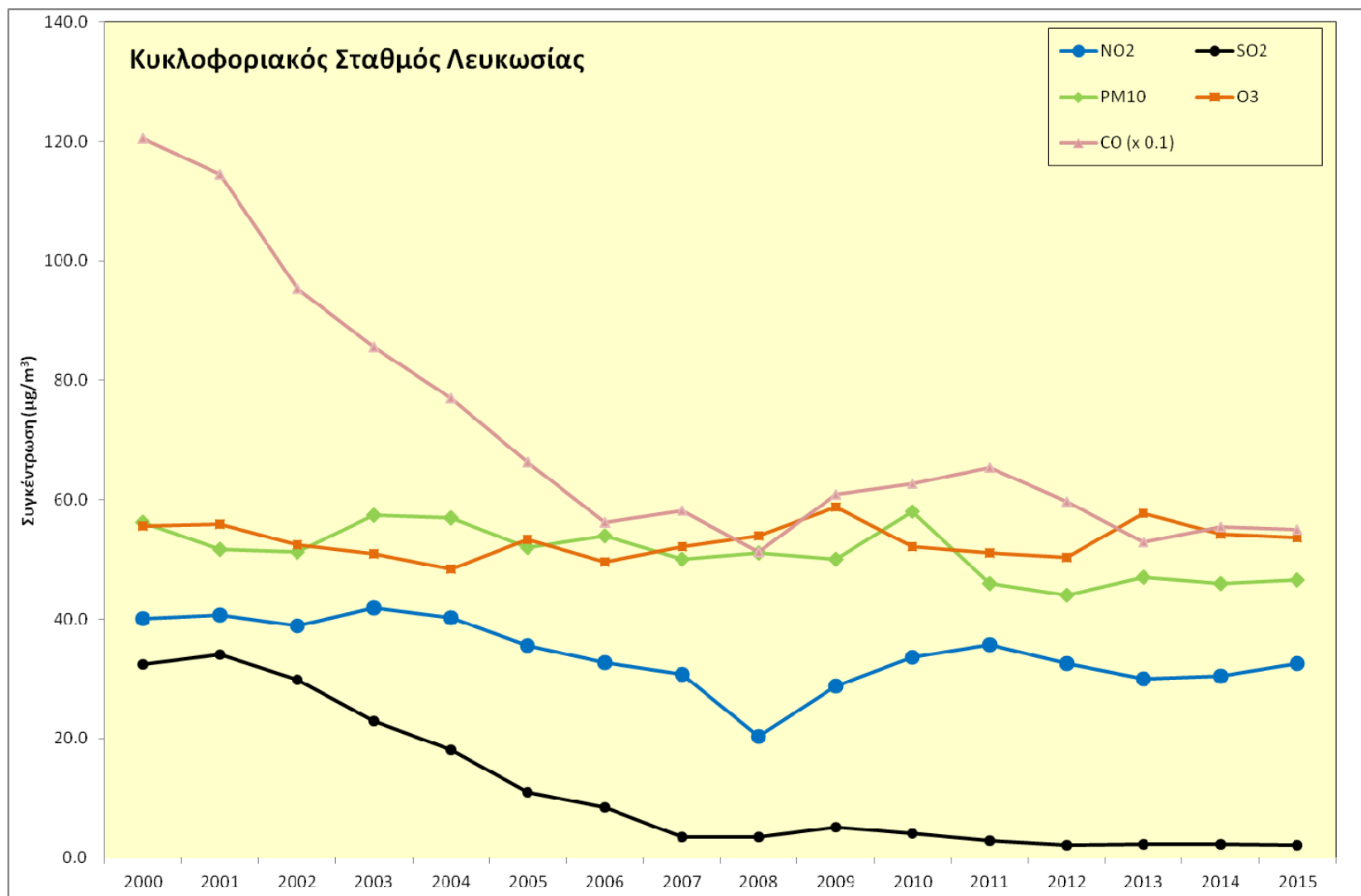
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXII: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

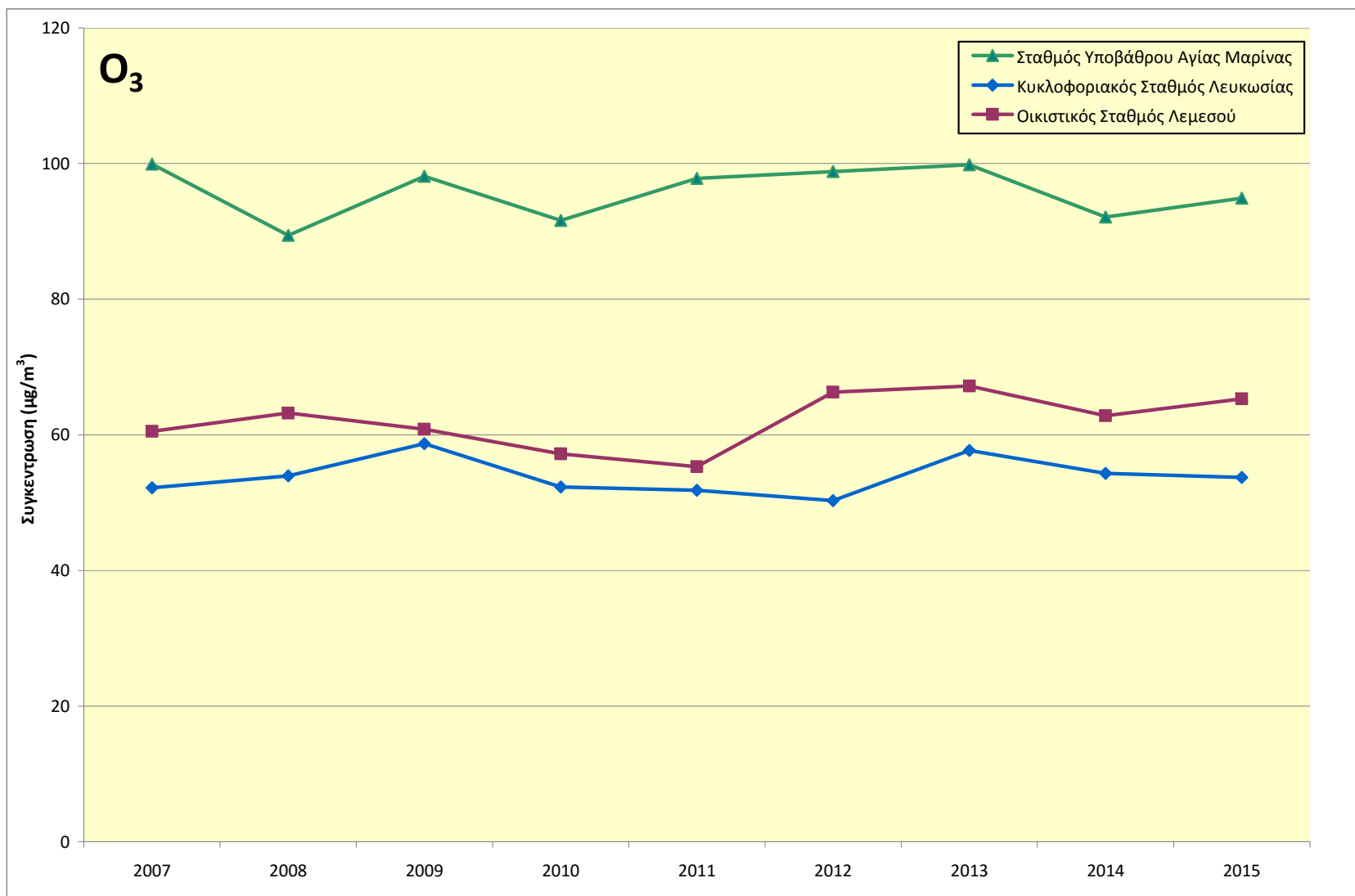
Σχήμα 1: Χωρική Κατανομή Σταθμών Παρακολούθησης Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα στην Κύπρο (Κυκλοφοριακοί Σταθμοί - κόκκινο χρώμα, Οικιστικοί Σταθμοί - πράσινο χρώμα, Βιομηχανικοί Σταθμοί - κίτρινο χρώμα και Σταθμοί Υποβάθρου - μπλε χρώμα).

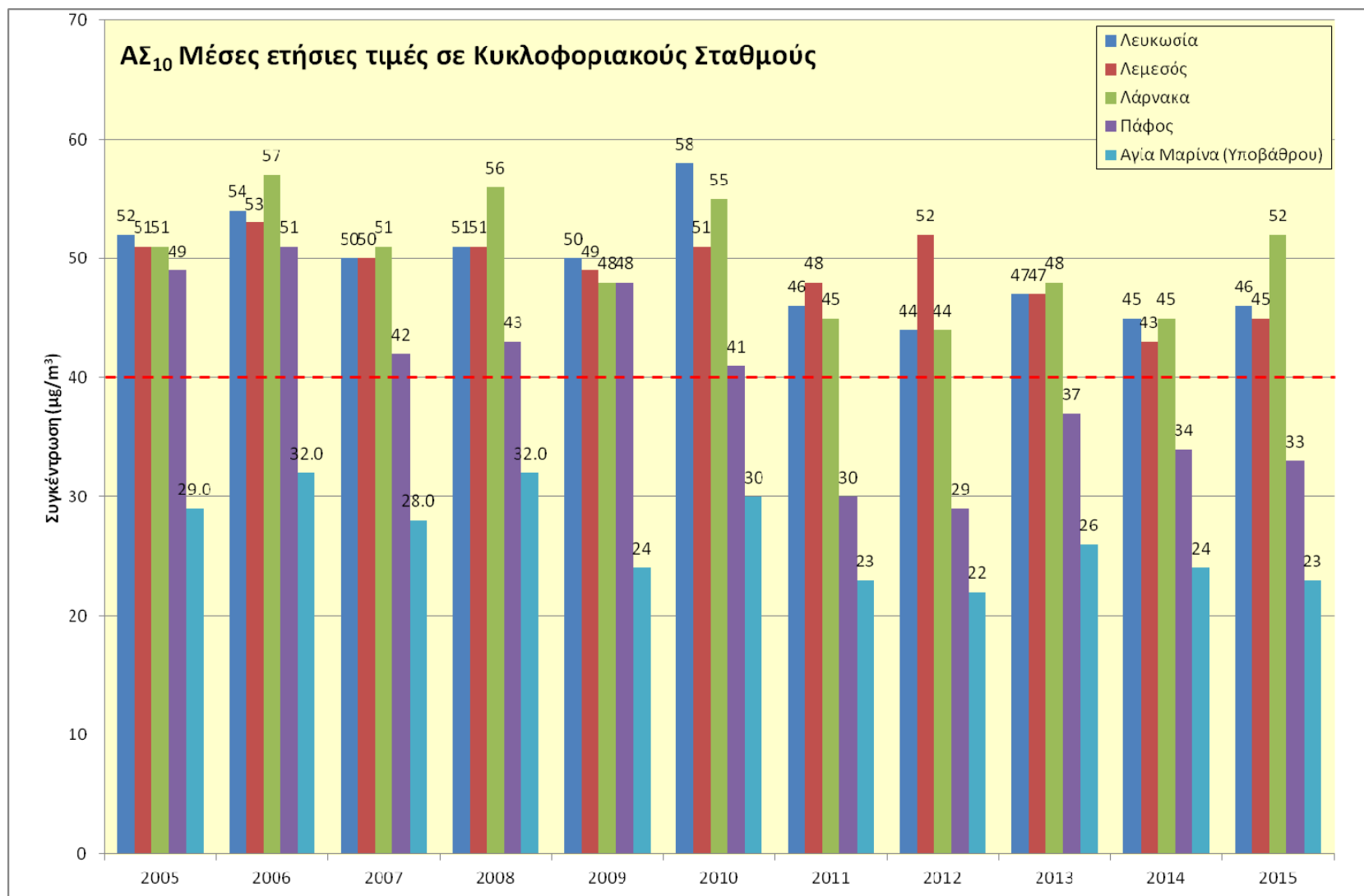
Σχήμα 2: Σταθμός Παρακολούθησης Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα στην Αγία Μαρίνα-Ξυλιάτου

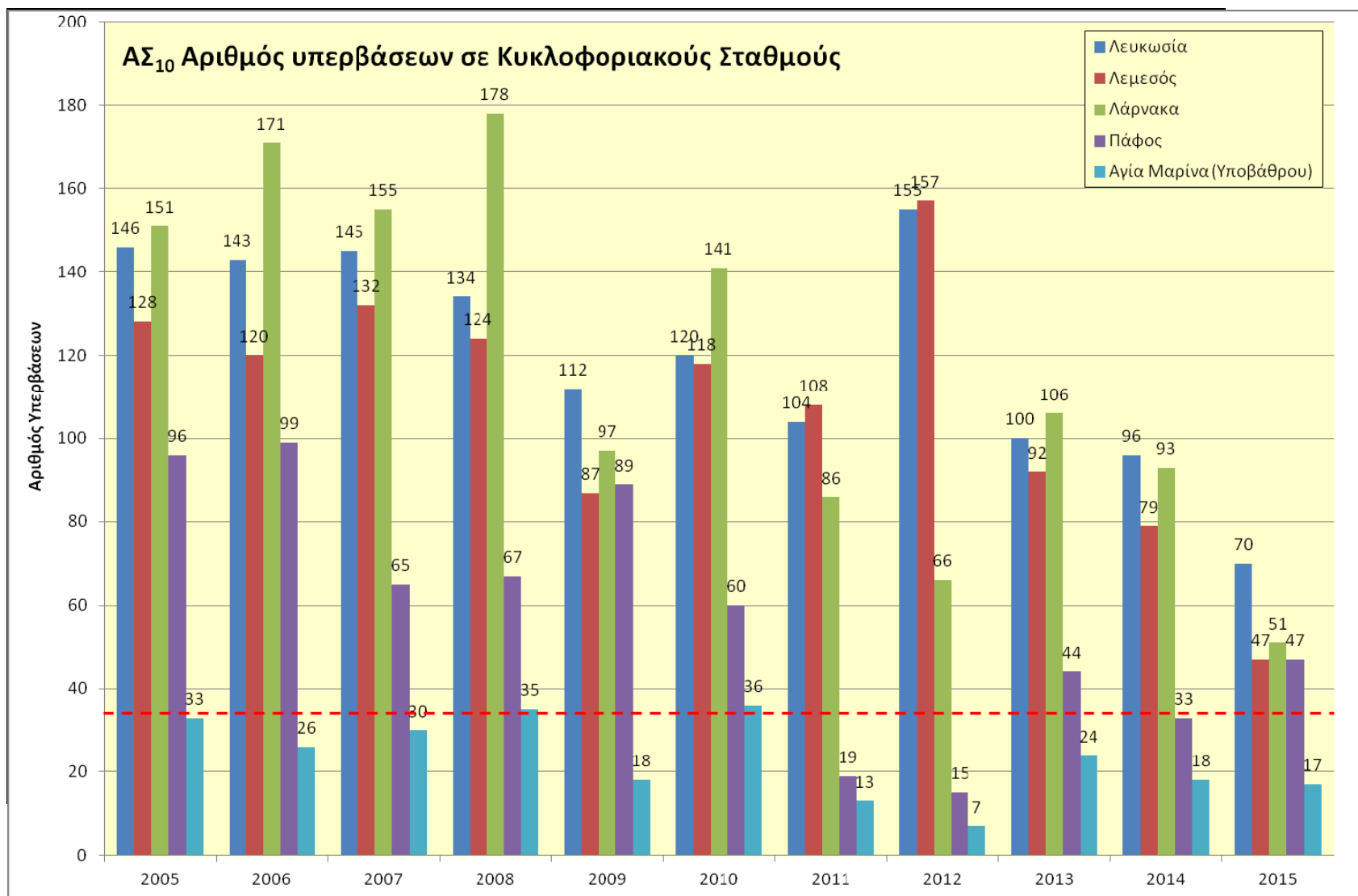
Σχήμα 3: Μέσες ετήσιες τιμές NO₂, SO₂ και ΑΣ₁₀ (PM₁₀), O₃ και CO στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας.

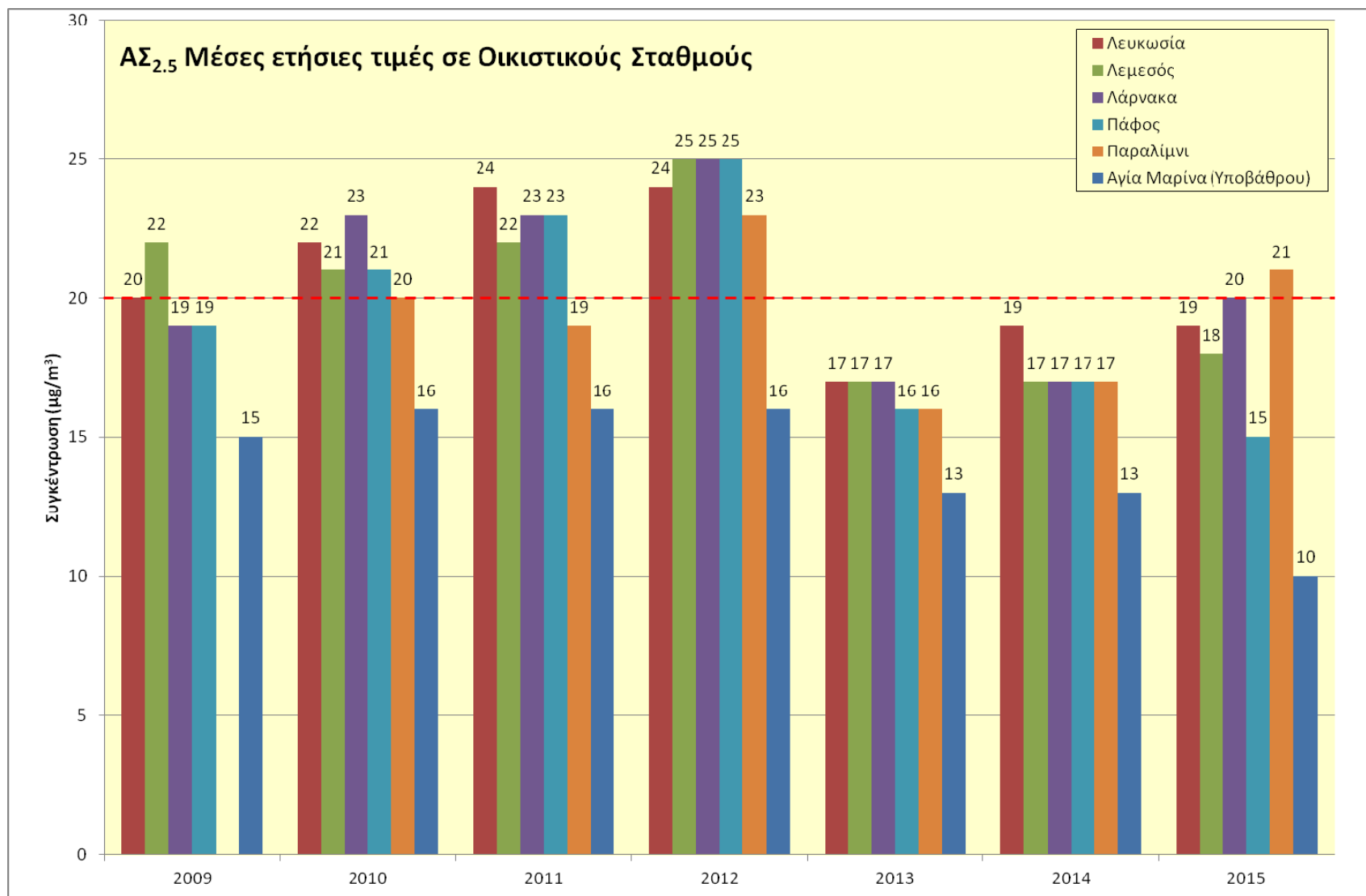
Σχήμα 4: Μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ), στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας και στον Οικιστικό Σταθμό Λεμεσού.

Σχήμα 5: Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ₁₀ σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

Σχήμα 6: Αριθμός υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής ΑΣ₁₀ (50 mg/m³) σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

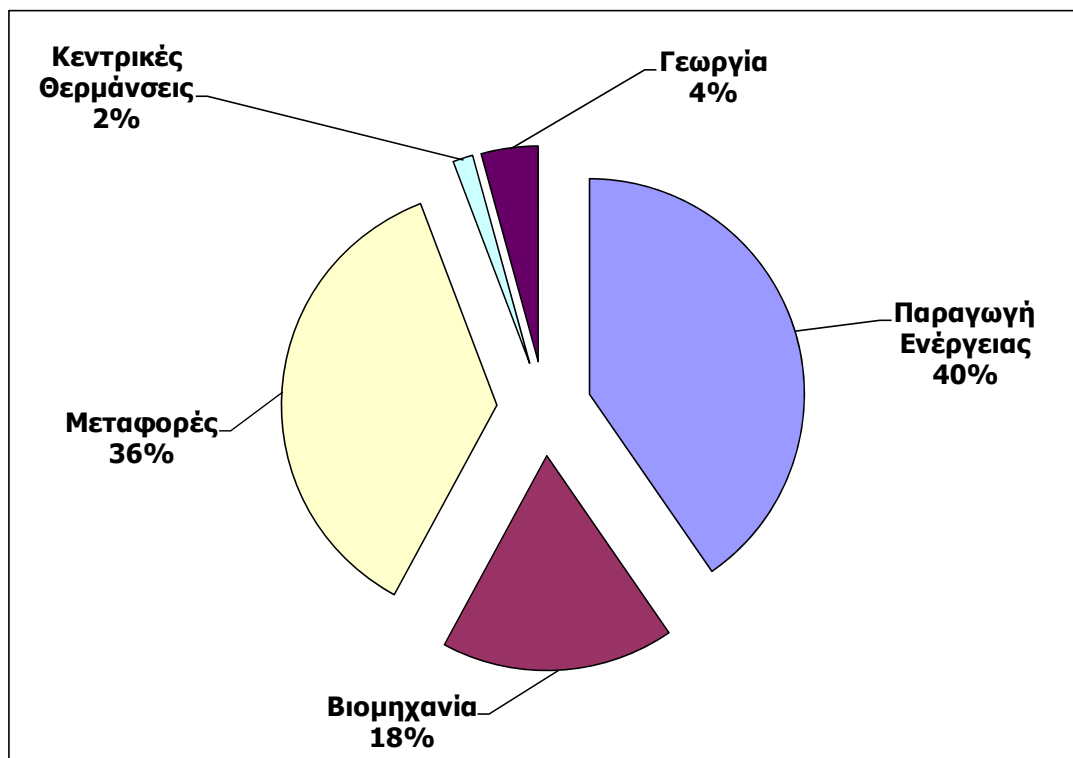

Σχήμα 7: Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ_{2.5} σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

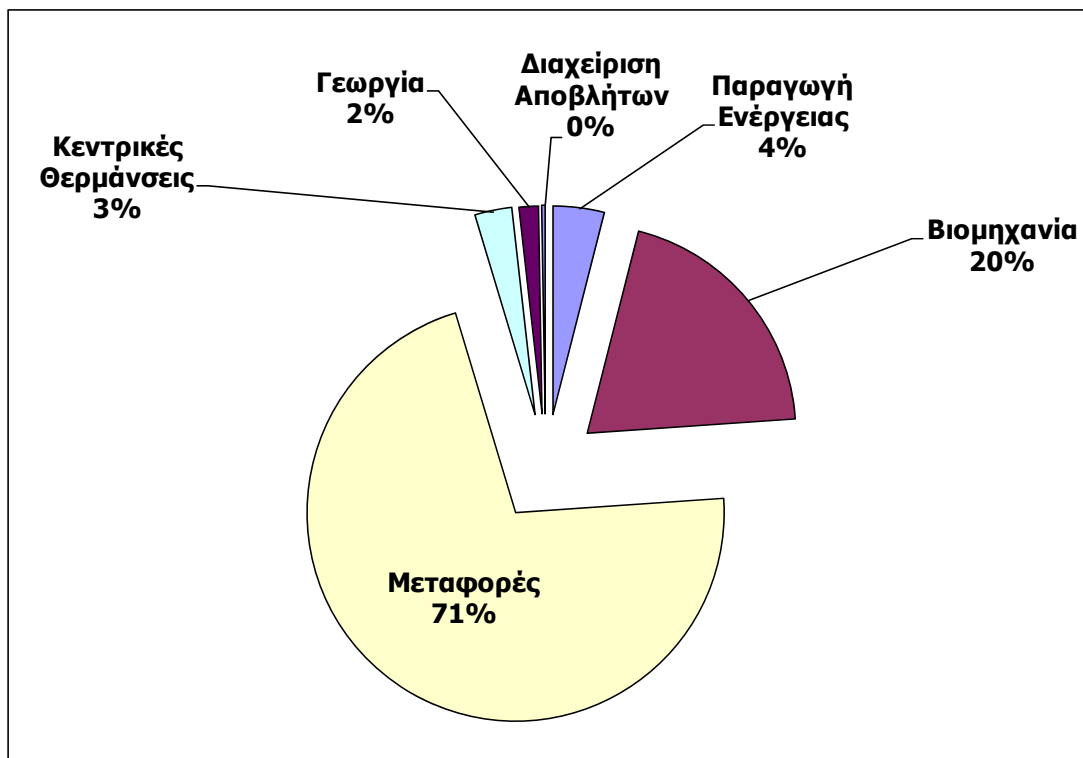
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXIII: Απογραφές Εκπομπών
Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2014)

	NO _x	NMVOC	SO _x	NH ₃	PM _{2,5}	PM ₁₀	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO ₂	Gg	Gg SO ₂	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Παραγωγή Ενέργειας	6.95	0.08	15.04	NE	0.19	0.29	0.39	0.57	0.09	0.02	0.01	0.05
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	3.01	0.10	1.26	0.00	0.17	0.26	0.35	2.82	0.18	0.02	0.09	0.02
Αεροπλοοία	0.73	0.03	0.06		0.01	0.01	0.01	0.47				
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	5.30	1.54	0.01	0.21	0.31	0.38	0.38	9.76	24.06	0.01	0.01	0.19
Ναυσιπλοΐα	0.23	0.02	0.24		0.03	0.03	0.03					
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0.26	0.04	0.13	0.00	0.05	0.05	0.06	0.41	0.00	0.00	0.00	0.06
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0.55	0.04	0.04	0.00	0.02	0.02	0.02	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00
Διανομή Πετρελαιοειδών	NO	0.80	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
Παραγωγή Τσιμέντου	NE	NE	NE	NE	0.05	0.08	0.08	NE	NE	NE	NE	NE
Παραγωγή Ασβέστη	NE	NE	NE	NA	0.00	0.01	0.03	NE	NE	NE	NE	NA
Ασφαλτικά		0.03			0.01	0.05	0.27	0.00	NE	NE	NE	NE
Λατομεία	NA	NA	NA	NA	0.02	0.14	0.27	NA	NA	NA	NA	NA
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών	NA	0.16	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Βαφές	NA	1.30	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Ατμοκαθαριστήρια	NA	0.03	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου, Τσιγάρα)	0.00	0.48	0.00	0.00	0.02	0.02	0.02	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00
Διαχείριση Ζωικών Αποβλήτων	0.02	1.54	0.00	4.03	0.08	0.41	0.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Χρήση Λιπασμάτων	0.15	0.02	NA	0.31	0.00	0.04	0.04	NA	NA	NA	NA	NA
Καύση Ποκαλάμης	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00
Διαχείριση Αποβλήτων	0.00	0.62	0.00	0.02	0.02	0.09	0.19	0.04	0.00	0.00	0.00	0.01
Συνολικές Εκπομπές	17.21	6.82	16.79	4.58	0.99	1.89	2.66	14.33	24.34	0.05	0.10	0.33

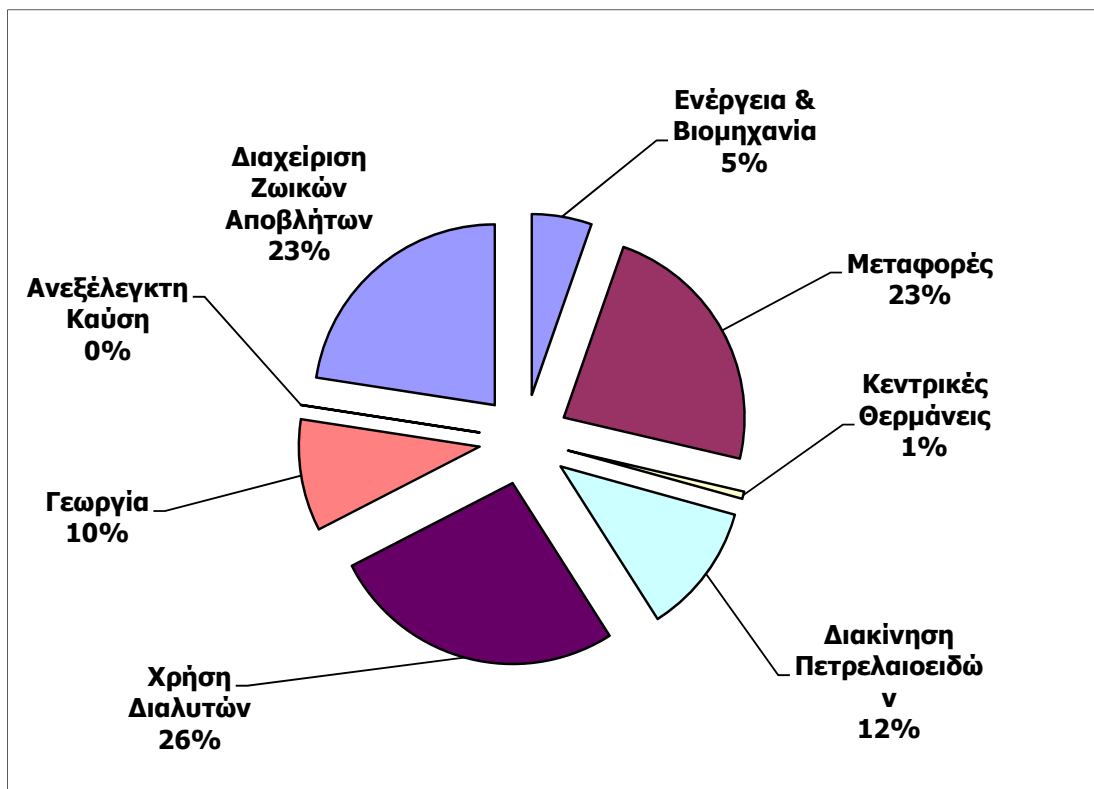
Σημείωση: Gg=kt (χίλιοι τόνοι) και Mg=t (τόνοι)

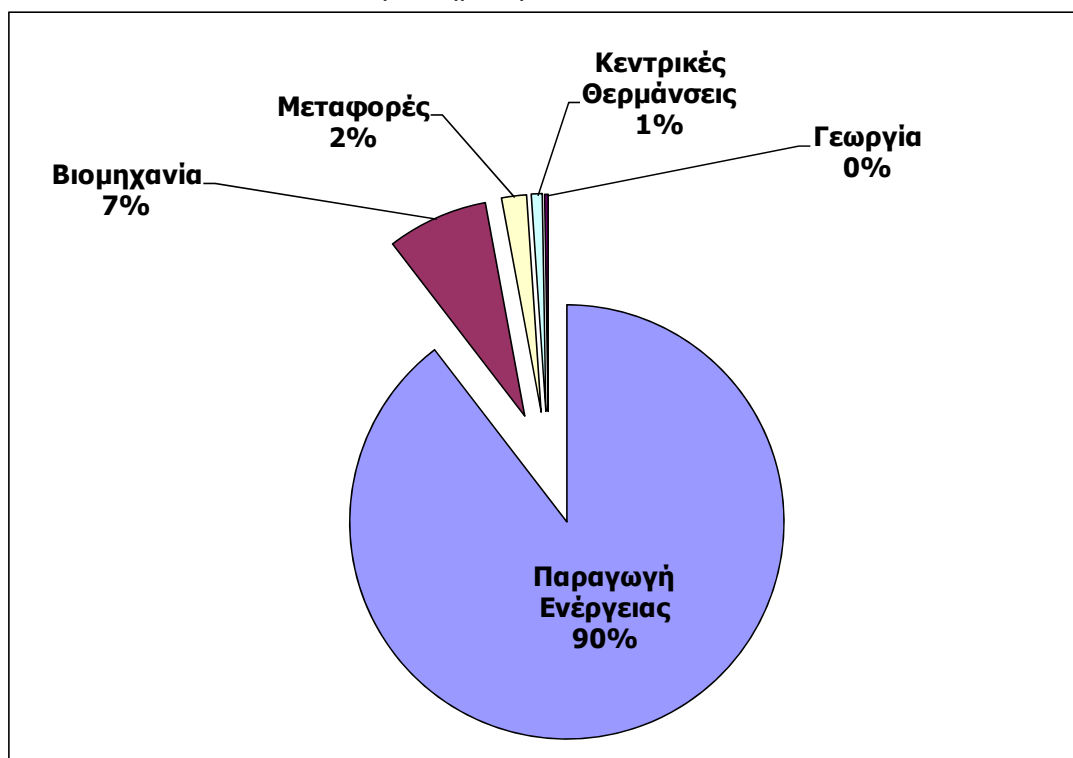
Σχήμα 1: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2014

Σχήμα 2: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2014

Σχήμα 3: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2014

Σχήμα 4: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2014.

